

31/263

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 16-వ తేది సోమవారము
(శ్రీ) రక్తాక్షి నామ సంవత్సరము, ఘాఘమాస బహుళ అష్టమి ౮.

No. 268
సంచిక ౨౬౮

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచివందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిద నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట బాపును,
వార్సపు నొప్పుల బారదోలును, పొగ్గొట్టును.
బెగురుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమాన
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
దేశములలో కూడ వాడునున్నారు.

చక్క-నిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్వు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్వు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

లోక ప్రసిద్ధమైన

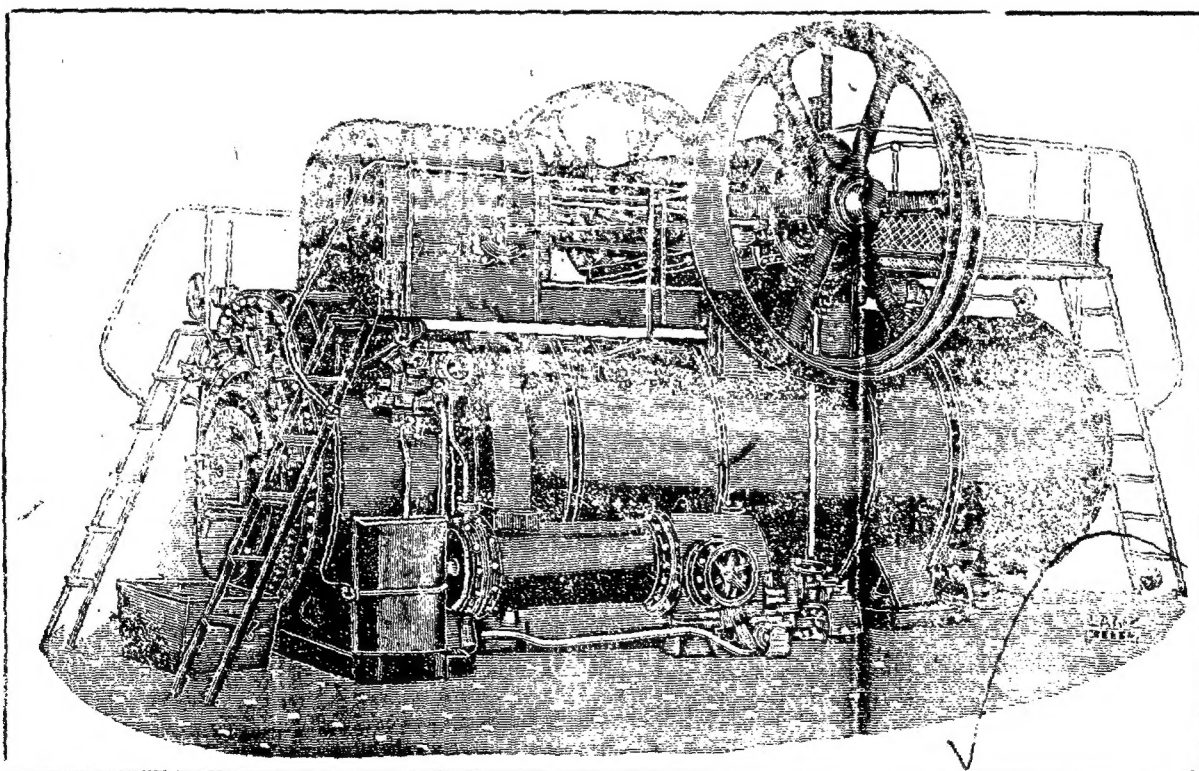
స్టీము యింజన్లు!

(Super Heated)

లాంకె స్టీము యింజన్లు!!

22 B. H. P. & గాయకు 1250 B. H. P వరకు.

బాయిలరు ట్యూబులు వెలుపలకులాగి శుభ్రపరుచుటకు సౌకర్యములు అనుర్పబడియున్నందున బాయిలర్లు యెన్నటికిని చెడిపోవు.
యేమాదిరి యింజనులు కంటెను ఖర్చు మిగుల తక్కువ - కర్ర - బొగ్గు - వూక - పొట్టు - దేనితోనైన పనిచేయును.

వెలుగు సులభము
Prices
Challenge
Competition
నూతన పద్ధతులు
ననుసరించి అనేక
సౌకర్యములు
అనుగ్రహింపబడినవి.

Economy
unrivalled!
Latest
Scientific
Miracle!!
Wonderful
Bargains!!

ఇదివరకు యెన్నడు యిట్టి యింజనులు మోరు చూచియుండరు.

సంవత్సరం ఒక్క యింజనులు 3000 యింజనులు అమ్మబడుచున్నవి. త్వరితగతినే ఆర్డర్లు పంపుడు.

Telegrams:
"MACHINISTS"

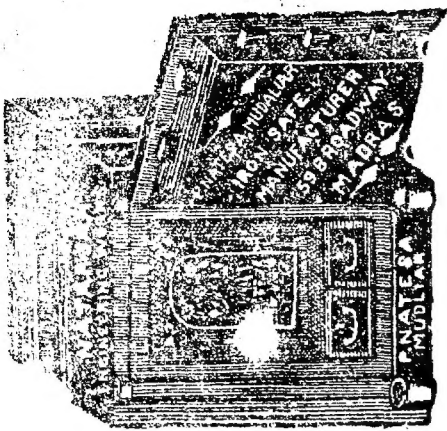
సోలుయేజంట్లు:— డి. యల్. శాస్త్రి అండు కో., 12, తంబుచెట్టివీధి, మదరాసు.

నరనము

దృఢమైనది

నమ్మకమైనది.

బీహారు గవర్నరు పర్యటనము

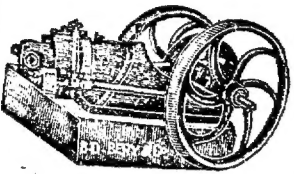
యిప్పటిమోతగుతకారము బాగుగా రయ్యుచున్నది. ఇందుకు కారణము...
బాంతులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు
మొదలగువాటికి వర్తమా చేయబడినది. (1429)

పి. న. శే. శ. మొదలియార్,
ఇనుపపెట్టెలు చేయువాడు,

ప్రాచీనము, 591 (రాజ్య, మద్రాసు).
నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్క్సు. ఇన్స్ అందు బ్రాన్ ఛాండర్లు
అయిల్ ఎంజనులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు మొదలగునవి రిపేర
చేయుటయందు కమర్షియల్ వారు. రై నుమిల్లులు కావలసి నీలంద్రం, సాన్సింగు.
నట్టులు, సరకులుగా యివ్వబడును. ముఖ్యముగా యివ్వబడినది. పెద్దగాయకపేట.
మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగములన్నియు అర్ధర యిచ్చి,
కాచారచేసి యివ్వబడును. ఉత్తరములు (హాస్తి జనులు వ్రాయబడును.

మంచినమయము! చౌక, శ్రేష్ఠమైనవి, ఉపయోగించునివి.

మా సహాయమును ఉపయోగించుకొనుట
తక్షణమే ఇచ్చుటకు ఈదిగువ తెలుపబడినసరకు మావద్దనున్నది

ఒక 82 బి. హెచ్. పి. రెండు 28 బి. హెచ్. పి. రెండు 20 బి. హెచ్. పి.
పి. కమాదిర్ హార్వెస్టింగ్ ఎంజనులు. బాగుగా పనిచేయుస్థితిలో నున్నవి.
ఒక 17 బి. హెచ్. పి. క్రూడ్ ఛాండర్లు అయిల్ ఎంజను.
రెండు 10 అడుగులది. ఒకటి 12 అడుగులది తేలికగలవు. (ప్రాతది.
అనేక సరిమాణులలో షార్ట్ బుల్ స్టీలుఎంజనులు, వ్యవసాయమునకు
కావలసిన పంపింగుస్థాంతులు, ఇన్ ఫ్లెక్సరీ, సోడాఫ్లెక్సరీ, మగ్నీ ఫ్లెక్సరీ, అయిల్
మిల్లులు మొదలగు పరికరములకు కావలసిన స్థాంతులు, ఎర్లికర్ అండ్ లంకామైరు బాయిలరులు; స్టీలుఎంజనులు,
బియ్యపుహల్లులు మొదలగువాటికి కావలసిన పరికరములు. అనేకరకముల బియ్యపుమరలు మొదలగువివిధ గలవు.
ఒక 65 బి. హెచ్. పి. డబ్లెస్ బ్రాక్ర్, పి. సి. టైపు క్రూడుఅయిల్ ఎంజను.
ఒకదఫా మాప్రసర్యలకాలకు వచ్చి మావద్ద స్టాకులోనున్న శ్రేష్ఠమైన మెషినులవలె మిక్కిలి తక్కువమున
మీకే నమ్మకము గలుగను. వివరములకు ఈ దిగువవిలాసమును వ్రాసిన బహుయుగలరు.

Telegrams "ENDEAVOUR" Madras.
HEAD OFFICE:-43, Ripon St, Calcutta.
BRANCHES:-London, Bombay, Lahore,
Delhi & Benares.

B. D. BERY & Co., 1787
Engineers, Machinery Merchants &
Government Contractors,
8, Sembudoss Street, G. T. MADRAS.

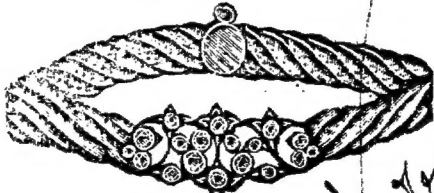
నమ్మకము

కల్పితేదు

మోసము లేదు

యీ మూడు విషయములను ప్రతి ఒక్కరు గమనించ తగినవి.

పురుషుల చేతి గొలుసులు.

ప్రస్తుత కాలపు నాగరికమునకు తగినట్లు అనేక సుందరమైన మాదిరీలలో ఈ గొలుసులు 2 1/2 సవరము ఎత్తు మొద
లుకొని 6 సవరములు ఎత్తులవరకు తయారుచేయబడును. చేదారం మజారి రుప్ 5 మొదలు రు 15 ల వరకు గలరు. మో
పుకు పువ్వరాగ కనుములు, పట్టె కంపులు, సీమకనుములుఅమర్చిన ప్రత్యేకముగా సొమ్ము చెల్లించవలసియుండును.
సీమ చెండికి, సవరములుగారుకు పూచి నిచ్చెదము. 172 పులుగుల చిత్రమైన క్యాటలాగు 1 కి రు. 1.0-0
కొద్దిది రామయ్య కెట్టి, గురుసామి కెట్టి కంపెనీ, 25, వైసాబజారు కోడ్డు, మద్రాసు.

లీ క మయూహర కస్తూరిమాతలు

ఈ బహుళమైన మూర్తిలు తెలంగాణం కస్తూరి, వంశీమధువు, వచ్చుకర్పూరము, అతిసూక్ష్మములను కన
బ్రాహ్మణుల చేర్చి తయారుచేయబడినది. అత్యంతమనస్సు వీరుకున్నది. అవినీధి, బాహ
య, బాహిణి, యజ్ఞములు కీర్తనలు, మునీశ్వరుల ప్రతిమలైనవి. వీరిని సాధారణంగా అన్నిటికిని అను
పాదకముతో వాడతారు. దీక్షలకు, బాలికలకు ఇది సుదీనివది. వేదములు బుద్ధులు అనుచున్నది
200-300 రూపములు గలబుడి 1 కి 0-4-0, 6 బుద్ధులు 1-4-0 పొట్టుబుద్ధులకు. ఈ దిగువ తెలుపబడిన కొంత
ముఖము అది ఏ రోజు క్యాఫీ గురుమిచ్చుటకు తెలుపబడినది అందుకు యోజి సుమారులేదు. కష్టక వాడి
మాడును.

సాంప్రదించుటకు: ముంబై, బొంబాయి, భావక కిని హాస్తి యను. బుడి 1 కి ధర 1.0-0.
బాలముఖోదయ:—చిన్న పిల్లలకు బహుమతిగా ఇవ్వవచ్చును. ఈ బహుమతి 0.12-0.
భావనబింక రసాయనం:—వీరి సంబంధమైన క్యాఫీలు, బాంతులు, అనేక రకముల పానీయములు. రు 1.0-0.
వాతగిజ కేసరి లేవ్యము:—సర్వభాగములకు అతి సుదీనియును ముఖ్యము మొదలగువాటికి పెట్టినది 0.12-0.
మా బొంబాయి నుండి ఒకసారి కొనినవారికి తెలియదు. ఒకదఫా మావద్ద కొని ఏకక ఎన్నడును మావద్దకి కొనవలసి
మావద్దనున్నది. పాశ్చాత్య వైద్యులచేతను, వైద్యులచేతను, వైద్యులచేతను, 594
శ్రీ, సీతానాథులవద్దకు, మద్రాసు.

మహర్షిదేవేంద్ర నాథ తాకూర్ గారి స్వీయచరిత్రము

(గ్రంథకర్త:— మొక్కపాటి రామమూర్తి గారు)
శ్రీతివృత్తము ముఖ్యముగా చదువ తగినది. 214 పేజీలు } ధర రు 2 8 0
నిండుక్యాలికొలెండు పెదర్ వైటుకాగితములు } పొట్టుబుద్ధులు ప్రత్యేకము
అవలపెట్టె నెం 212, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 6, 7 ఫంబుకెట్టిపేడి మద్రాసు.

వివరితమైన సమర్థము

గవర్నరు సమాధానము

దుంకి, ఫిబ్రవరి 13:— ఈ ప్రాంతమున పర్యటనము
గావించు బీహారు గవర్నరు, సర్ హెన్రీ పీలరు గారు రిచ్చటకు
వయలేసిరి. గవర్నరుగారికి ఉచితముగా ఆహ్వాన మియ్యబడెను.
దుంకిపరపాలన సంఘమును, ఘటవాలసంఘమును వివరితమైన
ములు గవర్నరుగారి కర్పించెను.

గవర్నరుగారి జవాబు

పురపాలనసంఘ మర్పించిన వివరితమునకు సమాధాన
మిచ్చుచు, వైద్యోపచారములు, రహదారులు మొదలగు విష
యముల ఆవిశ్కృత గవర్నరుగారు చెలిపిరి. మునిసిపాలిటీ స్క్రీ
ములను మంత్రి సానుభూతితో జూచునని చెల్పిరి. అభివృద్ధి
మందగమునతో నున్నదని విచారించవలసియును, ఈ దేశముం
దట్లు మందముగనుండక దప్పదనియు, ప్రతిసంవత్సరమును
కొంతకొంత అభివృద్ధి జూపుటచే సంతుష్టి నొందవలయును
ననియు గవర్నరుగారు చెల్పిరి.

ఘటవాల అసోసియేషను వారలకు ప్రత్యక్షతరమిచ్చు
చు, సంతాలు పరగజా సెటిలుమొటును, మైక్రోస్కోపు
గావించిన తీర్పుపై దాఖలుచేయబడిన మహాజను మొదలగు అంశ
ములను గురించి గవర్నరుగారు ప్రసంగించిరి. భాగ్యపురము
రైలుమార్గము నాయదుంకతో గల్పబడుననియు నుచిందిరి.

(ఆ. ప్రె.)

కీ శే! తంగిరాల ఆంజనేయులుగారు

బాపట్ల డి|| ము|| కోర్టు న్యాయవాదులలో నొకరగు
తంగిరాల ఆంజనేయులుగారు, రక్తాక్షి నామ సంవత్సర మాఘ
కు ౧3 ల శుక్రవారమునకు సరియగు 6-2-1925 తారీఖున,
రాత్రి 2 గంటల వేళను, బాపట్లలో స్యూసమునం దతిమా
త్రవ్యాధిచే లోకాంతరులయిన దెబ్బటకు మిగుల జింతిలము
నాడె. వీరు కాంతమూర్తులు, నిర్యర్థభాషాముఖులు, నిష్కళం
క దేశాభిమానులు, నిరతాన్నదాత లని వ్రాయుటతిశయోక్తికా
నేరదు. మహాత్మాగాంధీ జీ యుపదేశానుసారము కొంతకాల
ము వకీలువృత్తినిచూసి ఖద్దరు సందేశమును శిరసావహించి
జన్మాంతమువరకు ఖద్దరునే ధరించిన మహామహులు. వ్యాధిపీడి
తులయి శక్తిహీనులయ్యును ముత్యం ఖద్దరునే శ్రమయనక ధ
రించినారనిన ఖద్దరున వారికిగల అభిమానము వేసోమోళ్లచాటు
చున్నది. ఆంధ్రమున వీరికి యభిమానము మెండు. సొన్నురు ఎడ్వ
ర్డు హైస్కూలునకు ప్రెసిడెంటు గాయండి యభివృద్ధికిచ్చిన
విద్యాభిమాని. వీరి యాత్మకు కాంతినిగూర్చు గాకయుని పరమే
శ్వరుని ప్రార్థించుచున్నాడనని మన్నన సీతాపతిగారు బాపట్ల
నుండి వ్రాయుచున్నారు.

Madras-Kaces 1924-25.

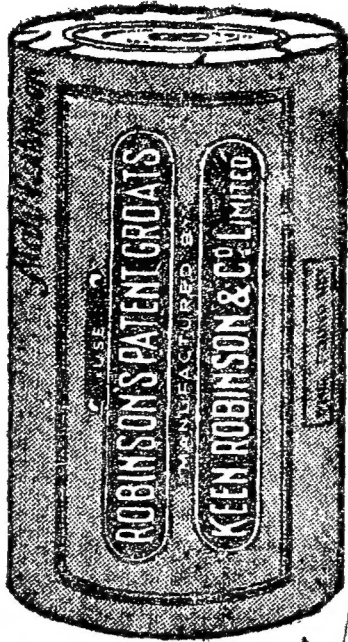
చెన్న పురి 1804

గుట్టపు పందెములు 1924-1925

ఈదిగువ తెలుపబడిన తేలిలలో పందెములు జరుగును
8 వ ఎక్స్ ప్రెస్ లో
మొదటిదినము 18-2-25 తేది బుధవారము.
రెండవదినము 21-2-25 శనివారము.
ఎల్లప్పుడూ 5 గంటల వేళకు, బుక్కు మేకర్లు

ప్రవేశకర్తలము:—
ముదటిదినిగారు పురుషులకు రు 5. స్త్రీలు రు 3.
రెండవదినిగారు: " " 1. " 0-8-0.
బీచ్, పార్కు, ఎగ్గోరు మొదలగు స్టేషనుల
నుండి స్వేషలుబాట్లు పోవును.
ఇతర వివరములకు గోడలకు అంటించియుండు
మా, లెఫ్టనెంట్ ము మాడగోరడము

రాబిన్సన్స్ "వేటెంటు" గ్రోటులు

రాబిన్సన్స్ "వేటెంటు" గ్రోటులతో

(ప్రాప్తతీసి గోమనలతో) చేయబడిన బావ విడ్డలకు చాల పుష్టికరమైనది. కేవలము పెంచును. ఇది మిక్కిలి కులభయగా తీర్గమగును. మరియు దురదృష్టమైనది.

పసిడిడ్డలకు, బలహీనులకు, ముసలివారికి ఇది మిక్కిలి దివ్యమైనది. బైద్యులనే విక్కిలి గొప్పగా నిఘాన్యచేయుచు ఉన్నది. ఆయితే అది.

రాబిన్సన్స్ "వేటెంటు" గ్రోటులుగానే

యండువలెను.

No. 4.

అమృతాంజనము

జగత్ప్రసిద్ధమైనది

అన్ని సుఖాలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము ప్రాచ్యుత్తేక మూలికల సంపుటిచే హిందూదేశమునందు సిద్ధముచేయబడిన లోకప్రఖ్యాత మైనమందు. ఇది ఇప్పుడేపుడు తయారగుచున్న శ్రోత్ర మందు గాదు. ఇరువదేండ్లుగా దేశమునం దంతటను వాడుకలో నుండి మెప్పును బొందిన. దివ్యామృతము నొప్పులు, వాపులు, గాయములు, బిళ్ళలు, పోటు లెఱుకులు, మొదలగుబాధలకు అమృతాంజనము ప్రథమ సహాయముగా వెంటనే పనిజేయును. చర్మముపైన రాచిన లోపలికి వ్యాపించి లోపలి నొప్పులు సయితము పోగలవు. నెత్తురు ప్రతిక్షణమునందును శరీరాంగములకు ఆహారపదార్థములను గొనిపోయి అచ్చటి కిథిలపదార్థము లను గ్రహించి ప్రాణరక్షణము జేయుచున్నది.

అన్ని పాపులొ దొరకును

మోహినితైలము

వెండ్రుకలను పెంచి నిగనిగలాడించును

కండ్లకు చలువచేయును.

త్రిపురములు వాడుటకు యోగ్యమైనది

తామరతైలము

తామర, తీట, గజ్జికి మంచిది.

దంతచూర్ణము

కండ్ల పోటుకు తీపులకు మంచిపొడుము.

అమృతాంజనం డిపో,

మదరాసు - బొంబాయి

బుద్ధగయను బౌద్ధులకు

మరలయి యుట

లవణానందులవారి విజృంభి

(లవణానంద స్వామిలవారు సింహళము నుండి యీక్రింద విధముగా మాకు వ్రాయుచున్నారు.)

రెండునెలల నుండి సింహళద్వీపమునం దంతటను బౌద్ధులలో బుద్ధగయను తిరిగి తీసికొని విషయమును గూర్చి చర్చలు ఆలోచనలు జరుగుచున్నవి. తిరిగి బౌద్ధదేశాలలో గూడ యావిషయము ప్రాముఖ్యత వహించియున్నదనియే నాయూహ.

ఇదట ఆషాఢపూర్ణిమ బుద్ధగయ దినోత్సవముగా పరిగ జించబడును. ఆరోజున బుద్ధగయను తీసికొనుటను గూర్చి ఏ కగ్రీవముగా తీర్మానములు జరిగివి అనాగరికధర్మపాలనా రియవడై దేండ్ల క్రిందట భారతదేశము నందు బౌద్ధమతమును పునరుజ్జీవింపజేయుటకు వహాబోధిసంఘాన్ని స్థాపించెను.

క్రిందటి బుద్ధగయ దినోత్సవము నాడు కందియువజన బౌద్ధసంఘమువారి కుపన్యసింయచ బౌద్ధభిక్షులను (సన్యాసులను) బౌద్ధమతవ్యాప్తికై భారతదేశముకు పంపు విధానము మార్పు కొనవలెననియు బౌద్ధమతీయులు గోమాంసభక్షణమాను కొనినచో వారు కుక్కిరులై గౌరవనీయందగల్గనట్లు చూచు బౌద్ధత నామైనప్పదనియు చెప్పిరి. ఇట్లు చెప్పటచే నేను మొదట హేళనకు పాత్రుడనైతిని. వ్యాప్తి బాగాఉన్న ప్రతి కలకుగూడా నా ఆభిప్రాయముల ప్రకటించుట నామర్గాగా తోచినదికాని యిట్లెల ప్రకటించిరి.

బుద్ధగయ పుస్త్యకరణమును గూర్చి మాటలాడుటకు అఖిలభారత జాతీయమహాసభ కిర్యురు బౌద్ధ ప్రతినిధులుగూడ పంపబడిరి. జాతీయసభలో స్వామీవిశ్వానందులు వారు బుద్ధగయను స్థలముచేసికొనుటకు బౌద్ధులు గోమాంసభక్షణమానుటకు యెట్లువసరమో బోధించి యున్నారు. ఇక్కడ గూడ నాయ కులు ఎడతెగని కృషిపలుచున్నారు.

గాంధీమహాత్ములు వారున్న వారి అనుచరులన్న యావిషయమునకై తమ ప్రాజాపత్యము వాగ్దానము చేసియు న్నారు.

కలకత్తాలో జరుగనున్న హిందూమహాసభవారిని వేడు కొనుటకు బౌద్ధులు పోనున్నారు.

సరే. ఎడ్విన్ ఆర్నాల్డుగారు చాలామంది అధికారుల దగ్గరకు పోయి యీపవిత్ర సంస్కారోద్ఘామాన్ని రక్షింపజే డుకొన్నారు. బౌద్ధమతము హిందూమత పవిత్రతలోని నిగ్గు, హిందూమత పావనత్వమునకు క్షిడ్టకౌబిడ్డజ్జి మతనిరంకుశత్వము దేశములోనుండి తరిమి వేసింది కాని యీబిడ్డ జాతీయసంగం భమున తిరిగివచ్చి పాల్గొనవలెమియున్నది. కావున మాతృదేశ మాబిడ్డకు ప్రేమతో స్వీకరించి మాతృవాత్సల్యతను చూపగలసి యున్నది. అట్లు మాతృదేశము ఆవరించవలెనంటే బౌద్ధులు గోమాంసభక్షణ నిషేధింపవలసియున్నది.

బౌద్ధులకు న్యాయము జరుగునట్లుచూచుట కొన్నివృత్తులకు, కొన్నిసంఘములకు జాతీయ మహాసభకు మాత్రమే విధి యగుట గావండా అఖిలభారతదేశీయులకు ఆభాగోపాలము విధి యైయున్నది. అందుచే బుద్ధగయ బౌద్ధులకు చేరునట్లు చేయుట కెల్లగూ ప్రయత్నింపవలెను. విద్యావంతులైన ప్రభువులు, మరి కొందరు యావిషయములో మాతో సానుభూతి చూపుచు న్నారు. కావిత్యవిద్యాలయమువారికి ఒరోడా మహారాజుగా రుపన్యసింహు ప్రపంచము కంతకు బోధియెనటువంటి నా నిని బుద్ధుని అం గా అనిమతమును అనితరము. భారతదేశము నందలి నెడలకొట్టుట కోచనీ నమని చెప్పినదానిలో బౌద్ధమత మునుగూర్చి ఔత్సాహికజాతున్న భావములు తెలియుచున్నవి.

ఈద్వీపములో మనబౌద్ధుల పద్ధతులు సఫలము తొనన నమృతము నాకులేను. అంతేగాక చెండుకత్తులను పుట్టింది ప్ర పంచములో కాంతిలేకుండా చేయునేమో యనభయము గూడ నాకుగలదు. మహారాష్ట్రములో బ్రాహ్మణులు,క్షత్రియులు తెలివితక్కువచేత ముఖ కల్పించుకొనుట చే నెరుగుదును.

కలకత్తా హిందూమహాసభలో ఏదో రాజేనిర్ణయముకు దురనిచో తరువాత బ్రహ్మాండమైన పనిచేయవలసియున్నది. ప్ర

తిరాచకీయ కేత్రయు ప్రభువుల కైత, గూడ బుద్ధగయ బౌద్ధులకు చేరువిషయమున కశికంచనలేక నాయపడవలసియున్నది. బౌద్ధునిజన్మ దేశమున ప్రతిష్ఠించ వలసియున్నది.

నాలవణ సందేశమును గూర్చిగూడ నేనుచెప్పవలసియు న్నది. నా లవణసందేశము హిందూదేశము, బర్మా, చీనాలకు వెందియున్నది. ఈసందేశవ్యాప్తి కీకార్యము చాలావరకు తోడ్పడును.

గాంధీమహాత్ముల వారి తపస్సు మూలమున మహమ్మదీయులు గోమాంసము తినుట మానుచును. హింసయు బౌద్ధులకు గ యనిత్తుగ, బౌద్ధులుగూడ గోమాంసమును నిషేధింతురు. అతీయా వాసులందు వికృత సుస్థిమగా నెలకొనును అని నేనునమ్ము చున్నాను."

దేశభాషాపత్రికలకు

తైపందేశమును ప్రతినిధి సెలోనికి తీసికొనిపోవు రా యభారము మీ ది ప్రేమ కు బుద్ధుడు ఆ త్యుత్త ర కు మై క చి న్నా ము భారత పు నరుజ్జీవమునకు బౌద్ధమతసేవ యత్యంతావసరము. హిందూసా మ్రాజ్యమునందు హిందూ, మహమ్మదీయ, బౌద్ధ, క్రైస్తవమత చులు సుస్థాపితములు ఇంకను మరికొన్ని గలవు. ఏమతమున కేభాగమునియవలెనో అనంతునియును. బౌద్ధమత మొకప్పుడు భారతదేశముకు కైకెత్తిరి. ఇప్పుడుగూడ బౌద్ధులకు నిరు త్సాహము కలుగజేం నిచో హిందూదేశమత్యున్నత స్థానమునకు పోగలరు.

వెల్లింగుటన్ సినిమా

మాంటు రోడ్డు, మద్రాసు 953

14-2-25 శనివారమునుండి 20-2-25 శుక్రవారమువరకు

హారోల్డు లాయడ్

లాయడ్ ది గ్రాండుగారి నాయకత్వముక్రింద జరిగినది మితిలేదినవును ట్టింపును

పాతెస్టెల్- బేబిమేరి ఆన్ బారన్ ఇన్ మాడోసు లండుసన్ మైరుకూడ ప్రదర్శింపబడును

చెన్నపురి బజారుధరలు

ఫిబ్రవరి 16-వ తేది సోమవారము

(1) ధాన్యములు

చెన్నపురి కా 1-కి ర 20.0-0	మొదలు	42.0-0	బియ్యం
బియ్యము బస్తాలు	మొదలు	వరకు	
బియ్యము బస్తాలు	14.0-0	14.8-0	
బియ్యము బస్తాలు	15.8-0	16.0-0	
బియ్యము బస్తాలు	16.4-0	16.8-0	
బియ్యము బస్తాలు	8.12-0	9.0-0	
బియ్యము బస్తాలు	20.0-0	24.0-0	

(2) పప్పుధాన్యములు

బియ్యము బస్తాలు	1.5 ర 20.0	11.0-0	12.0-0
బియ్యము బస్తాలు	10.8-0	11.8-0	
బియ్యము బస్తాలు	11.8-0	12.4-0	
బియ్యము బస్తాలు	18.0-0	16.0-0	
బియ్యము బస్తాలు	9.4-0	11.4-0	

(3) నూనె వస్తువులు

నూనె బస్తాలు	1.5	160.0-0	165.0-0
నూనె బస్తాలు	1.5	14.0-0	22.0-0
నూనె బస్తాలు	55.0-0	60.0-0	
నూనె బస్తాలు	50.0-0	58.0-0	
నూనె బస్తాలు	1.5	122	118
నూనె బస్తాలు	1.5	142.0-0	

(4) చిల్లర వస్తువులు

చిల్లర వస్తువులు	1.5	155.0-0	160.0-0
చిల్లర వస్తువులు	1.5	180.0-0	185.0-0
చిల్లర వస్తువులు	1.5	129.0-0	140.0-0
చిల్లర వస్తువులు	1.5	50.50	
చిల్లర వస్తువులు	1.5	70.70	
చిల్లర వస్తువులు	1.5	35.0-0	60.0-0
చిల్లర వస్తువులు	1.5	30.0-0	49.0-0

(5) ఇనుము

ఇనుము	1.5	82.0-0	88.0-0
ఇనుము	1.5	82.0-0	85.0-0
ఇనుము	1.5	82.0-0	85.0-0

(6) లోహములు

లోహములు	100	72.0-0	77.0-0
లోహములు	1.5	21.8-0	22.8-0
లోహములు	1.5	14.0-9	
లోహములు	1.5	275.0-0	280.0-0
లోహములు	1.5	305.0-0	310.0-0
లోహములు	1.5	84.8-0	85.0-0

(7) రంగులు అలిజరైను

రంగులు	20	70	72.0-0
రంగులు	20	70	72.0-0
రంగులు	20	70	72.0-0

(8) దూది

దూది	1.5	800.0-0	
దూది	1.5	240.0-0	

(9) నూలు

నూలు	10	7.8-0	
నూలు	12	8.4-0	
నూలు	8	8.12-0	
నూలు	12	7.12-0	
నూలు	20	10.10-0	
నూలు	20	18.8-0	
నూలు	12	8.14-0	
నూలు	24	11.4-0	
నూలు	14	8.4-0	
నూలు	20	10.10-0	
నూలు	22	10.14-0	
నూలు	12	9.0-0	
నూలు	14	9.4-0	

చిర్రోపేదన మాత్రలు

20 నూత్రల దబ్బి 1-కి 0-12-0

ఈ మాత్రల నుపయోగించుటల నైపుణ్యము తలచుకొని
మొదటికి నొప్పి కంటే బోవును
అమృతాంజనం డిప్లో, బొంబాయి - మదరాసు,

బెంగాలు మంత్రులు

ట్రెజ్యూరీ కమిషనరు

బెంగాలు మంత్రుల జీతముల బిల్లును గూర్చి చేయవలసిన విధానమును గూర్చి బెంగాలు కౌన్సిలు సభ్యులతో లిట్టె గారు ఆలోచించిన దానిపై యిదివరకే కొంత ప్రసంగించియుంటిమి. ఇట్లు చేయవలసినదే మేమునూ ఇతర స్వాతంత్ర్యవాద ప్రతికూలనూ సలహా నిచ్చితిమి. ఇట్లు చేయుటకై లిట్టె గారు తాను దివరకు తలచినదానిని మార్చుకొనినారు. మంత్రుల జీత తీర్మానమును కాపనసభవారు నిరాకరించినపుడు ఆంగ్లో హైంద నవత్రికల టూయిటాగానుండా చేసిననూచనల నీయగారు లక్ష్యపెట్టలేదు. బెంగాల కౌన్సిలువారు మంత్రులన ఆసలువద్దన లేదు. ఆపత్త్యేకవక్తి మంత్రులను వద్దన్నాడు. ఈ మంత్రులను లిట్టె గారు బలవంతముగా కాపనసభ్యులకివ్వమనేకుండా నియమించిరి. అందుచే కాపనసభ్యులు బలవంత బ్రాహ్మణవర్గము న కొప్పకొనలేదు. ఈబిల్లును నిరాకరించి గవర్నరుగారిని యీదినమునుగూర్చి పునరాలోచనమును చేయమన్నారు. గవర్నరుగారుచేసిన తప్పగవర్నరుగారి దృక్పథము యును. కాని కాపనసభ మాత్రము యీవిషయమున తాను ముందుగా రుజువీ దారిజాపగూడవని ప్రతిక లభిప్రాయమందలి సత్యమును గవర్నరుగారి దృష్టకు గ్రహించిరి. అందుచే వారిదృష్టము చేసిన పని సక్రమమైనదే గానుండా సుయోజిత్యము ఆద్యితీయ మైనట్టియు పనియై యున్నది.

కాని యిందులో స్వరాజ్యమును బోల్తా గొట్టు యుద్దేశ్యముగూడ గలదని యొప్పుకొనక తప్పదు. స్వరాజ్య నామకానికి తదితరలను ఉద్యోగకాళ నెలగొట్టుటలో గవర్నరుగారి ప్రథమబోధప్రయత్నము కన్పించును. కాని స్వరాజ్య యులు తమ మూలనూత్రములకు భంగములను ఉద్యోగస్థిరతమును చేయజాలరైరి. దేశీయులుగూడ స్వరాజ్యము లట్లు చేతు రనియే నమ్మిరి.

గవర్నరుగారి రెండవ ప్రయత్న మింకొక దారిగానున్నది. ఇందులో స్వరాజ్యములు ఉద్యోగముల పుష్కలముగా పుష్కలముగా కాపనసభ్యులకు ఇవ్వరా లేదు. బ్రాహ్మణ్యము సభ్యులకు మంత్రుల యధీనముననుండి పాలనజరుపుటలో స్వరాజ్యములు సామంతులగురా పడరా యను సమస్యబయలుదేరినది. దీనినిగ్ధ యము తెలిసియేయున్నది. ప్రత్యేకముగా అపుడున్న మంత్రులందు విశ్వాసములేదు. కాని ఎవరైనా ఆమలుమంత్రులుగా నుండువలసినదే ఈ సమస్యనిర్ణయ నూత్రముని కాపనసభవారు వెల్లడించిరి. ఇందు స్వరాజ్యములను తక్కిన పార్టీలవారుగూడ తోడ్పడిరి.

ఇప్పుడు యాక్రొత్త ఎత్తుగడలో స్వరాజ్యములతో పాటు తిరిమూ పార్టీలవారు యీ క్రొత్తవిధానము నెదుర్కొనుటలో సాయపడుదురా? యను ప్రశ్న మతల పుట్టినది. దీనికి స్వరాజ్యముల సమాధానమేమి? వారు కాపనసభలో అధిక సంఖ్యాకులవోటువచ్చునని ఆశపడుచున్నారా? లేక తప్పక అధిక సంఖ్యాకులు తమతో వోటుచేతురని నమ్మకము కల్గియున్నారా? దేశము దధిక సంఖ్యాకులు తమ పక్షమునకు ఊహా నున్నారని యనుకొనుచున్నారా? స్వరాజ్యము లాలోచించినవలెను. ఇదే మాకు ముఖ్యముగా నాలోచింపవలసినదిగా కా నిచ్చినది. ప్రభాభిప్రాయము సంస్కరణ నాకానుమాల మని మే మెరుగుదుము. కాపనసభా బహిష్కరణమునకు నాలుగోండ్లక్రిందలు ఎంతపట్టుజూపినదో సంస్కరణముల నిరసించుటకు అంతే పట్టుజూపును. కాని యిప్పుడొక లేదాయున్నది. స్వరాజ్యములు కాన్సిల్లకు వెళ్లుచే ఇదివరకు మల్లె అసమర్థులు కాన్సిల్లకు వెళ్లుచునని భయములేదు. అందుచే కొంతవరకు కాన్సిల్లలో నుండి యోనాన్ కో ఆపరేషను జేయవచ్చును. కాని యిదుభా ఆంతరములయ్యి లేదు. ఎందునగా దేశీయుల కోర్కెల ప్రకారము స్వరాజ్యములు పూర్తిగానడచుకొనుటలేదు. స్వరాజ్యము లెక్కువగానున్న ఆరెండు రాష్ట్రములలోను స్వరాజ్య యులవని ప్రజలను నచ్చుచేదు. అందుచే వచ్చే ఎన్నికలలో ఆరాష్ట్రములందొక జేకడంతలనూ యీసారి ప్రతికూలము జరిగి తీరును. అందుచే స్వరాజ్యము లాలోచింతురగాక ఈవిషయములో మాయభిప్రాయము అనేకమార్లు తెలిపియున్నాము. ఈపక్షము ఆతివాదత్వమును ప్రస్తుతము కట్టికేసి ముందు ఆనకాళము గర్వింపుడు విభంభింపవచ్చును దేశములో నికంతా ప్రతిష్ఠాంధునకన్న మంచి విధాన మొకటి బయలుదేరినది. అనగా యీపద్ధతిని విప్పివెప్పుచున్నాము. స్వరాజ్యములు తాముద్యోమల తీసికొనక యితరులు చేరవలసినవాతో కొన్ని

మరతులపై సాయపడుట నుంచి. లిట్టెగారు గూడ వారికి హరివిధానములను సానుభూతి చూపువారిని మంత్రులుగా నియమించుటకు మంచిది. లిట్టెగారు రీవరకుచేసిన తప్ప మరల చేయవలయుగాక. కాపనసభ్యులనులే మంత్రులను కాపనసభ్యుల నెత్తిపై కెక్కించకుండునగాక అట్లుచేయుట లిట్టె గారికి సలహాలపనిగూడ కాదని మాయభిప్రాయము. అట్లుచేయవలసిన యవసరములేదు. స్వతంత్రవాదులను కడలకుండచేయవలసిన యవకాశములేదు. స్వతంత్రవాదులను లిట్టెగారికన్న చక్రవర్తి గారు బాగుగా ఎరుగుదురు. చక్రవర్తిగారికి స్వపక్ష బాధ్యత చక్కగా తెలియును. గవర్నరుగారికి సలహానిచ్చుచున్న చక్రవర్తిగారు తమ బాధ్యతను తమపక్ష సిద్ధాంతములను మరుతురే మాయని సందేహింప వసరములేదు.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము

గద్వాల సంస్థానము

(ఎ) రాజోవు ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘసమావేశములో "గద్వాల సంస్థానము" ఘనతేజహించిన నైజాంధర్పూరువారు సభ్యులను అభ్యాయమనియు, తక్షణం సదరు రాజ్యమును శ్రీ పభువువారు మహారాణి సర్కారువారికి వప్పగింపవలయునని ఆంధ్రమహాజనుల తరపున యీసంఘము నైజాంధ్రభుత్వమువారిని బ్రాధించుచున్నది.

(బి) నైజాం దొరతనమువారు తమరాజ్యస్వోక్తము వృద్ధియగున కదామును దృష్టితో ఆంధ్రప్రజా వాణిని తిరస్కరించుచో, ఇది ఆంధ్రజాతీయ సంస్థగాన యీ సంఘమువారు సంస్థానము యధాస్థితికి వచ్చుట కవలంభింపవలసిన ధర్మకాంతి యుత్తమైన యావత్ప్రయత్నములు సలంపవలయునని తీర్మానించుచున్నాడు.

(సి) యీ తీర్మానమును నైజాం సర్కారుగారికి పంపవలెను.

సుసర్ల బ్రహ్మదేవశాస్త్రి,
రాజ్యలీ ఆం. రా. జా. సం. సభ్యుడు.

తిరువాన్కూరు కాననసభ

తిరువేండ్రము, ఫిబ్రవరి 14:—కాపనసభ నేడుపాధ్యక్షుండగు రావుబహదరు కృష్ణఅయ్యంగారు సభాధ్యక్షత వహించిరి. లిమిటేషను రెగ్యులేషను చట్టము, సివిలు ప్రొసీజరు చట్టము లంగీకరింపబడెను. నంచినాడు వెల్లూల చట్టమును గూర్చిన వర్ష ప్రస్తుతమాపణడెను. సభాకార్యక్రమము ముగియుటకు పూర్వము ప్రధాన మంత్రి వచ్చి సభ వారిని సంసానపాలనమునకు జేసిన సహాయమున కభినందించెను. కీర్తికేళులగు శ్రీమూలంతురుమల మహారాజాచారిని బ్రకేసిం చెను. తరువాత సభ్యులనేకు లుచితమున సమాధానములనొసగిరి.

బర్మాజాతీయవాదిపై నభియోగము

రంగూను, ఫిబ్రవరి 18:—జి. సి. బి. యే జాతీయసంఘము యొక్క నాయకు డగు యు. చిత్త హైయింగువారిపై సాంధ్యకేళుస్వృతి రివల్యుషన్ముక్తంద రంగూను జిల్లాదండనాధికారి మేజిస్ట్రేటు యెదుట విచారింపబడెను. మెర్సా జిల్లా యధికారియగు మెజరు పెల్లెగారు 144వ యంశముక్తంద నాజిల్లా యం దువస్థానింపగూడదని యుత్తరువు జేసియుండగా దానిని నిధి క్కరించినందులకు విచారింపబడుచుండెను. వా త్కూలమును దాఖలుజేయుచు పెల్లెగారు డెప్యూటీ కమిషనరుకు విచారణకై బంపెనుగాని, జిల్లా యధికారికి కాదని యు, గాన తామినే రమును విచారణజేయగూడదనియుఁ దెలిపెను. ఇక నేరము విషయమై, తానిదివిజి కేసువత్సరములనుండి రాజకీయములందుంటిననియు, నెప్పుడును పెల్లెగారు రూపించినటు లల్లరుల గలుగ లేదనియుఁదెలిపెను. దీనికి గారణ మిదివలకు మార్చి నెలలో ఉత్తముగా రుపన్యసిండుటచే కొంచె మల్లరి గలుగుటచే, నిపుడుగూడ నట్టిది గలుగునని యననసరపు భయమునం బడి రనియు, నుత్తమగారి యుపన్యాసమునకును, ధ్యాయపన్యాసమునకును జాలభేదము గలదనియుజెప్పి, యీసేరము దుమీద మోపుటకు ప్రియలేదనియు, కావున నేరమును విచారింప దగదనియు దెలిపెను.

జిల్లా యధికారి నాబూలమును విచారించి, నేరమును విచారిండుటకు స్థిరపఱచెను.

ముందు విచారణ మార్చి 16-వ తేదీని జరుగను.

భారత శాసనసభ
అనధికార సభ్యుల మరికొన్ని
తీర్మానములు

విదేశముందలి భారతీయ ప్రవాసుల విషయమున
తీర్మానము

భారతదేశముందుండి బర్మాదేశ విభజనానశ్శక్తతను
నిర్ణయించుటకు కమిటీ నియమింప వలయునని

తీర్మానము

శీర్షిక, ఫిబ్రవరి 14:—ఇటీవల అంగీకరింపబడిన అధికార
తీర్మానములలో భాగముగా సరఫరాజా హాస్పేసుఖా
నుగారి తీర్మాన మొకటిగలదు. పైట కౌన్సిలునందు శ్రీనివా
సశాస్త్రిగారిచే ప్రతిపాదించబడిన రీతిని భారతప్రభుత్వముంద
లి వివిధకాఖలందును కార్యదర్శులను, సంయుక్త కార్యదర్శుల
ను, అదనపు కార్యదర్శులను, డిప్యూటీ కార్యదర్శులను, అదన
పుట్రాప్యూటీ కార్యదర్శులను, సహాయ కార్యదర్శులను భారతీ
యులను నియమించు సాఫ్ట్వేయంత త్వరితగమనముతో పెద్ద
ఉద్యోగములను భారతీయుల హస్తగతము చేయవలయునని
సిఫార్సుచేయుచు సరఫరాజా హాస్పేసుఖాను నొక తీర్మాన
మును భారత శాసనసభయందు ప్రతిపాదించెదము.

ఒక లక్షరూపాయలనుండి మూడులక్షల రూపాయల
వరకును ప్రభుత్వమునా రెచ్చి వార్షిక ప్రదానము అభివృద్ధి
మునీము విశ్వవిద్యాలయమునకును వారణాసి హిందూ విశ్వ
విద్యాలయమునకును, కేరళేక్షర నీయ వలయునని
గోరుచు మూలవి మహమ్మదు యాహుగారు ఒక తీర్మానము
శాసనసభ నందు ప్రతిపాదించెదనని ముందుగా తెలియజేసిరి.

భారతదేశ స్వాతంత్ర్యము కొరకు విదేశములందుగల భా
రతీయులు చేయుచున్న కృషినుదర్శమున, ప్రవాసులు యీ
జేశమునకు తిరిగివచ్చినచో వారిపై ప్రభుత్వము ప్రోత్సహక
ములను జేయవలదని గోరుచు సి. యస్. రంగయ్యగారిొక
తీర్మానమును ప్రతిపాదించెదను.

న్యాయమొరకును ఆత్మసంరక్షణ కొరకును భారతదేశ
శరీరపాలనయందుండి బర్మానువిడదీయుట ఆవశ్యకమాయని
విచారించుట కొకకమిటీని నియమింపవలసినదనిగోరుచు ప్రజా
నియుక్తసభ్యుడగు యం. సి. నాయుడుగారు (రంగూను)
తీర్మానమును గోరెదను. (ఆ. ప్రె.)

పరమానంద దత్తుగారు

ఆర్డినెన్సుక్రింద అరెస్టుచేసిరి

పోలీసుయిన సైక్లరును పాత్యచేసెనని దత్తుగారుపైని
తేబడినకేసును హైకోర్టువారు కొట్టివేసిన వెంటనే దెంగాలు
ఆర్డినెన్సుక్రింద 14వ తేదీని వరకు అరెస్టుచేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

రు 116 లు బహుమానము

కృష్ణాజిల్లా యేలూరు కాపురస్తులు మొత్తే
గంగరాజు జమీన్దారు అందు ఎం. ఎల్. సి గారు
వారి విద్యోగులయి మహారాజ శ్రీపులవర్తి
లక్ష్మణస్వామిగారి యింటికి భీమవరం తాలూకా
అకుపీఠ గ్రామంకు 1-2-1925 తేదీని వివాహం
నిమిత్తం వెల్లియున్నప్పుడు వారితాలూకు
మెసర్స్ టాకర్ ఆంధ్రుకో. వారిచే
తయారు చేయబడిన 9 అంగుళముల పొడవుగల
తవ్వలుచెక్కిన బంగారపువాచీ గొలునుచివర అంజ

నేనువిగ్రహం కలది పోయినది. ఆవస్తువ తెచ్చి
యిచ్చినవారికి రు 116 లు బహుమానము యివ్వ
బడును. యిది యేలూరాఫీవద్దకు వచ్చినను వారు
మాకు తెలియపర్చిన యడల రు 116 లు బహు
మానము వారికి యివ్వబడును.

కాలదినము మాత్రమేయన్నవి, త్వరచుడు?
ఈసాంఘ్య గాంధీ పూజానిష్ఠికి చేరును
మహాత్మా గాంధీగారిచే గుజరాతీలో వ్రాయబడిన ఆరోగ్యసాధనము

(తెనుగున వ్రాయబడినది)

ఆరోగ్యముగా నుండుటకు కావలసిన హంశములన్నియు ఇందు చక్కగా విమర్శించబడియున్నది.
ప్రతి యొక్కరివద్ద ఒక కాపీ వుండితీరవలెను. కొన్ని కాపీలు మాత్రమే ఉండుటచే త్వరచుట మంచిది.
ప్రతి 1 కి రు 0-8-0, 12 కి రు 4 8-0, 25 రు 7-13-0 ప్యాకింగు పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.
0-11-0 అణాలు స్తాంపులు పంపిన ఒక కాపీ రిజిస్టర్డు పోస్టుములముగా పంపబడును.
కావలసినవారు, మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రిక, 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు అని వ్రావయలెను.

వ: గ రాష్ట్ర శాసనసభ

మంత్రుల జీతముల నామోదించుటకు

ముందుగావలసిన యేర్పాట్లు

కలకత్తా ఫిబ్రవరి 14:— శాసనసభయం వాదాయ
వ్యయపట్టిక 19 వ తేదీని ప్రవేశపెట్టబడును.

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 15:— వంగరాష్ట్ర శాసనసభయందు
మంత్రుల జీతములగుర్చి యీక్రింది సవరణ నుపపాదించెదనని
నల్లినీరజన సర్కారుగారు ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేసిరి.

రాష్ట్రమునందు సర్వోపాధ్యక్షతాయిత పాలన మేర్ప
ఆచుటకు దగు ప్రయత్నములు సలపవలయును. ఈలోపున
ప్రస్తుతమున్న ప్రభుత్వవద్దటి సాగుటకు రేపునభ యెదుటబెట్టె
బోవు 1925-26 సంవత్సరపు టాదాయవ్యయ పట్టికయందుగా
ని, సస్టిమెంటరీ గ్రాంటులందుగాని యీక్రింది వరతుల గమనిం
చునెడల, మంత్రుల జీతముల కేర్పాటు జేయవలెను.

(1) ప్రభుత్వమువారి క్రింది యంశముల కంగీకరించి
పూర్వమునందు మార్పు జూపవలయును. (అ) వెకకటి య
క్టోబరు మాసమునందు 1818 సంవత్సరపు రి వ రెన్యూవేషను
క్రిందగాని, నూతన నిర్వంధ విధానముక్రిందగాని కార్యాచర
మున కంపబడినవారిని విముక్తు జేయుటగాని, బహిరంగము
గ న్యాయాలయమున విచారణ జరిగించుట కవకాశముచ్చుటగా
ని, (ఇ) శాసనసభయెడల మంత్రులకు గల వాక్యతలను పూ
ర్తిగా నిర్వర్తించుటకు దగు యవకాశముల నిచ్చుట. (3)
ప్రాముఖ్యములగు సూత్రములను, విధానములను నిర్ణయించు
నపుడు మంత్రులు తమ స్వబుద్ధి నుపయోగించి
సమ్యక్తుల నొనగట కంగీకరించుట (బు) దత్తత కా
ఖలను ప్రత్యేకము గావలయునంత నిధిని విడదీసి సంయుక్తార్థి
క కార్యదర్శిని నియమింపబట్టిన) గతవత్సరపు టాదాయవ్యయ
పట్టిక జన్మించునపుడు చిత్రంజన దాసుగారు నూచించినటు
ల జాతీయభివర్ధన కరములగు కాఖలను ఋణము నొకదానిని
నెలకొల్పుట. (2) స్థానిక సంఘములందు జానపదరక్షక భ
టుల (రూపాయిపాత్రీసు) నేర్పాటుముడ జేసిన, స్థానిక స్వపరిపాల
న చట్టముయొక్క సవరణ నంగీకరించుట.

(2) జీతములనిచ్చుట కామోదించుటకు పూర్వము, మం
త్రు లెవరో నిశ్చయింపబడవలయును.

విద్యార్థులు సైనికశిక్షణ నొందవలయును

నాగపురము, ఫిబ్రవరి 14:— నేటి సాయంత్రము వి
క్టోరియా టెన్నిస్ కుల పాతకాలయందు జేతీయ సభ్యుడగు సర్
జోషీగారి యధ్యక్షతక్రింద, పన్నుల విచారణ సంఘసభ్యుడు
డా! సతంజీవయ్య గారుపన్నసించుచు, విద్యార్థులు తప్పక
సైనికశిక్షణ నొందవలెనని చెలికిరి. విద్యార్థులను, జేశము
నకును దాంజూల లాభమున్నదనినడిచి. విద్యార్థులు భోగ్య
ముగనట్టియు, ప్రయతరమగునట్టియు జీవితములను విడనాడవల
యునని చెలిపిరికానించుటకంటె, కాసింపబడుట నెక్కువ
నేర్చుకొని, శిక్షణులయియుండవలయును. ప్రజానాయకులు,
విద్యార్థులు సైనికశిక్షణ నొనగట కెక్కుడు శ్రద్ధ వహింప
వలయును. పార్లమెంటువారిొక్క శాసనముజేసి, స్వరాజ్య
విప్లవగురు, కాని మనకు సైనిక శిక్షణలేదుగాన దానిని నిటపు
కొన జాలము. మనము స్వరాజ్యముగోరుటకు ముందు, దానిం
గాపాడు సమర్థుల మైయుండవలయును. ఇదివఱకే హిందూ దేశ
ము గావలసినన్ని దాడులకు గుఱియైనది. ఇకపై నట్టి దాడు
లు మనకక్కఱలేదు. మన దేశమునకు మనమే యధికారాల
ము కాగోరుచున్నాము కాని క్రొత్త యధికారులను గోరుట
లేదు. ఆంగ్లనావికాదళము మనం గాపాడునంతటి శక్తివం
తుడుగాను, కావున మనము శాంతిముగ స్వరాజ్య మనుభవిం
పగోరితిమేని, మన దేశమును గాపాడుకొనుటకు సమర్థులమై
యుండవలయును.

డాక్టరు లక్ష్మీపతిగారు

ఆయుర్వేద వైద్యశాలల కరిగినము

కలకత్తాలో నుచననించుట

కలకత్తా ఆయుర్వేద సభవారి ఏర్పాటుప్రకారము కల
కత్తా కళాశాలా చాతులోని విద్యార్థి గృహమున 14 వ తేదీని
జరిగిన సభలో భిషగ్రత్న డాక్టరు ఆచంటాక్షిపతి వి ఏ ఎం.
బి. సి. ఎం. గారు లాంతరబొమ్మల సహాయముతో నుపన్య
సించిరి. వార్ధిక్యమునువ్యాధిని నిరోధించుటకు ప్రాచీనులు చాల
అపూర్వ పరిశోధనలనుచేసి విజయులైరి. అను విషయమును
గుర్చి గంభీరపన్యాసమునొసగిరి. ఆసభకు చాలమందివచ్చిరి.
వారిలో కవిరత్న నీతలచంద్రభట్టి, (వీరే ఆసభకధ్యక్షత
వహించిరి.) రాయబహదర డాక్టరువారింద్రనాథబాబు, రివరెండు
బి. ఎల్. నాగు, కవిరాజగన్నలాలు, కవిరత్న మహామహాపా
ధ్యాయకవిరాజయ్యమిని భూషణరాయ, కవిరాజగణనాథసేను,
కవిరాజ ఎడనాథసేను, కవిరాజ దుర్గానాథరాయ, కవిరత్న
కవిరాజ హేమచంద్రసేను, కవిరాజ కాళీభూషణసేను, కావ్య
తీర్థ కవిరాజ సురేంద్రకుమారదాసు, శివనాథసేను బి. ఏ. ఎం.
బి. గార్లు మున్నగువారాసభకు వచ్చిరి. లక్ష్మీపతిగారివిధముగ
దేశసంచారముచేసి ఆయుర్వేదమునుగుర్చి ఉపన్యసించుచు
ఉండులన మంచిప్రచారము జరుగుచున్నదని లక్ష్మీపతిగారి
ప్రశంసించుచు పలువు రుపన్యసించిరి. అని ఆయుర్వేదసభవారు
కలకత్తానండి తంతివార్త నంకిరి.

జాతీయపాదులసభ

కోరములేకపోవుటచే సభ నిల్పినేయబడెను

శీర్షిక, ఫిబ్రవరి 14:— ఆసంబ్ధియందు ఆదాయవ్యయ
పట్టిక (బడ్జెటు) చర్చవిషయమున నిండంధల సవరణలను గురిం
చి నేటిసాయంత్రముందు జాతీయపాదుల సమావేశముందు చర్చ
జరిగియుండవలసినది. కాని సమావేశము జరుగుటకు
సరిపడు కనీసపుసభ్యులు (కోరము) హాజరులేనందున సమావేశ
ము సోమవారము సాయంత్రమువరకును నిల్పినేయబడెను.
(ఆ. ప్రె.)

ప్రింగిలుకెన్నడిగారు చనిపోయిరి

ముజఫరాపూరు బాంబుకేసుతో సంబంధించినవారు

ముజఫరాపూరులో కెన్నడిగారి భార్యయను మూరై
యును 30-4-1908 వ తేదీరాత్రి ముజఫరాపూరు క్లబ్బృజుండి
వచ్చుచుండగా యిద్దరు వంగతాలకులు బాంబులుజేసిరి. అందు
వలన ఆశ్రీలిద్దరూ చనిపోయిరి. కెన్నడిగారు పాట్నూలో హై
కోర్టుజేలుగానున్నారు. వీరు మొగలుచరిత్రకు వ్రాసిరి. ఇతడు
మంచివిద్వాంసుడు. శాసనసభలో నియమితసభ్యుడు. బేహారు
పాశ్చాత్యసంఘాధ్యక్షుడు. ఆదిలో దేశీయమహాజనసభయందు
చాల అభిమానము కలిగియుండిరి.

వీరు ముజఫరాపూరులోనే చనిపోయినని వార్తవచ్చినది.

(ఆ. ప్రె.)

సీసా 1.5 రు 2.0-0. **కు సు మ** వి. పి. చానీ శర
యామధు గనేరియా అను నెగరోగమును 25 గంటలలో
నివారించి మూత ద్వారమునుండి వెలువడు ప్రాసమును మా
త్రము విడుదలపడు గలగు చురుకవల్లము మొదలగు బాధ
లను, నెంటునే నిలిపివేయును. స్త్రీలకుగలగు యేనిధిగలయన
కుసుమవ్యాధి లయిననూ ఆశ్చర్యముగా కునుగ్గును.
అనందకుటీరము, పోస్టుబాక్సు. 147
మద్రాసు.

ఆనుభవము లేని యితర దేశీయులవచ్చి మన దేశముయొక్క భూస్థితిని చెలిసికొనక మనకుండు పచ్చి యొరువు పశువుల వెంట పాటిమన్ను మున్నగువాటిపై కలిగే సత్తువు నొకసత్తువు కాదని సైబ్రోజను, పోటామ్, అను ప్లేయో మన కర్థముకాని వి యితరదేశీయులనుంచి కొన్ని తెచ్చుకొని వి మంచినది మనకు గ్రంథముల రీత్యాకు, అక్కడక్కడ అగ్రికల్చరు ఫారము అను పేరుట నొకటి వర్గరచి వాటిమూలమునను బోధింతురు. అంతే గాని కులభముగ మన కనతిమారములో దొరకే ఎరువును వ్యవ సాయముకొనుండే సులువు బలువులు, పండినపంట తెలులు టున్నాయో చూచి భూమికిస్తు పొచ్చిండుటా దగ్గించుటా అనే సమస్యపరిష్కారము మున్నగు సలహాలిచ్చుటలేదని చెప్పవలసి వచ్చుచున్నది. వ్యవసాయకాళి ఉన్నదని కూడ యింకను కొంతమంది పల్లెటిగ్రామాదుల రైతులకు తెలియనే తెలియదు. అగ్రికల్చరు డిమానుప్రీయరనే పేరు మూత్రముకరిసి తాలూకా కొకరిచొప్పునో లేక డివిజను కొకరిచొప్పునో తేనియున్న మాట వాస్తవము. వీరు చేసేపని చూచామంటే ఏమీ కనపడదు. వారికి ముక్కుగా శత్రువు జీతము ప్రతిసెలకు సెలవాయుదా తప్పకగదా నూత్రము మట్టుచుండును. ప్రస్తుతము కాంగ్రెసు ప్రచారకులు కల్లెపల్లెలకు బోయి ఖద్దరును గూర్చి వృద్ధిపెంపాంశం చాలని ఏలా ప్రచార మొనర్చుచుండి డిపాలను పెట్టించుచుండికో ఆ రీతిగనే ప్రతిపల్లెల బోయి వ్యవసాయవృద్ధి గూర్చి ప్రచారము గావించుట వ్యవసాయపరికరము లన్నియు స్వల్పమైన వెలకు దొరుకుటకు డిపాలను వృద్ధిగానియెటకు పోటుచేసిన వా గుండెడిది. ప్రజలు ప్రస్తుత పరిపాలనలోనున్న యువ్వోగులను యిలాచేయి అలాచేయి అని చెప్పితే నీ వాడవు! నీవు నాపై అధికారివా అని ఎదిరించెదరు. రైతులు కష్టపడి పనిచేసి పన్ను చెల్లించుతూనున్న డబ్బు లో వారు జీతాలు తీసికొని ప్రజా సౌకర్యము కలిగించుటకు ప్రజల కోర్కెలను ఈ డేర్చుటకు ప్రజల కోర్కెలను వినుటకు బదులు ప్రజలకప్పు తింటూనుండే ఆరున పైనున్న మరొక యువ్వోగి మాట వినుటకే ఎక్కువ శ్రద్ధ జూపినంతకాలము మనకు ప్రభుత్వమువల్ల సంతమాత్రము సౌకర్యము కలుగదు. ఆంగ్లేయులు వ్రాసిన చరిత్రలందే రత్నగర్భము లని పేరెట్టిన మనభూము లలో పండిపంటకున్న ఫలవంతమైన భూములు కానని ఆంగ్లే యులే చెప్పిన తదితర దేశీయులలోని భూములపంటకున్న తారతమ్యము చూచెదము. మనదేశములో ఎకరానికి 12 లేక 18 బస్తాలు ధాన్యము పండితే తదితర దేశీయులలో దీనికి 2½ రెట్లు లగాయకు 5½ రెట్లువరకు ఎక్కువగా పడును. అనగా ఎకరానికి 30 బస్తాల లగాయకు 70 బస్తాలవరకు పండునన్న మాట.

రత్నగర్భయని పేరిడిన మనభూములు పండకపోవుటకు కారణమేమి? పూర్వపురోజ్జ్వల కాలములు రెండుపంటలు పండుట డి. ఓ. డబ్లియు డిపార్టుమెంటు ప్లైగాలు లేవు అని అనుకొనుటకదదు. హిందూరాజుల పరిపాలనలో చంద్రగుప్తుని ఆశోకునికాలము మహమ్మదీయుల పరిపాలన అక్బరు పరిపాలన ములను గూర్చి పరిశీలించెదము. చంద్రగుప్తునికాలములో జరుగుట అనకట్టుకు కట్టింది పటిద్యాగా కాలువలు త్రవ్వించి వానినుండి పిల్లకాల్యలు త్రవ్వించి వానికి తూములు పెట్టించి యాతూములనుండ అందరికి సరిగా నీరుపోవునో పొందో అని తెలుసుకొనుటకు ఆతూములమీద నధికారులను నియమించి, నాయధికారులు నిష్క్రమణిపాతబుదిలో నీరు సరిగా పోనిపెట్టి

దని నా యధికారులకు కాసింపెను. ఈ త్రిక హిందూస్థానమున పొలిట్రిక్రిప్టాంకమున గిరినాథుల యానకట్టు నతని కాలములో కట్టించె ననియు, అశోకుని కాలమున పశువులకు ఆహారము నిమిత్తము, దాహము తీర్చుకొనుటకు పెద్ద పెద్ద నూతులు, చెలువులు, పచ్చిక బయళ్లు ఏర్పరచెననియు, పగడవ పంటలు దేశమునం దన్ని ప్రాంతములకు సులభమైన ఖరీదుతో పోవుటకు వీలందునట్లుగ రాచబాటలు ఆబాటలప్రక్కను చెల్లు నూతులు, ధర్మశాలలు, ధర్మ ఆసుపత్రులు మున్నగువి విర్వరచి, పశువులకు మనుష్యులకుమాడ నెన్నియో సౌకర్యములను గలిగించెనని ఆంగ్లేయు చరిత్రకారులే మన హిందూదేశచరిత్రలందు వ్రాసియుండిరి. ఆకర్షక కాలమున ఆనున మంత్రులకు తోడ గమలుచే భూమిసంతతిని శర్యచేయించియు భూమియొక్క బలాబలములను బట్టి తరగతుల ఏర్పరచి శిస్తు నామమాత్రమున కట్టుటయు ఏవిధమైన పన్నులు విసూలుచేయక ఒక్క భూమి పన్నే 10 వ వంతు లగాయు 6 వ వంతువరకు వసూలుచేసి ఆ సామ్యము తన స్వంతసామ్యముగా నెందుకొనక ప్రజాసౌకర్యము కొరకు వినియోగించెడివారనియు జనాబ. డి. నోకటి ఏర్పరచిన స్మృతిసంగ్రహముచేసి కొనవనియుమాడ ఆంగ్లేయచరిత్రకారులే వ్రాసియుండిరి. జనాబ. డి. నోకటి. డి. హార్డుమెయి (ఇంజనీరింగ్ కాపు) లోకలుబోద్దులు (ప్రానిక సంఘముల కాపు) మున్నగువి ఆంగ్లేయులు హిందూరాజులయొద్ద మహమ్మదీయ రాజులయొద్దకు నేర్చుకొని రచి చెప్పక తప్పదు. అప్పటి కాలమున భూముల కా అమితమగు పన్నుల భారము లేదు. పండని ఎకర రెవిన్యూనులువుగా రాజ్యాధికారులు వారంతట వారే తెలుసుకొని యిచ్చెడివారు. భూములకు పచ్చి ఎరువు అనగా అదని ఆకు పొడిమన్న మున్నగువి అతిస్వల్పఖరీదుతో దొరకెడివి. ఇప్పుడన్నవో ఆ అడవులా లేవు. వున్నను ఆ అడవుల యందు ఎరవునకు దొకకే ఆకు అలములా లేవు. మనుష్యులకే కలవుగాక పశువుల సేతకూడా దొ. కుటకు వీలుగా లేకుండు నటుగ బట్టిగడ్డి సహితము పరదేశములందున్న ఫ్యాక్టరీలకు ఎరువులి అనుమన్నది. రైతుకు ఒకయకరంమీద వచ్చే నికరాదాయము ఇదివరలో వ్రాసిన ప్రకారము రు 45 లు అని లేలి నది. యందులో కుటుంబము రక్షించు కొనుటకు వాడుకుంటాడో నరల వ్యవసాయానికి పెట్టుబడికి పెట్టుకుంటాడో, ఎరువుకేమిటకు ఖర్చు పెట్టుకుంటాడో చదువులే యూహించురుగాక.

భారతీయునికి సాలనకు సగటుఅదాయము రు 9 లే గావున ఆసామ్యుతో ఒనెలై నా జీవించుటకే చా. దని లేలినందున యిక రైతు ప్రతిదానికి ఏభాగ్యవంతునికదగ్గో అప్పుకునెల్ల ఆ సామ్యుతో మరల ముందడేటికి వ్యవసాయపు పెట్టుబడికి పెట్టుకుంటూ కాలతేజం చేయుచున్నాడు. యందుకల్ల కలిగే అసర్కం ఏలావుంటుందంటే అప్పులపాలై ఆ అప్పు తీర్చలేక క్రమేగా ఆ వుండేకాస్తకొండ అమ్మకొనేగలి పట్టుతోంది. యిట్టి భాధలెల్లనే దొంగతనములు, యారసాలుమొట్టు పీడిమ నులు మున్నగువి తుదాదాసేవ మానవుడు చేయుట గడంకు చుండెను. యీసంగతి ప్రభుత్వము గ్రహించియు దరిద్రత తీర్చుటకు పాటుపడక క్రిమినల్సును జైలునందుంచి మరింత భాధపెట్టుచుండిరి. అట్టిరీతిగ వైదులో పడినవారివద్దకు వెల్లి తెలిసికొనిన వారు చెప్పేదేమంటే యీతలవుంటే అసలే గంజి లేదు. ఏదొంగతనంచేసి ఖైదుకుపోయినా త్రాగుటకు ఏ రాళ్ళున్న వోడి అం బ లి ఆ య నా పో స్తా రు, దా ని తో బలనంతపు. చా పు త ప్పు రు న్న ద ని చె ప్పు తా రు. దీనిని బట్టియే ప్రభుత్వమువారి వైఖరి రైతులయొగ్గేమ ములకు గూర్చి తెలిసికొనుటలో ఎటులుంటున్నది చదువులే గ్రహించురుగాక! భారతదేశముయొక్క వైశాల్యము 17 లక్షల చదరపు మైళ్లు. గ్రామములారమారకు 6 లక్షలున్నవి. వ్యవసాయముచేయు భూమియొక్క విస్తీర్ణము రమారమి 10 కోట్ల యకరములతో నున్నది. వీటి చదరపు మైళ్లు 60 వేలు. 17 లక్షల చదరపు మైళ్లలోను 60 వేల చదరపుమైళ్లు వ్యవసాయానికిపోతే మిగిలిన 40 వేల చదరపు మైళ్లు గ్రామాలు పట్టణములు కట్టకొనుటకు పోయినా 1 లక్ష చదరపుమైళ్లు పోయి ఖ వసుకొనును. మిగిలిన 16 లక్షల చదరపుమైళ్లలోను సమ అకుపర్యవములకు అడవులకు 4 వ వంతుపోయినా యింకా 12 లక్షల చదరపుమైళ్లుండును. యందులో 2 లక్షల చదరపు మైళ్లు చనిటి నేల క్రింద పోయినా, యింకా నికరము 10 లక్షల చదరపుమైళ్లుండును. అంటే 600 కోట్ల యకరముల భూమి నేత్రముచేయుటకు అనుకూలముగ నుండును. యీభూమి వ్యవసాయము చేయుట కనుకూలముగ నుండుటకు ప్రభుత్వమువారు మనము యిచ్చు రెవిన్యూ సామ్యుకు కాలవలు, చెలువులు, నూతు

లు మున్నగువాటిని త్రవ్వించి నేత్రమున కనుకూలముగ నుండు నట్లు చేయించిన హిందూదేశపు దారిద్ర్యముతోలగుటయేగాక, ప్రపంచకమండలికికి సరిపడ్డ అహారపదార్థములు సమయ చే యుటకు కూడ వీలుగనుండును. ప్రస్తుతము వ్యవసాయముచేయు మున్న భూమి 40 కోట్లు. దీనివల్లనే సగటు మనుష్యునికి సాల ను ఆదాయము రు 9 లు. 600 కోట్ల యకరములు నేత్రంచేస్తే యిప్పుడున్న భూమికి 15 రెట్లు హెచ్చుగువున ఆదాయము కూడ 15 రెట్లు హెచ్చును. అంటే రు 9 X 15 = 135 రూపాయలగు. ఈసామ్యుతో పొట్టుకు పుట్టి డన్న సామెతయున్న అదనంగా ఆరు ఖర్చులు యిదివరలో వ్రాసిన ప్రకారం సాలీనా 40 లు ఖర్చులు పోను రు 55 లు మిగులుకు ఒక్కవ్యవసాయ పుత్రిల్లనే హిందూదేశీయులు వారి తిండిఖర్చులు రాజ్యపరి పాలనకు పన్నుయిచ్చు పక్షము సుఖానభయలకు ఖర్చుల పోను నికరలాభము మిగిలికి అగ్రము సాలకు 20 రూపాయలు మిగు ల్లువచ్చును. 82 కోట్ల జనాభాకు 160 వేల కోట్ల రూపాయలు మిగుల్లువచ్చును. అప్పుడు పన్ను లెక్కువ ప్రభుత్వము వారు విధించినా ధరించుట కనుకూలముగానుండును. మన దేశ భందు చేయువ్యవసాయములో చాల భాగము వలంబుటకు, తరు వాలే గోధుమపంటకు మాడవదాని క్రింద పెసర మిశ్రము కేసగ బొబ్బర వగైరాలకును వాల్లవదాని క్రింద ప్రత్తి విదవదాని క్రింద చదురు పదార్థముల (నవ్వు, ఆముదము వగైరాలు) 6 వ దానిక్రింద జనపనార, 7 వ దానిక్రింద చెరకు మున్నగువి పండించుటకు పాటుపడెడివారు నేడు తదితర దేశములనుంచి ముకే దిగుమతి అగు వస్తువులలో చెతన, ప్రత్తి ఎక్కువగా నున్నది. దీనినిబట్టి చూస్తే వ్యవసాయపుత్రి పూర్వముకన్న ఊహించినట్లుగ్గి బొంబడి తెలివ గలదు.

యీవృత్తిని పునరధ్యరించుటకు యాచిగవనమాత్రములను అమలులోనుంచిలే మరల వ్యవసాయపుత్రి పునరధ్యరంపబడ గలదు.

1. ప్రతిగ్రామములోను పాతకాలలను నెలకొల్పి అందు మర రాజకీయ సాంఘికవిద్యయున్న దీనితో పాటుపారిశ్రా మికవిద్యయున్న అనగా వ్యవసాయము, నేత పరిశ్రమ, అందుకు తగినవడ్డము నేర్పిన చాలును. ప్రతిపాతకాలకు ఒక యకరము నేలనుంచి అందు వ్యవసాయము బాగురచే చేయించుట ముఖ్య ము 2. ప్రతి గ్రామమునందు పోస్టాఫీసు సౌకర్యములు. 3. వ్యవసాయపుత్రికి కానుకైన పరికరముల స్వల్పఖరీదున కివ్వట కువీలుగనుండే (నాగళ్లు, కొడవళ్లు, విత్తనములు ఎరవు మున్నగు నవి అన్నియు) టండలకు వ్యవసాయపు డిపోలు 4. భాగ్యవం తులవద్దకు రైతులపోయి అదనపు వడ్డీలకు నోట్లుచాని ఆప్యల పాటు కాకుండు నట్లుగ పరపతిసంఘములు కో-ఆపరేటివు సంఘములు 5 ఒక గ్రామము నుంచి మరొక గ్రామము నకు రాక పోకల కనుకూలముగ నుండునట్లు చాటలు 6. వ్యవసాయసంబంధమునకు ప్రత్యేకము నోక పం చాయశి. యీపంచాయశివారే. పండనిభూములకు రెవిన్యూ లకు నిఘాన్నుచేయుట, ఇంజనీరింగుకాపువారు చూచుపనులలో వారికిగూడ ఆగ్రామమునకు సంబంధించినంతవరకు ఆడివాద్వం మెటుం దధికారము మున్నగువి 7. ప్రస్తుతమున్న ఏ 20 ఏళ్ల కో 80 ఏళ్లకో పక్ష్య పునఃపునః చేయుచు పన్నును హెచ్చించుట నే రైతు వారి సిద్ధిం అందురు. దీనిని కాత్వతపు నెటులుమెంటు చేయవలెననియు 8. రైతునకు ఫలించు నికరాదాయములో 10 వ వంతు శిస్తుగా చెల్లించుట 9. పశువులు తిను గుటకు తగిన పచ్చికబయళ్లు. 10 ప్రభుత్వమువారికివచ్చు ఆదాయమును వ్యవసాయపుత్రికొరకు వ్యవసాయము లేకుండ నృథా గానున్న భూమిని బాగుపరచుటకు వినియోగించుట మన్నుగు పనుల నెవేట్టుటకు ప్రభుత్వమువారు పాటుపడు టత్వవసర మని గ్రహించవలెను. ప్రస్తుత కాననసభా సంస్కరణలు వచ్చిన తరువాత నైనను వాటివల్లగుగాని అందులోనుండు మన కానన సభ్యులవల్లగాని యీవృత్తికి ఏవిధమైన అభయ కలగలేనని గ్రహించుట స్వరాజ్యసంపాదన కలిగినవాడే వ్యవసాయపుత్రి మరల మన హిందూరాజులపరిపాలనలో నున్నప్పటికన్న మరింత బాధావృత్తినికొలిపినిక రాగలదని గ్రహించుట. స్వరాజ్యసంపా దనకు ప్రతిరైతు కన్యవడవలెనని గ్రహించి కాంగ్రెసుచే ఆమో దింపబడిన తీర్మానానుసారము నిర్వర్తించుటకు పాటుపడడు. విద్యార్థులు ఆంగ్ల భాష నభ్యసించి నాకరీవృత్తులకు లోతుగాక న్యేచ్ఛాపుత్రి వ్యవసాయపుత్రి నవంబించి వ్యవసాయపుత్రియే అవర్ణప్రాయపుత్రి గ నుండునటుల ప్రజలకు గజబురుచు దేశ ముందంతటికి ఆవిర్భవప్రాయముగనుంటూ మరల మన పత్తిపుత్రి యైన వ్యవసాయపుత్రిని పునరధ్యరించుటకు పాటుపడుదురు గాక.

గద్వాలసంస్థానము

నైజాము గారికి విజివి

భారత శాసనసభ్యులు కొందరు పంపిరి

సి. దొరసామయ్యగారు, ఎం. కే. ఆచార్య, కె. వి. రవణారెడ్డి, కె. కే. నందియారు గార్లు సంతకముచేసి యివి జి. పిసి 'రెసిడెంటుద్వారా నైజాము గారికి బంపిరి.

"ఈసంస్థానము కడ ప్రాచీనమైన హిందూ సంస్థాన ము. ఆంధ్రుల కీ సంస్థానము ముఖ్యతమైనది. ఆంధ్రులన జన పరిపాలన మూడవ లేదని మీరు జేసినట్లైతరు ఆంధ్రుల కత్యధిక మగు సంతాపమును కలుగజేసినది" రాజాగారికి సంతాపములే దు. పుత్రుడు కలుగనిచో దాహిత్యని పెంచుకొందునని నా తోరాజాగా నివేదకు తెలిపిరి. గాన ర బాగాం కమా రైలు పుత్రవంతులయి ఆపుత్రిడు 21 ఏడ్ల వయసువాడగు వరకును సంస్థానము నైజాముగార్లువారే పరిపాలింపవలెను" అని మీ ఉత్తరువులో నున్నది. హిందూ లా ప్రకారము శత్రు ఆస్తికి భార్య కు హక్కు కలదు. రా జా గా రు మ రణ కాలమున వీలు నా మా వ్రాసిరి. అది యే చెల్లినది. మీ ఉత్తరువు అమలు జరగజలినచో 50 ఏడ్లనాటికి గాని ఆసంస్థానము మరల హిందూప్రభువు స్వాధీనమలోనికి రాదు. మీవరకుతలలో నేడి నెరవేరకపోయినను యీసంస్థాన మంతరిచిపోవుటయే తలస్థించును. అది మిగుల అన్యాయము. ఆంధ్రభాషను కళలను పోషించుచున్న సంస్థానములు చాల తక్కువ, వానిలో నీసంస్థాన మగ్రగణ్యము. ఆకారణముననే గద్వాల వచారాజు కత్యధికమగు ప్రఖ్యాతి కలిగినది. కాన మీ ఉత్తరువు ఆంధ్రులలో ప్రజలమగు తత్తరపాటును కలిగించినది. ఇదివఱకు మైదరాబాదు దొరతనమువారు సంతాన వంతులగాని విశింతు రాణులకు వారిభర్తల సంస్థానములను చాలసారు లిచ్చియున్నాడు. గద్వాల మహారాజుగారుపుష్కవివ్యావతి. ఆమె నెనసంస్థానమును బాగుగా పరిపాలింపగలిగియున్నది గాన పరి పాలనము నామెకు వశపరచుటయే న్యాయముగాన తాము దయతో నటుల నొనరించి హిందువులందర సఖికముగ బాధించుచున్న యీ మనశ్శీల్యమును లోగింపవ గోరెదము" అని వారు వ్రాసిరి. (ధర్మ విశేఖరి తంతివార్త)

విచారకరమగు వార్త

శ్రీ శే|| పనుమర్తి రామయ్యశ్రేష్ఠి గారు-ఏలూరు

ఏలూరు, కాపురములు, చైక్కులు, వర్రకులు, రావ ధర్మపియలనగు శ్రీపనుమర్తి రామయ్య శ్రేష్ఠి గారు గతరాత్రి గం 2 ని 30 లకు (ది 9 ఫిబ్రవరి 25 సోమవారం) పరలోక గతులైరి, తెలుపుటకు చింతించుచున్నాము. వీరికి భార్యయు నలుగురు, కుమారులు, యిద్దరు కొమార్తెలును, మనములు, మన మరాండ్రులును గలరు. వీరికి రిరి సంవత్సరములు గలవు, (దుం దుభింపతనైన ఆత్యయజ పుత్రునియును జననము.) ఈ గ్రామ మునకుండు శ్రీ గాంధీ ఆంధ్రజాతీయ మహావిద్యాలయము (జాతీయపాఠశాల)నకు రు 1501-0-8 పదిపానువందల నకరూ పాయ మూడు ఫయసలు ధర్మముయిచ్చి, ధర్మకర్తలయిరి. ఏలూరు, అన్న, వస్త్ర, వైద్య, విద్యాదానసమాజమునకు రు 500-0-0 అయిదువందలు రూపాయలు ధర్మముయిచ్చి, శాస్త్రత ధర్మకర్తలయిరి. వీరు అనేకమయిన, గుప్తదానములుచేరిరి. వారికి దైవధర్మ, బ్రాహ్మ్యధర్మమెండు. భూతదయా హృద యులును, బీదలసోటి కల్పతరువులునగు, యాయన మరణము నకు అనేకమందికి యీవార్తవినపటిపండి, తీరని విచార మును కలగజేసినది. వీరు గోసంరక్షణసమితి, హిందూయువ జనసంఘ గ్రంథాలయము, అంజనేయ భక్తబాల సమాజము మున్నగు అనేకమయిన ధర్మపతిష్ఠాపనలకు విరివిగ విరాళ ములు దయచేసిరి. ఈయూరు ధర్మకార్యములకు కూడ, వీరు ధర్మకర్త పదవి అంగీకరించుదురని అనుకున్నంతలో యీవార్త తెలిసినది. వీరి పుత్రులు సమాజసభ్యుల కోరిక నెరవేర్చునరని తలచెదము. వీరికి స్వతేజబుబుయందును వ్యామోహము కలదు. సామవులకు సదావర్తి నిమృదుండిరి.

శ్రీ పరాత్మడు, వీరి ఆత్మ శాంతి కలుగ జేయుటకు ప్రార్థించుమి వీరి కుటుంబమునకు మాసానుసూరిని తెలుపు చున్నాము. (విశేఖరి)

భారత స్త్రీలకు పాశ్చాత్య విద్యావిధాన మావశ్యకమా?

ఆంధ్రవిద్యాధి సంఘసభ

శ్రీ ఘోషానంద్ సతీగారి ఉపన్యాసము

గత శనివారము సాయంత్రము ఆంధ్రవిద్యాధి సంఘ ముచుట్టి కేసు కలెటరు హాజరును "భారత స్త్రీలకు పాశ్చాత్య విద్యావిధాన మావశ్యకమా" అను విషయమును చర్చించుటకు కలెటరు హాజరును. 35 సం॥ నుండి భారతదేశమే నివాసము గలిగియుండి ఆంధ్రదేశముతో నెక్కువ పరిచయముగలిగిన శ్రీమతి పెద్దాచారి సతీగారు అధ్యక్షతవహించిరి. సభాకార్యక్రమము గడచిన సమావేశములకును ఉత్సాహకరముగ నుండెను. ఆంధ్ర విద్యాధి సంఘమును నామమ మాత్రమేగాని ఇదివరలో భాషాసాంప్రదాయములం దాగ్రహింపవలయుండెను. నేటి కథ యందు ఉపన్యాసములలో సగముమంది విద్యార్థులు మాతృభాషయందే ముచ్చటించిరి. వారి యుపన్యాసాధారణ జాడ మాతృభాషయందు సంపూర్ణ భావ ప్రకటనకును, వాక్పాట ప్రదర్శనకును అవకాశము లేదను వాదన సారసీనముగ గన్పట్టుచున్నది.

ప్రతిభమున కె. విశ్వనాథశాస్త్రి (క్రైస్టియన్ కాలేజి ఆంగ్లమున మాట్లాడుచు భూమికి వ్యవసాయమే ట్లావశ్యకమో మనుజునకు విద్య యట్లపునరుండును, స్త్రీగాని పురుషుడుగాని విద్యను గుత్తన తీసికొనలేదనియు, విద్య భాగ్యతాయంత పౌరుల నొనర్చుటకు తోడ్పడును. సాంఘిక సేవయందు స్త్రీలు అధికముగ పాల్గొనవలసియున్నారని. ఇక విద్యావిధానమును గూర్చి పాశ్చాత్య విద్యావిధానము స్త్రీల వైజ్ఞానికాభివృద్ధిని గావించినది. స్త్రీలకు పాశ్చాత్య విద్య అవసరము. సాంఘిక సమన్వయం దు స్త్రీ స్వాతంత్ర్యము చేకూర్చగలదులకు పాశ్చాత్య విద్య మిక్కిలి తోడ్పడును. వాటిలోనుండు లోపములను సంస్కరించుకొన గలదు. సాంఘిక లాభములందుంచి ఏ విషయమునైనను విద్యునిండు జ్ఞానము పాశ్చాత్య విద్యవలన లభించును.

చంద్రమాలి:—స్త్రీలపాశ్చాత్య విద్యవలన అధికములగుచున్నారు. జాతీయతను పాశ్చాత్య విద్య భంగపరిచినది. పెద్దవిద్యయందు ప్రవీణులు గావలెనని పాశ్చాత్య విద్యావిధానమే అవశ్యకమా? ఆయుర్వేద యానానిపద్ధతులు లేవా? పాశ్చాత్య విద్యలందు లాభము లందవచ్చును. అట్టివానిని చదివి అవధివలనంబులైన పురుషులందు కొందరుగలరు. ఇక సాంఘిక సేవను గురించి మనదేశమున, ఆంగ్లము నభ్యసించినవారు 100 కి 4 వంతులుగలరు. ఆందు ఎందరు సేవను సమర్థవంతమున చేయుచున్నారో మనభాషయందే అనేక సౌకర్యములంద పర విద్యను అభ్యసించుటకు కారణ ముహింపజాలకున్నాను. ఇందుచే మనసాదరణములను అజ్ఞానతీమిరమునందు ద్రోయటకు గును. ఇంగ్లీషు విద్యాలయములందు ఆంగ్లేయవిద్యాధి భారతీయవిద్యావిధానము నభ్యసించుచున్నారా? మన భారతీయల సరిత్రలనున్నారా? మనదేశపరిస్థితుల ననుసరించి మన విద్యవిద్యునిండుపడియున్నది. 20 సం॥ విద్యాభ్యాసము ఆంగ్ల విద్యాభ్యాసమునందు గడుచుచున్నది. అందువలన ఇనుమంతయు లాభముగలుగుటలేదు. ఎట్టికాస్త్రుల పరిశోధనలు జరుపబడుటలేదు. మనసాతన సాంప్రదాయముల ననుసరించి మన విద్యను 5 సం॥ లభ్యసించిన పరిపూర్ణపాండితి గలుగగలదు. నల్ల వారు ఎన్నడును తెల్ల వారుగాకాలరు. వారి ననుకరించుటలన వారి దురభ్యాసములు, భాషలు తప్ప చేరేముయు గలుగజోవు. కావున మీవిద్యను, విజ్ఞానమును స్వధిగావించుకొని దేశము నధ్యరించుడు.

క్రైష్ణమూర్తిగారు:—పాశ్చాత్య విద్యావిధానమున పదమందే ప్రాచీనముగావని తోచుచున్నది. పాశ్చాత్య విద్యానము పనికిరాదా? లేక పాశ్చాత్య విద్య పనికిరాదా? అది గర్హ్యమా? కాదా? అనువిషయము మనకు విచారించవలెను. ప్రస్తుతము మనదేశము న పాశ్చాత్య విద్య చాల వరకు వ్యాపించుటచేత, కాస్త్రము మొలగుచు విషయములందును, ప్రపంచ పరిస్థితులకును అనుకూలముగ నుండుటచేతను, పాశ్చాత్య విద్యానమును పూర్తిగ విడువజాలము. జపానుదేశము ఇంగ్లీషుభాషకు లను కొన్ని ననుకరింపవలసివచ్చినది.

పాశ్చాత్య విద్యవలన మనము జాతీయతను గోల్పోము విద్యవలన "భాష" రాజాలవు. హిందూదేశములో వారెలరను ఆంగ్లేయ భాషను చదివినంతనే భారతదేశ మింగుండు దేశ

ముగ మారగలదా? కనుక పాశ్చాత్య పద్ధతులతో విద్యగరవుచు. మనజాతికి విద్యమైన పద్ధతులనుమాత్రమే విడిచి పెట్టవలయును. ఈ విద్యాపద్ధతులు పురుషులకే పనికిరావని విద్యాంగ కేంద్రము నిర్ధారణ చేసినది. అట్టివిధాన స్త్రీలకు ఈ విధానము మంచిదా? చెడ్డదా? అని చర్చించ నవసరము లేదు. అయితే అందు నేర్చుకొనగల విద్యయందు మనస్త్రీలకు లాభ కార్యమునెడల వానిని నేర్చుకొనకుండుట "సంకుచిత దృష్టి" యగును. ప్రపంచమునందలి చికిత్స మున్నగు విషయములలో పాశ్చాత్య పద్ధతులవలన మనస్త్రీలు చాలభాగము నేర్చుకొన వలసియున్నారు. మనదేశమునందలి మంత్రసాహిత్యము, ప్రస్తుతము చెడిపోయినది. వైద్యకళాశాలలందు మనస్త్రీలు చాలవల్లముగ ఉన్నారు. చాక్లరు పరీక్షలయందు పాశ్చాత్య విద్య నేర్చుకొన వలయును. దీనికితోడుగ ఆయుర్వేదము, యానాని వైద్యములను గూడ నేర్చుకొనవచ్చును. ఏవిద్య మనస్త్రీలకు, మనసంఘమునకు మన దేశమునకు ఉపయోగ కరమో దానిని గ్రహించుటకు చాల నో నాకర్ష మగుట లేదు. కావున మంచిపద్ధతి జాతీయమైనను, విజాతీయమైనను గ్రహించి తీరవలసివచ్చే. పాశ్చాత్య విద్యనుండి మనము గ్రహించ వలసిన విషయము లెవ్వో జాతీయపద్ధతుల ప్రకారము స్త్రీల కెట్టి విద్యనొసగవలె? ఇంటిని భూతలస్వర్గముగ జేయవలెను నంట, గానక మనలో చాల తీసికొనిచేయునవి. పూర్వము పాశ్చాత్యులు (పాశ్చాత్యులకు నెత్తిన చెట్టువనినారు. మన పురాణములందు చూచిన పూర్వము మనస్త్రీలు చిత్రపులు (వాయుటయందు గానకేయుండు చాల ప్రవీణులై యున్నట్లు చెలియుచున్నది. ప్రస్తుత మట్లులేదు. ప్రస్తుత విద్యావిధానమం దట్టిసౌకర్యములు లేకపోవుటచే అందులకు కారణము. అట్టిప్రయత్నము లిట్టివలనే జరుగుచున్నవి. ఇంగ్లండులో గాని, స్వతంత్ర మనభవింపచిన మరెచోదేశమునందు గాని జాతీయోద్యమము బయలుదేరుదు. జాతీయపద్ధతులతోడనే వారివిద్య నేర్చుకొనుటచే అందుకు కారణము. మనది పారతంత్ర్యదేశము గనుక ఇట్లు ఆంధ్రదేశము జరుపవలసివచ్చును. ప్రస్తుతము పాశ్చాత్య విద్య నేర్పించు స్త్రీలలో నిరసనభావముగ ఉన్నది. కారణమేమి? పల్లెటూళ్ల యందలపాటకజను లివిద్య నేర్పినవారిని ఆదరింపరు. అట్టి నిరాదరపారద్రోలి వారిని నుముఖముగ నొనర్చి జాతీయతను నెలకొల్పుటకు విద్యాసంస్థలను స్త్రీల సంఘసేవ చేయవలెను ఉత్తమ విద్యచదివినస్త్రీలు దేశమునందు ప్రబోధము గావించవలెను.

టి. కె. రాధాకృష్ణమూర్తి:—రాచకీయ అధికాస్త్రముందు "కార్యనిర్వహణము" (Division of labour) అని గలదు. పురుషులకు కొన్ని పనులు స్త్రీలకు కొన్ని పనులు చేయవలసియున్నారని ఒకరిపని మరొకరు చేయవలెను. పాశ్చాత్య దేశములో వారు నడచునడకలు, వేషభాషలు, వారి ఆచారములు, మనకు విచిత్రముగ నుండును. హిందూదేశములో ఆడ వారిని నీతిగాని నిర్బంధములగాని పాశ్చాత్యులకు లేవు. హిందూదేశమునందలి స్త్రీలు చతువుకొనవచ్చును గాని కార్యాలయములందు దుడ్డోగములు చేయగూడదు. అట్టితరీక్రియొక్క జ్ఞానమును స్వతంత్రముగ చదువుచుమాత్రమే యుండిరి. పురుషులకే పనికిరాని ప్రస్తుతవిద్య స్త్రీల కల్లునరికడుక! పాశ్చాత్య విద్య వానిసేను, గుమాస్తాను తయారుచేయుటకై విజ్ఞానమును సమకూర్చుడు. పురుషుల కొసంగువిద్యయే ఆడవారికిని రాదు. హిందూదేశముందు స్త్రీలు చిన్నతనములో తమ తల్లిదండ్రులవద్దను పిదప భర్తలవద్దను చదువు నేర్చుకొనురు. పూర్వము చతువులేకపోతే, కాని మనభాషలోనే నేర్చుకొనినది వారు. వారికి ఎక్కువగ పరిచయముగలిగి వారు ఎల్లప్పుడుకలిసి తిరుగు సంఘమునందలి భిక్షయందే విద్యగరపిక కొన ఎంతవృద్ధి యగును? పాశ్చాత్య విద్య చదివిన అక్షవారు భర్తలపాట ఏమాత్రము వింటున్నారా? ఇంగ్లండు దేశమునందు పెండ్లియగునది జన్మాంతమువరకుండు సంబంధము గాదు. ఎప్పుడు కార్య భర్తలకు గిట్టుతో అంతటితో విడిపోవును. మనదేశములో అనురదాంతము భార్యభర్త లూడారు లేదజాయక యుండవలసివచ్చే. హిందూదేశముందు ఆడవారికి నేర్పలేదు. తన భర్తయొక్క లేని జీవితముచేయుటకు పిలువలేదు. అట్టి స్థితిలో ఈవిద్యను నేర్పించువలన ఏమి లాభముండదు. స్త్రీలకు మతసంబంధ మగు విద్య నొసంగగలదు. వారి విజ్ఞానమును వృద్ధి చేయదు. విద్య నధ్యసించ జేయవలెను. కాని పాశ్చాత్య విద్య మాదు.

యస్. జానకిరామ:—విద్యయన జ్ఞానోపదేశము. జ్ఞానము కొంతవరకు గ్రంథమై యున్నది. దానిని శిష్యునకు గుర్తుబోధించవలయును. జ్ఞాన మొకరినొకరుకు చాల తప్ప. విధానముందును భేదములేదు. జగవారి కుపకరించు విద్యావిధానము స్త్రీల కేల పనికిరాదు. పురుషులకు స్త్రీలు పనికివచ్చున

పుడు, విద్య లోకకళ్యాణముకొరకు ఉద్దేశించబడినపుడు స్త్రీలకు విద్య ఏల నేర్పజనదు? గ్రహాంత క్రిమున్నగు గుణములందు స్త్రీలకు పురుషుల కెట్టి స్వత్వాసమును లేదు. ఏదేశముందును స్త్రీలకు స్వాతంత్ర్యము నొసంగుచున్నారు. టర్కీ మొదలగు దేశములందు స్త్రీలపద్ధతిని నాన్పినారు. అట్లుండవలెననుట మానసిక బానిసత్వమిచ్చును. ఏవిద్యయందైనను అభివేతమున కుత్సాహము గలిగియున్న పురుషులను ఎవరుగాని నేర్చుకొనుట కెట్టి యాటంకము నుండవలెను, స్త్రీమతి సరోజినీ దేవిగారు పాశ్చాత్య విద్యావిధానము వలననే ఇట్టి అత్యున్నతస్థితికి రాగలిగెను. మనస్త్రీలకు అవకాశమేమిసంగిన పురుషులకు అన్ని విషయములందు ఉత్తములగుచును. కాలము ననుసరించి విద్యావిధానము మారిపోయి మారుచుండును. ఏవిధానముచేసినను విద్యను గ్రహించుట ముఖ్యము. విద్యావిధానమే లక్షణ నోకటిగ నుండవలెను. వారివారి తెలివితేటలు ప్రతిభా విశేషములచే విద్య యభివృద్ధిచేయదు. పాశ్చాత్య విద్య లేనిది మావశ్య గాంధీగారు నేడుకన్నటి ఉన్నతస్థానమునకు వచ్చి యుండెడి వాడుగాడు. కాన అందుచే జాతీయతకు భంగముగ లగదు. స్త్రీ పురుషులెల్లియుండు నుగుణదుర్గుణములు, యోగ్యతాయోగ్యతలు గలవు. సాంఘిక మర్యాదలు మారినను సిద్ధాంతములు నీతులు మారవు. స్త్రీలపై అధికారము విహించగలగు హక్కును పురుషులు కెవరోసంగిరి ఇది జానిసత్వము గాదా? స్త్రీలనట్లు దూరముగ ప్రోసివుచ్చు నంతవరకు దేశమునకు ముక్తిలేదు. మనదృష్టిని సంకుచితముజేయక ప్రపంచ పరిస్థితులను విశాలదృష్టితో గమనింపవలెను. స్త్రీల కెట్టినిర్బంధము లుండరాదు. ఉభయముల మంచిచెడ్డలు, గుణదుగుణములు సమముగ గాంచవలెను.

మరియొకరు మాట్లాడుచు ఏమతమునందును స్త్రీలకు స్వాతంత్ర్య మీబడలేదనియు పురుషుల ఉత్తమతలకు స్త్రీలు లొంగియుండకలెనని గలదనియు, పాశ్చాత్య విద్య అట్టి నిర్బంధములను భగ్నము చేయుచున్నదనియు, ఆంధ్రదేశమునందు స్త్రీలకు తెలుగు, సంస్కృతము, మట్టుపని, గృహసంబంధముల కళలు నేర్పిన జాలవని పేర్కొని.

జి. శివారామయ్యగారు పాశ్చాత్య విద్యావిధానము గాని మరెవిధానముగాని స్త్రీల పాలివత్తము, అహింస, సత్యము మొదలగు గుణగుణములను వృద్ధి చేయునదియు, జ్ఞానోపదేశముసంగునదియు, సాంసారిక సౌఖ్యమును పెంపొంది జేయునట్టి విద్యను నేర్పి తీరవలయునని పేర్కొని.

అధ్యక్షురాలి అంత్యోపన్యాసము
సభాకార్యక్రమమును ముగించుచు ఘోషానంద్ సతీమణిగారు తమములు గౌరవించి సభాకార్యక్రమమును నడుపుట కవకాశము సంగినందులకు కృతజ్ఞత తెలుపుచిరి. పాశ్చాత్య స్త్రీలపై నందుకు మీరు వస్తున్నమించగోరెదను. స్త్రీలకు ఎక్కువ స్వాతంత్ర్యముగలిగియున్నట్టి అమెరికాదేశమునుండి నేనువచ్చియున్నాను. నాకు ప్రాచీన నాగరికతయందు ప్రీతిగలదు. వనమ స్త్రీలకు గృహమే సర్వోత్తమమగు స్థలమని విశ్వసించెదను. భగవంతుడు స్త్రీల పురుషునికి సహాయకారిగనుండునటుల సృజించెనుగాని, అపురుషునిపై అధికారిగాని, బానిసగాని అబలావ్యక్తవలె గాని నిర్బంది యుండలేదు. పురుషులకు సహధర్మిచారిణిగ నుండునటుల సృజించెను. నేడేవిషయమునై మాట్లాడినవారిలో పలువురు మదరాసు విశ్వవిద్యాలయవిధానమును దృష్టిజేయుచుగొని విమర్శించినారు. అట్లుగాక పాశ్చాత్య దేశములందు వివిధగ వ్యాపించిన సామాన్య విద్యావిధానమునే గైకొనవలయును. ప్రస్తుతము జరిగిన చర్చవలన మానర తీవ్రమందు పురుషుల కొవిధానమును, స్త్రీలకొక విధానమును ప్రత్యేకముగ నుండునట్లేర్పరచబడినది. ఈశ్వరుడు మానవులకు రెండుభిన్నములగు విధానమును ఏర్పరచియుండలేదు. పురుషులనుగాని స్త్రీలకు గాని ఆత్మగౌరవము, సత్యము అనువిధానము మాత్రమే గలవు. తమభార్యలను, పిల్లలను నుకొలుగునకుండలెనని పురుషుల కొరులకు హక్కుగలదు. కాని తామును (పురుషులు) నిష్కలంకులై యుండితిమనెను. ఈదేశమునందే గాక, నాదేశమునును తమతర దేశములందుగూడ ఇట్టివ్యవస్థవిధానము ఏర్పడియున్నది. కాని అట్టిప్రత్యేక విధానములందరూ విద్యయొక్క ముఖ్యోద్దేశమెయ్యదిగలదో అట్టిదానిని పాశ్చాత్య విద్య యొసంగుచున్నది. పాశ్చాత్య విద్యస్వతంత్ర భావములను గలుగజేయుచున్నది. విద్య బానిసత్వమును వృద్ధిపరుచునాడు. బానిసత్వములనుండియు, బంధములనుండియు, అన్యాయస్వభావములనుండియు మనుగలుగజేయువలెను పద్ధతి ఎన్నడును అంతయుగాదు. స్త్రీ

లకు మాత్రమే గానకళానిర్వహణను నిర్వహిస్తూ పనిచేసే వారిని మనోజ్ఞులైనవారు పురుషులవ్రాసినట్లుగానే ప్రాంతానందకరముగా వారిని పురుషులు భావించుచు ఎల్లరును విని అహంకారముగాండుటలేదా? అటులే కొందరు వారీకత్తులు అధ్యులను గ్రంథములను రచించియుండలేదా? స్త్రీలను విని పంతులముచే వారిని నిరూపించునట్లుగానే సకలభారతపురుషులు గర్వమునొందుచున్నట్టి స్త్రీలను సరోజినీ దేవిగారి విషయమేమి? పాశ్చాత్యవిద్యవలన ఆమె తాళిపోయిన కట్టివస్తువువాటిలా? నేను స్త్రీలను సరోజినీదేవిని కొన్ని సంవత్సరముల క్రితము గాంచితిని. ఆమె విషయమే నాకు అత్యున్నతాభిప్రాయములు గలవు. స్త్రీ దేవిగారు ఉపన్యాసవేదికపై గొప్ప వక్తయగుటయేగాక తాత్పర్యమును విధేయతను భార్యయై, దయార్థివైనవారు తల్లియైయుండెను. తనభర్తకు అధ్యుల ప్రాయముల భార్యవలెను, తనవిడ్డలకు సంప్రసన్నమునకు తల్లివలె నుండెను. పాశ్చాత్యవిద్య అందుల కంటకపరచెనా?

ఎట్లునైనను పాశ్చాత్యదేశములందు మాత్రమే విద్య పాశ్చాత్యవిద్య గానేరదు. ప్రతిదేశమున ప్రాచ్యదేశములనుండియే విద్యను గ్రహించినవి. భారతదేశము, చైనా, జపాను మున్నగుదేశములనుండియే విద్యను గ్రహించి ప్రస్తుతమునందు పాశ్చాత్యవిద్యను విడిచిపెట్టి విద్యాభ్యాస మొనర్చుచున్నది. కాని అట్లున్నను పాశ్చాత్యులు లోపములు చేయకుండుట లేదు. ఒక్కొక్కప్పుడు విద్యావిధానము అజ్ఞానము మూర్ఖత్వమిదియుండెను. ప్రస్తుతకాలములో ప్రపంచము దేశములు ఇతరదేశములతో సంబంధములేక ఒంటరిగ నుండజాలరు. సర్వమానవ సోదరత్వమును గమనించుచున్న మనకీ భేదభావము లుండజాలవు. ఒండొరులకు భాషాభేదములు వేరేయిరగ నున్నను అంతరీకత్యము సహజమే. పరస్పర సహాయము గ్రాహ్యకత్తులుగలిగి యున్నచో సహభావము గుడుడుట అసంభవముగానేరదు. ప్రాచ్య పాశ్చాత్య దేశములందు రెంటియుండెను, మంచి చెడ్డలు, యుక్తాయుక్తములుగలవు. రెండు దేశములందు స్వీకరించదగినవి పరిగ్రహించదగినవియు గలవు. విశ్వవిద్యాలయ పరిక్షలందు కృతార్థులైన భారతవారీకములు రెండొకరిగలరు. వారు వాటిప్రత్యేకమును గోల్పోయిరి నేనమ్ముకాలను. సభాసదులలో నొకరి ప్రశ్నకు సమాధానమిచ్చుచు అధ్యక్షురాలు స్త్రీ పురుషులు ఒకే విద్యాలయముందు జరుగవచ్చుననియు, అనేక దేశములందు దట్టిపద్ధతి గలదనియు, అంతమాత్రముచే నెట్టి అసౌకర్యము లేదనియు పల్కిరి. న్యాయకళాశాలలందు ప్రవేశించి న్యాయశాస్త్రమును పఠించుటకు సాహసించి తమ సోదరీమణుల స్వాతంత్ర్యమును గాపాడగడంగిన భారత న్యాయకళాశాల విద్యార్థినుల నెంతయు ప్రశంసించెను. ప్రాచ్య పాశ్చాత్య ప్రపంచములు అన్యోన్యము విడిచిపెట్టుకొనవలెను. ప్రాచీన భారతవర్షముందు స్త్రీలు విద్యావంతులు గారని నేనెప్పుడూ లేదు. కేవల అక్షరజ్ఞానమే విద్యయని తెప్పటకును పీటలేదు. ప్రాచ్యులు పాశ్చాత్యులనుండియు పాశ్చాత్యులు ప్రాచ్యులనుండియు అనేక వైజ్ఞానికశాస్త్రము వైదికవిషయములు గ్రహించవలసియున్నవి. మంచిని ఎచ్చటనున్నను గ్రహించవలెను. మీ స్త్రీలను అజ్ఞానాంధకారమునుండి బయల్పడ సామర్థ్యము. పితవ మీశీవితము లెంత సుఖప్రసములలో మీరు గ్రహించగలదయి.

(హర్షధ్వజులు) పితవ అధ్యక్షులకు వందనములతో. సభ ముగిసెను.

దీనజనులు - ప్రాతినిధ్యము

“క్రొత్తరాజ్యాంగ సంస్కరణములు యేర్పరచు సభకు, యాభిమతి లందరికి వోటుల నివ్వవలసినది, ప్రతిజిల్లాకున్న సభ్యులసంఖ్య పెద్దదిగనుండవలయును, ప్రతిజిల్లాకు ఒక్కసభ్యులైనను, దీనజనులకు ప్రత్యేకముగానుండవలయునని, ఈ అసెంబ్లీ వారు, రాజప్రతినిధికి సలహా యిచ్చుచున్నారు” అను తీర్మానమును, కాకుటూరు వెంకటరమణారెడ్డిగారు, నందియారగారు, జోషిగారు, తామి అసెంబ్లీలో చర్చించెదమని, ప్రభుత్వము నకు తెలియజేసిరి. “క్రొత్తరాజ్యాంగ సంస్కరణములు యేర్పరచునపుడు యావనలందరికి వోటులనివ్వవలసినదని, రాజప్రతినిధికి, ఈ అసెంబ్లీవారు సలహా నిచ్చుచున్నారు” అను తీర్మానమును చర్చించు మని, కాకుటూరు వెంకటరమణారెడ్డిగారు, యం. కె. ఆచారిగారు ప్రభుత్వముకు తెలియజేసినారు. బాలటూల్ జయమందిన పిమ్మట అసెంబ్లీలో, ఈ తీర్మానములు ప్రస్తావించెదమను. అప్పటినుండి దీనులన్నీ హేతులు, అలజడి కల్పించి, అంద్రదేశపు అసెంబ్లీ మొదలైనవి, సమూహించుకొనుచు, పనిచేయుట ధర్మము. అదను లోగట్లుకొనరాదు. మహాత్ముని సుభిషాచియనుల తర్ఫిదా తెల్పెదను. (దీనబంధు)

రాజప్రతినిధిపత్రిక

సింధియామహారాజుగారి తల్లిగిరిలావిగ్రహమును బహిర్గతము గావించుట
లక్ష్మరు మునిసిపాలిటీవారి వినతిపత్రమునకు
రాజప్రతినిధిసమాధానము

గ్వాలియరు, ఫిబ్రవరి 14—సింధియామహారాజు గారి తో స్వల్పకాల ముందుకు శనివారమునా దుదయన రాజప్రతినిధి గ్వాలియరు వచ్చెను. మహారాజుగారి తల్లియొక్క శిలావిగ్రహమును సాయంత్రముందు రాజప్రతినిధి బహిర్గతము గావించెను. శిలావిగ్రహ మురుప్పుడైన ఉద్యానవన పరిపాలనాధికారులకు లభ్యమైన పురపాలకసంఘము వారు మహారాజుగారి తల్లియొక్క శిలావిగ్రహమును రాజప్రతినిధిని బహిర్గతము గావించవలయునని ఆహ్వానించుచు నొకవివరపత్రము రాజప్రతినిధికి సమర్పించిరి. వివరపత్రమునకు రాజప్రతినిధి యాజిగురు బొందపర్వ సమాధాన మిచ్చి మహారాజుగారి తల్లి శిలావిగ్రహమును బహిర్గతము గావించిరి: “మీరా నమ్మాహార్యము గావించి, ప్రశంసాపూర్వకముగ నాకృత్యులతో నన్ను గౌరవించినందులకును, నావందనము లభించుచున్నాను. వివరపత్రమునకు బది, నాకు సమర్పించబడినబది, నేను గ్వాలియరు సంస్థానమును సందర్శించుటకు బోయిననని నాకల్పపూర్వకముగా పంపించుటకు మీరు నాకు సమర్పించినందులకు నావందనములు. ఇట్టి సహోత్సాహ సమయముందు నేను ప్రసంగించుటకు దెచ్చుచున్నందులకు మీరు నూచించితిరి. నేను జనుక గ్వాలియరుసందర్శించుటకు వచ్చినప్పుడు మీరు నాకొసంగిన సన్మానమును జ్ఞప్తిదెచ్చుకొనుదు. ఈ సందర్శనములను గురించి ఆహ్లాదకరములగు సంస్మరణాంశములను నేను గొంపోవుచున్నాను. ప్రతిభగతివారలకును, కాఖిలవారల ఉపయోగమునిమిత్తమును ఉద్యానవనమును, యితర సౌకర్యములను పౌరులకోసంగజేయుటకు మహారాజుగారు గావించిన మహోత్సాహ ప్రతిష్టాపనలనుగురించి పౌరులెల్లరును మహారాజుగారి కృతజ్ఞులగునని మీరు చెప్పిన ప్రశంసార్థములగు విషయములు మిక్కిలి ముగ్ధముగ గౌరవము నివ్వుచున్నది. ఉచితముగ అణకతో నగరముందు సౌకర్యములను గావించుటకు మీరు గావించిన ప్రయత్నముల విషయమై మీరు తెల్పితిరి. కాని మీమానభావముల వలన నేను మీరంతకీ సామర్థ్యములతో మీ ఆధికారమునందుగల పనులను నిర్వర్తించితి” నేను జూహించగలను. మహారాజుగారి తల్లియొక్క శిలావిగ్రహమును బహిర్గతము గావించుటకు నేను యిప్పుడు ప్రత్యేకముగ యిచ్చుటకు వచ్చితిని. మహారాజుగారి తో గలసి యా తరుణముందు బాల్సానుటకు నాకవకాశము చిక్కినది. అంతియకాక, సంస్థానము చెల్లియొక్క గౌరవప్రేమను వ్యక్తము చేయుచున్నట్టి యీ సమావేశముందు కీర్తి శేఖరాలైన మహారాజుగారియొడ మీరుజూపు ప్రేమ మీరు నాకర్పించిన వినతిపత్రమే దెల్పుచున్నది. చాలకాలము సంస్థానముందు జీరింతుగానుండి ప్రజల ప్రేమను జూరగొనిన యొక స్త్రీయే మహారాజుగారి తల్లియై నెడ మీరు మీ భక్తి కేంద్రము జూపుచున్నారు. భగవంతుని వీర్యాటకుండు పురుషులకుంట్టె స్త్రీలు గున్నితముగ నిర్మింపబడిరి. నా జాతకైన శరీరముగల స్త్రీలకు, పురుషులకుగల శక్తిసామర్థ్యములను పరమాత్ముడను గ్రహించలేదు. ఉత్సాహమును బోధాన్యములు స్త్రీలకత్యధికముగ భగవంతుడు ప్రసాదించెను. స్త్రీలు కుకాదార్ప హృదయములు. పురుషులకుంట్టె యువకులకు మానవులయెడ సానుభూతి మొదలుగలదు. అతి మాత్సర్యమైన గ్రాహ్యకర్తయు, కోమల బుద్ధియు మార్గమైన సర్వర్యయు స్త్రీలయొక్క సహజాలంకారములు. స్త్రీలకు ప్రత్యేకముగ ఆకర్షకమును, ప్రాబల్యమునుగలవు. గృహనిర్వహణమందీ గొప్పగుణములు మహోపకరములుగనున్నవి. భార్యలుగను, మాతలుగను గృహమునందు సౌఖ్యమును ఒడగూర్చుటయే స్త్రీల ధర్మము. ఈ గుణగ సంపదకుతోడుగ విశేషజ్ఞానముగూడ మహారాజుగారితిలికి గలవు. మునుపటియున్న గృహ నిర్వహణమందాగాక నొక పెద్ద సంస్థానముయొక్క రాజ్యభార నిర్వహణమందు స్త్రీల సుగుణ సంపత్తితోపాలు ప్రజాతికాయముల మహారాజుగారి తల్లి యీమెను. చిన్నతనముందును, భర్తృపూజనయే దుఃఖముద్రుసన నున్నతన, నొక మహాసంస్థానముయొక్క భాగ్యతలను నిర్వర్తించు మహాభారము అమె పైబడుటచే నామెకర్తవ్యము బహు కష్టమయ్యెను. అమెకర్తవ్యములను భాగ్యతలను యెంత

ప్రకటనముగ నిర్వర్తించెనో, సంస్థానములయొక్కలయెడ నెంత శ్రద్ధావహిని ప్రేమతోయములను జూరగొనెనో, పుత్రునికి విద్యాబుద్ధుగ గలిగి ఆ గృహమును పరిపాలకునిగా వింతుటకట్టి శ్రద్ధ వామెనహించెనో, పవిత్రమైన నడవడిచే శాస్త్రముచెల్లెడిని ఆమె (ప్రాముఖ్య) వర్తించెనో దెల్పుటకు నామెపై మీకుగల అభ్యుత్థితమైన ప్రేమను జూపుటకు మీరు గావించిన స్వార్థకచహ్వామె ప్రబలమైనదగునను రాజీ గారు విశ్వరూప రాణి పరిపాలన గావించుకాలమున జన్మించెను. విశ్వరూప రాణిగారు ఆమెయెడెను. విశ్వరూప రాణిగారిని, మహారాజుగారి తల్లియొక్క సమయములను బోల్చునప్పుడు, ఉభయుల జీవితములందు సంగతులులను తారతమ్యము గావించవచ్చును. పిన్న ప్రాముఖ్యుడ మహారాజుగారు రాజ్యపరిపాలనభారమునుబోధించి పనిపెట్టెను. వైద్యములు మునుకు పాలయ్యెను. న్యాయవిద్యయు, పరిభాషయు, ధర్మవిద్య నాజాగర్ణము, మూర్తిమత్యమును యీమె పరిపాలనముందు గనుబరచెను. విశాలహృదయయు, పవిత్రజీవితయు, ధర్మపూర్వకయునైనట్టి యువకునిగ మహారాజుగారి తల్లి విరాజిల్లెను. ఆమెపేరు పల్లెలందుకు పట్టణములందుకు వివరముచున్నది. రాజీ గారు సంస్థానమునకు గావించిన మహాసేవ గురింపబడి ప్రజలచే మెప్పునొంది విశ్వరూప రాణిగారు గుర్తించుటచే నామెజీవితము తరించెను. అట్టి పవిత్రజీవితమైన ఆమెజ్ఞాపకార్థము గమించే నిర్మించబడి, కీర్తి శేఖరాలగు మహారాజుగారి శిలావిగ్రహమును నన్ను బహిర్గతము గావించవలెను” అని రాజప్రతినిధి ప్రసంగించి, తనసంతరము శిలావిగ్రహమును బహిర్గతము గావించెను. (అ. వెం.)

తిరుగుచాయువు, ఇందియల నము, నరముల బలహీనము, అవయవములు చిక్కిపోవుట, పుండు మచ్చలు మొదలగువాటిని కుమార్తె ఆమోఘమైన బౌషధము

అజ్ఞానము-పక్షపాతముగలవారు మాత్రమే కారణము లేకనే ఆయుర్వేద వైద్యమును నిందించుచున్నారు. ఆంగ్ల బౌషధములచే కుదురనివ్యాధు లనేకములు ఆయుర్వేద బౌషధములచే బాగుగా కుదురుచున్నవి. తిరుగుచాయువు, కృష్ణాపుర నివాసియును, ప్రస్తుతము చెన్నపట్నము, బాబ్ట్లన్ ఆస్పత్రియన్ విధి నెం 72 రు గృహము నందుండు పండితస్వామి శ్రీనివాసయ్యంగారు నానుడిన చిక్కనాధిని బాగుచేయుటలన నాకు ఈ అభిప్రాయముకల్గినది. నేను 3 సం॥ రములనుండి కృష్ణాధిపి చే జాగ్రత్తముచేసితిని. నాకుడికాలు మిక్కిలి కృశించియుండెను. నా ఎడమ కన్నునుండి నీరు కారుచుండెను. గ్రుడ్డు ఎక్కిగానుండెను. గుట్టెగగ్గెను. మరలయు శుద్ధిముక్తమైన మునుమండెను. యెన్నయు గాననడక క్రొత్త బౌషధములను చంకలకు ముందుగాను పుండు ముంపులైన మచ్చలుండెను. నేను పండితుల వాదములకు చిక్కినై నెల్లినప్పుడు నాదే హస్తతి ప్రైవేకారముగా యుండెను. నేను పాశ్చాత్య బౌషధములను చాలకాలము పున్నుకొనియు లాభము లేకపోయెను. స్వల్పకాలములోనే అనగా ఒకమాసములోపలనే పండితుల వారు నాకతివ్యాధు లన్నిటిని పూర్తిగా కుదుర్చుట మిక్కిలి అద్భుతమైనవిషయము. నాకు బౌషధములు విలుగలవియైనను మంచి నుగమిచ్చును. కాలు ముచ్చితికి నచ్చెను కీర్తి యందు నొప్పులు పూర్తిగా కుదరెను జుట్టుచేసినకన్న పూర్తిగా కుదిరెను. శుక్లవస్త్రము నిలిచెను. పుండుసంబంధమైన గుచ్చులు పూర్తిగా మాసిపోయెను.

జి. హెచ్. ఎడ్వినాంట్స్, 90, ఫిబ్రరి మిల్లుగో పెరంబూరు.

వారి సలహాకట్టము

కావలెను
సీతాకోకచిలుక, ఇతర అన్నిరకముల పురుగుల కావలెను. వివరములకు ఈదిగునవిలాసమునకు వ్రాయుచున్నాను.
S. H. Karai Zohra Manson
Wadi, St eej, Farde, Bombay

మదరాసు వార్తలు

క్రొత్త నిగరాముకము:—జి. ఎ. ఫాకెట్టుగారి భార్య ఫానే ఆమె రాజీనామానిచ్చినందున వి. ఏ. కార్మిక్ గారి భార్యను మదరాసు ఆర్ట్స్ క్రాఫ్ట్స్ మ్యూజియం హాసరీ విజిటరు గా ప్రభుత్వమువారు నియమించినటుల ప్రభుత్వ ప్రకటనము నందున్నది.

రాక ఫోకలు:—జిల్లా ఐల్ రానుచుండనాయకు (స్టేటు కౌన్సిల్-సభ్యుడు) గారు మదరాసువచ్చిరి. మదరాసు గవర్నరు మోటు నీఫ్ యింజనీయర్ పి. హాన్స్ ముగ్గురు మెట్టూరు ప్రాజెక్టును చూచుటకు కొయిబుత్తురు, హార్బర్ యింజనీయర్ ఆర్. సి. కెల్వీ గారు ఎగ్జిక్యూటర్, టెన్ ప్లానింగ్ డైరెక్టరు డన్ గారు సీలంకు, క్రాస్ ప్రాసెక్యూటర్ సిడ్నీ స్మిత్ గారు కడపకు, సత్యనారాయణుడు మదరాసునుండి వెళ్లిరి:—

హిందూ సభ వార్షికోత్సవములకు సమాధానములు:— హిందూ మహాసభ వారి తిరపుర లజపతిరాయగారు పంపిన ప్రశ్నలకు సత్యనారాయణుని గారి ద్వారా సమాధానములపంపిరి. 1. లక్ష్మీ బండ్లబడిక పారపాలనము, దానివరకుల తానువిమర్శించుటచేసినయ్య, తనరాష్ట్రమున హిందూ మహామ్యునియ సభ్యులకు లభించును. 2. లక్ష్మీ బండ్లబడిక తిరుగతోడులు తనకిచ్చు ములేదనియు 3. జాతి ప్రాతినిధ్యము తన కెంతమాత్రము యిచ్చు ములేదనియు సరియైన ప్రభుత్వమునుకోరుచో జాతి ప్రాతినిధ్యముండగూడదనియు, అదిచరిత్రకు విరుద్ధమనియు, భారతజాతీయతకు హాతి ప్రాతినిధ్యము భంగము కల్గించుననియు అందుచే జాతి ప్రాతినిధ్యము ఒప్పుకొనలేకపోయినందున 4. స్థానిక సంస్థలలో జాతి ప్రాతినిధ్యము ప్రవేశపెట్టుట తనకప్పుడు లేదనియు 5. పబ్లిక్ సర్వీసులకుగూడ జాతి ప్రాతినిధ్య మునవలసినదియు కాని మరే అంత వెనుకబడి యున్నవారికి మెరిట్ నుబట్టి ఉపయోగ నియామకములు చేయవలయుననియు 6. జాతి ప్రాతినిధ్యము యూనివర్సిటీ మొదలగు విద్యా సంస్థల కుండగూడదనియు, 7. ప్రభుత్వ సంస్థలపట్టి ప్రాతినిధ్యముండవలయుననియు, 8. ప్రత్యేక పుష్కలములాలనవ సరమనియు జాయింటు ఎలక్షన్లుండవచ్చుననియు, 9. ఏ జాతిగూడ ఎక్కువ ప్రాతినిధ్యము తాను కోరవచ్చును, ఏదైనా మైనారిటీ కమ్యూనిటీ ప్రాతినిధ్యమును ఎక్కువగా కోరవచ్చును, 10. రిజిస్ట్రేషన్ మేటరులో సీక్సగార్డుడ వలసినదియు 11. భాషా ప్రయోగ రాష్ట్రముల తనకు యిచ్చమనియు యిండియా కాన్ఫెరెన్సులో తాను వాంఛించినదే యనియు, కేంద్రకానసభలో (అనగా సెంట్రల్ లెజిస్లేచర్ లో) జాతి ప్రాతినిధ్య మేమాత్రము నుండగూడదనియు తమ యభిప్రాయములని సత్యనారాయణుడు సమాధానముల పంపిరి.

కళానందముల విద్యాసంఘము:—గుంటూరు క్రిందటి నెల 30-వ తేదిని ఏలూరు పురమున మ. రా. శ్రీ. గుంటూరు పీఠరాధువులు నాయకు వి. యే. వి. ల్. గారు తమ ప్రథమ పత్రికయగు "సా" ఆదిపరమేశ్వరస్వామి చిల్ల ముద్రాపాద్యంబుగారి కిచ్చి అతివైభవముతో వివాహ ముండ్చిరి. ఈ సందర్భమున విద్యాసంఘమునకు రు. 25-0-0 కానుకగ నర్పించిరి. తమదాతృత్వమున, వీరబాబు యొడ తమకుగల కనికరమును వెల్లడించిరి. ఈ సూతనందంబులు ఆయురారోగ్య భాగ్యంబులచే తులతూగుదురు గాక. ఈ విద్యాసంఘమునకు ఎల్లరు ఇట్లే తోడ్పడి సంఘసంస్కరణమునకు ప్రోత్సాహ మొనర్చురు గాక.

(సంఘాభిమాని)

బెంగళూరు వార్తలు

మైసూరు బ్యాంకు మేనేజర్ల సభ:—జరిగినది. కె. జి. పశుమతి, సి. వి. రామారావుగారు డైరెక్టరులుగా నెన్నుకొనబడిరి. సెంట్రల్ కాలీజీ వార్షికోత్సవము వైభవముగా జరిగినది. మునిసిపల్ కాన్సిల్ సభలో (వెనెడెంటుకు 25-0-0 యిచ్చుటకు తీర్మానించబడినది. శివనల్ ప్రామాణ్యుల డే రిలీవేషన్సు. ఎస్. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి యధ్యక్షత క్రింద జరిగినది. వాకే బహుమతుల పంచిపెట్టెను. సభాసభ్యుల విద్యార్థులు యింగ్లీషులో పాస్టాఫీస్, కెన్సరుములో కార్ అఫ్ ఫైన్ ఆర్టు ముసాబకముల బాగుగా ప్రదర్శించిరి. ముసాబక వి. ఎస్. శాస్త్రిగారు పాఠశాలను సవగ్రముగా పరిశీలించిరి మా స్వవిలేజుర వ్రాయుదుమన్నాడు.

మోటారు రైలు బడులు:— కనివారం: శ్రీ ఎ. గూరురైల్వే స్టేషన్ లో మోటారు బస్సు కట్టి నిప్పుంటుకొని యొక మహామ్యునియ జాలకునికి ప్రాణాపాయము కలుగజేసెను. రైల్వే పోలీసు, ఆఫీసర్లు, మొదలగువారు వచ్చిరి. పైయింజనీ వచ్చినది. నిప్పు ఆర్పబడినదికాని, ఆ మహామ్యునియ యొకవడు జనరల్ హాస్పిటల్ లో తీసుకొనిపోబడి అచట మరణించెను. మోటారు పూర్తిగా కాలము. ఐ. ఎ. కే. ఎ. ప్రము నిలిచియుండెను. తక్కిన రైలులు లన్నియు పూర్ణావస్థలో యున్నవి.

శాత్రాద శ్రీ మైన్స్-ఆవరేటివ్ క్రెడిట్ సొసైటీ,
లిమిటెడ్ తండ్రియార్లైట్

ఈసొసైటీవారు ఈనెల 22-వ తేది ఆదివారము మధ్యాహ్నము 2-30 గంటలకు సమావేశ మగుదురు.

ప్రస్తుతము చెప్పనగరమునందు "దశావతారము" లను ప్రదర్శించుచుండ బ్రజల సానంబాబుధి నోలూడించున్న శ్రీ మూర్తి కలశపాకం కన్యాయోగారు, గవర్నరు మెంటు పెన్షను శ్రీ మూర్తి కోదాడు వేదాంతయ్య గారు ఈ సమావేశమునకు విజయము చేయుటకు కృతః సంగీరించిరి. కావున ఈసంఘమునకు జేరిన ప్రతివారు తప్పక వటుంబసమేతముగ వచ్చియుండి, కార్యక్రమమును నిర్విఘ్నముగ నెఱవేర్చు బ్రార్థితులు.

నిశ్చింత వెంకట నరసింహయ్య,
కార్యదర్శి.

స్వచ్ఛ విద్యార్థి సప్తమ శాఖాసంఘము - బందరు
బందరు స్వచ్ఛ విద్యార్థి సప్తమ శాఖాసంఘము తరపున, వివేకానంద మందిరమున, మంగళవారము (10-2-25) న శ్రీ వివేకానందస్వామిలవారు జయంకృత్యవము కడు యు ప్రదముగ జరుపబడినది. సంఘసభ్యులగు శ్రీమత గాడేపల్లి సుబ్బారావుగారు, ఉపన్యాసములకు ఆహ్వానమిచ్చినవివ, టి. యమ్. వైద్యనాథయ్యగారు, వివేకానందస్వామిలవారు రచించిన 'Song of the Sanyasin' పద్యములను గంభీరముగా జదిపిరి. స్వార్థత్యాగ పరాయణులును సేవకలకారితీ వైన ప్రిన్సిపాల్ గారు శ్రీ. రామకోటిశ్యారావుగారు స్వామివారి జీవితము సంగ్రహముగా ముచ్చటించినవివ, మహారాజ శ్రీ కోదంకి. వెంకటరామ శర్మగారి గంభీరపద్యాలను ప్రారంభించబడినది. శర్మగారు 1897 సం॥ న స్వయముగ స్వామివారినిమాచి వారి ఉపన్యాసములను వినియుండుటచేతను, వారిజీవితకారము తాముకూడ, కామినియు కాంచనమును త్యజించి, యితరుల బాగుకొరకు, గీతా ఉపన్యాసముల, పురాణ కాలక్షేపములు బందరునందు గావించుట చేతను, పులకాంతికేరీ రై, గొప్ప ఉత్సాహముతో స్వామివారి చిత్రము, వారి ఉపన్యాసములనుండుండు సారాంశములను ఉబోధముగ బోధించిరి. శ్రీ కృష్ణభగవానులు, శర్మగారికి పూర్ణాయుస్సు నిచ్చి వజ్రకేరీలుగ జేసి, దేశమందు షీతావత్యుండున్న మాయను ప్రబలముజేసి, కాశ్యపసుఖము నిచ్చుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాము.

వెం. వె. చలపతిరావు,
గా. కార్యదర్శి.

విద్యార్థుల శిక్షణ వేతనము

హెచ్చింపబడుట

మధురై స్త్రీపుల యాత్రాపణ
మధురై, ఫిబ్రవరి 15:—జి. ఎ. డేవిడు బారిష్టరుగారి ఆగ్రాసనాధిపత్యముక్రింద యూనియన్ క్రైస్తవ ఉన్నతపాఠశాలలందు నిన్న సాయంత్రము మధురై నుండి భారత క్రైస్తవులు నొకసమవేశము గావించిరి.

1924-వ సంవత్సరము సెప్టెంబరు 2-వ తేదీన మదరాసు విద్యానిబంధనల ప్రకారముగ విద్యార్థినుల శిక్షణ వేతనము హెచ్చు చేయబడినందులకు ప్రభుత్వమును ఆక్షేపించుచు నొక తీర్మానము సమావేశమందు గావించబడినది. పాఠశాలలందు కళాశాలలందును జ్ఞానాభివృద్ధియును వనూనచేయుట యన శ్రీవిద్యవై పన్ను విధించుటయు సమావేశము దెల్పుచున్నది. ఇది దేశాభివృద్ధి కాల కదాయక మనియు, అటుకమురు దొలగించుటకు చివితీరములములు గావించబడవలయుననియు, పాఠశాల సభ్యులకు రిందుకొరకు ఆందోళనము గావించవలయుననియు నిశ్చయింపబడినది.

(ఆ. ప్రె.)

రాజమహేంద్రవరము

(స్వకీయవిలేజుర)

సర్దారు హరినామసింగుగారు

ఫిబ్రవరి 14:—సర్దార్ హరినామసింగుగారు 12 వ తేదీ సాయంత్రము పాసింజరులో మారాశుండిపురమునకు దయచేసిరి. నాటిసాయంత్రమే ఆరిలొందరగానభ హిందూసమాజభవనములో ఏర్పాటుచేయబడినది. మధ్యాహ్నము అన్నతూర్ణయ్యగారు హరినామసింగుగారిని సభ్యులకనుకపరచినవిమ్మట శ్రీ సింగుగారు అకాలీయస్వమునుగూర్చి చక్కనియభిప్రాయమునొసంగిరి. 18 వ తేదీ సాయంత్రమున శ్రీచింతామణి నాటకశాలలో శ్రీబ్రహ్మకోశ్యుల సీతారామయ్యగారి అధ్యక్షత క్రింద జహిరంగసభ జరిగెను. పౌరుల నేతలువచ్చిరి. సింగుగారిని పుచ్చుకాలాంకృతుల జేసినవిమ్మట వారు తమయభిప్రాయమును ప్రారంభించిరి.

సింగుగారు అకాలీయచేసిన 4 సత్యాగ్రహములగూర్చి వివరములనుదెల్పిరి. నానానాభూతమును వర్ణించునపుడు, అకాలీల అద్భుతత్యాగమును ఎల్లరును కంటడచెట్టునట్లుగ జేరికరించిరి. గురుకాబాగు సంగంధమును, సువర్ణ కేసాలయత శమల గవర్నరు మెంటువారియొద్దనుండి గైకొనుఉద్యమమును, జెయిల్లో సత్యాగ్రహమును తెలియజేసిరి. ఇంతవరకు 11 నేలమంది అకాలీలు చెరసాలజేసిరి. 5 లక్షలరూపాయలు అపరాధముక్రింద చెల్లించబడినవి. నాథామహారాజుగారి శిలమును ముగ్గురు పంపత్తిరి (కళాసిందిరి). మహారాజ తనతలుతానే రాజ్యమును వదులొనెనట అపత్యమని వ్యక్తీకరించిరి. అకాలీలు మహాత్మ్య గాంధీనే నాయకునిగ పరిగణించుచున్నారనియు తమతమ తొరకు దేశము కొరకు ప్రాణములనైనను సమర్పించు ధైర్యమున్నారనియు కలవిచ్చిరి.

18 వ తేదీ రాత్రికి అకాలీనిధికి ముహూరు రు 116 లు పమాలయినది.

*** * * * ***
వాడు అనుశబ్దమునై చర్చ
ఫిబ్రవరి 15:

ఈమధ్య వింతకేసు ఒకటి (ప్రిన్సిపాల్ డిస్ట్రిక్టు మున సలుకారి కోర్టులో విచారణకువచ్చెను. శ్రీయత అద్దేపల్లి లక్ష్మణస్వామిగారిచే ప్రమరింపబడిన సరస్వతీవాళువు ప్రకములలో నొకపాఠముందు "కంసాలివాడు" అని వ్రాయబడిన రాజమండ్రి మునిసిపల్ కవున్సిలు సభ్యుడగు డిల్లీ మల్లిఖార్జునంగారు సరస్వతీగ్రంథముల విమర్శించుచు తీవ్రముగ ఖండించెను అందు "కంసాలివాడు" అని వ్రాసిన ముక్కుపై మరింత నొక్కి వ్రాసెను. ఈవిమర్శను చూచి అద్దేపల్లి లక్ష్మణస్వామిగారు మరీకాద్దనంగారివైనను, యింకా కొందరివైనను పరువునపుడు జానా తీసికొనివచ్చిరి. ప్రతివాదితరపు న్యాయవాది స్వకాఖరతులకొరకు ధర్మబద్ధులగు విమర్శనకే గావించెను గాని యింకొకవిభవగుమార్గము నేదియు (తోక్క లేదని వాదించెను. వాది పక్షమున పండితులెందరో సాక్ష్యముచ్చిరి. వారెల్లరు "వాడు" అనుశబ్దము దూష్యముకాదని తెలిపిచ్చిరి. పిమ్మట 10.2.25 తారీఖున వాదిప్రతివాదులు రాజీనామామూలము దిగి, చివరకు రాజీనామా అనాడే చేసికొనిరి. ప్రతివాదులు వారివిమర్శన తప్పని ఒప్పకొని తుమాపణ కోరిరి. వాది కేసును తీసివేసుకో నెను వాదిపక్షమున మల్లెపూడి అప్పారావుగారును, వడ్డాది అప్పారావుగారును పనిచేసిరి. ప్రతివాదులపక్షమున సారంగు భీమశంకరంగారును, వెన్నేటి రామచంద్రారావుగారును పనిచేసిరి. మునసలుకారికి సంస్కృతభాషలోను, తెలుగుభాషలోనుకూడ చక్కనిపాండిత్యము గలను అందుచే కేసు మరింత రక్తికట్టెను. ఈకేసు జరుగజోజులలో కోర్టుమేలునకు వచ్చినజనులకు తెల్లలేదు.

పోలీసునూపరింపెం డెంటు కచ్చేరిలో దొంగతనము

అలహాబాదు, ఫిబ్రవరి 14:—11 వ తేదిరాత్రి పోలీసు నూపరింపెం డెంటు కచ్చేరిలోనే దొంగతనము జరిగి, 300 కేళ్లగు కోల్సు (పోలీసు వారి నడతలనుబట్టి వారివారికి మంచి గాని చెడ్డగానెమా గా వ్రాయబడినది) దొంగిలించికొని పోయినటుల దెలియవచ్చును. వాటికై పరిశోధింపగా చాల కాగితములు, గంపాదియొద్దను బాటవేయబడియున్నవి. ఈ దొంగతనమునకు గానలును, చెడ్డగా వ్రాయబడిన కొన్ని కేళ్లరు కోల్సును భగ్గుము గావించుటయే. పరిశోధన జరుగుచున్నది. ఈ పంపనమున కొందర నేపకులను పనినుండి దీసి వేయబడిరి.

పన్నుల విచారణసంఘము

రావుసాహెబు సహస్రబుధోగారి సాక్ష్యము

నాగపూర్, ఫిబ్రవరి 14:— హైదరాబాద్ విచారణ సంఘముచేత నేడు పారిశ్రామిక వ్యవస్థకు సలహా నిచ్చు పట్టుడుగా నున్న రావుసాహెబు సహస్రబుధోగారి, న్యాయవాది గారి సాక్ష్యమును దీసికొనిరి,

విచారణసంఘముల విషయములు

హిందూదేశమున పన్నుల విషయము చాలకష్టమగు పనులను, అన్ని సందర్భములను వివరించి నిశ్చయింపఁబడిన విషయము. ప్రస్తుత ముఖ్యమంత్రిగారి ప్రతిపక్షమున వచ్చి యున్నది. అతనివనః (1) హిందూ దేశముయొక్క కలిమివేయుట (2) గ్రామముయొక్క యాధిక సంపద్యములు (3) వ్యవసాయాదాయముపై బన్ను (4) భూమిపన్ను (5) పురపాలక స్థానికపన్నులయొక్క పన్నులు (6) దేశీయపరిశ్రమలపై వేయబడు ఎక్సైజు పన్ను (7) న్యాయాలములందలి రుసుములు (స్టేంపుపేజీ రిజిస్ట్రేషన్ పేజీ) (8) ఉప్పు పన్ను (9) సారాయపన్ను (10) సాగాకుపై పన్ను (11) లోహములపై పన్ను (12) ప్రభుత్వమువారిపై విరాళములు (గ్రాంటు) (13) పన్నులు వేయుటకు నూతన మార్గములు (14) పీఠీయముల యాస్తిని బొందఁజేయు పన్ను (15) ప్రధాన ప్రభుత్వమునకును, సమాఖ్య ప్రభుత్వములకును (ఫెడరలు అండుస్ట్రీలుగలవారు మొట్టమొదట) పన్నులు పంపియింపబడుట (16) ప్రత్యక్ష ప్రభుత్వపు పన్నులు (17) జాతీయముగ ఎగుమతి దిగుమతులపై పన్నులు (18) కొన్ని పన్నులను నియమించుటలూ ప్రధానోద్యోగుల పాట్లు (19) ఇతర దేశములలోని పన్నుల పద్ధతి హిందూదేశపు సందర్భములకు సరిపడునా (20) న్యాయముగ నాదాయపు పన్నును నిర్ణయించు మూత్రములు.

వ్యవసాయదారుల సందర్భములు

హిందూదేశమునందలి గ్రామములలోని ప్రజలు పన్నుల నియంత్రణకే నీచున వేయబడుట ముందువారి సరియగు నాధికారి యెటులున్నదో గమనింపవలెను. గ్రామములందున్న వివిధ సంఘములలోను, ముఖ్యముగ (పట్టిక కట్టలనిచ్చువాడు) మాత్రమే ధనికుడని చెప్పదగినవాడు భూభాషములను సాధారణము ఖర్చులను కేటరుగాన నేమియైన గూడదీయలేదు. వ్యవసాయదారుల యవస్థ యున్నది. కొంచెము బాగుగ నున్నది. కాని వారి కెట్టి పన్నుల నీయఁజేయుదునో 12 గురి న్యాయాధిపతులలోను, విగ్గులమాత్రము బర్మావాసులందుండెను. బర్మా న్యాయవాదులైనవో, నీదేశమునందలి యలవాటులను, ప్రవర్తనలను, భావనను, న్యాయములను బాగుగా గుర్తింపఁ లరు. క్రింది న్యాయాలములందలి న్యాయాధిపతులు, న్యాయపరిష్కారమున న్యాయాలములను విచ్చూరారు చాలమంది బర్మావాసులైయున్నారు. ప్రధాన న్యాయాధిపతి పదవులకుగూడ తగిన బర్మాదేశీయులు గలరు. పాలక సంఘములయొక్క పన్నులమాత్రమే యింతగలపమర్థము, ఏకాధిపతియొక్క దప్ప, యందఱునాదాయపుపన్ను మొదలగు సెక్యులర్ భారములను వహింపజాలరు. ప్రజలకును ప్రభుత్వమునకును లాభించు నెట్టి పన్నులైనను, బొంబాయి, కలకత్తా, లాహోరు, మద్రాసు, మైసూరువంటి మహాపట్టణములు భరించఁగలవు.

దేశపరిసరములు

ఈదేశమునందలి 82 కోట్లలోను సగముమంది యాక చాంద్రును, బల్లలవైయున్నారు. మిగిలిన 16 కోట్లలోను 2,81 కోట్లు ముస్లింవారై. భోజనసామగ్రియొక్కయు నితరములను యవసరపనులయొక్కయు ఖరీదులు నాలుగింటిలో పెట్టినవి. భారతదేశపు జనులు మొత్తముమీద చాల బీదవారు. దేశము కడు బీదది. పన్నునిచ్చుడిగానికి బాధలేకుండునట్టిదిగా యుండవలెను. ప్రతిపన్నును- యిచ్చువానికి కిలుగా నుండవలయును. పన్నులను వేయునప్పు డిండ్లయెట్లై నాదాయములో కేర్పకాడదు. వచ్చెడిదానిలో కొన్ని ముఖ్యపనములకు కొంతదీసి, మిగిలిన యాదాయముపై బన్నులను వేయుట న్యాయము. వానిని గాని, సంసారమునుగాని పోషించుకొనలేనివానివద్దనుండి పన్ను వసూలు చేయఁగూడదు. హిందూదేశమునందలి ప్రత్తిమలలో దయాధర్మబట్టలపై బన్నునిధిమంట గర్హము. వ్యవసాయములపై పన్ను, పోగానుపై పన్ను, బన్ను వేయుటకును, పెండ్లిపనులందు రెజిస్ట్రేషన్ రుసుము, ఇండ్లపై, మో

భారత శాసనసభ

నేటి కార్యక్రమము

ఫిరీ, ఫిబ్రవరి 16:— నేటి సభ కార్యక్రమాంశము లత్యధికముగలవు. వివిధశాఖలకును సంబంధించిన సబ్జి మెంబర్ గ్రాంటులకు గురించి ప్రత్యేకముగ 28 తీర్మానములుగలవు. సబ్జి మెంబర్ గ్రాంటును సుమారు 1½ కోటి రూపాయలవరకును చేయును. జైలునందలి కార్యములను దొంగిలించుటకు జైలు కమిటీవారిచే సిఫార్సు చేయబడిన కొన్ని సిఫార్సులను ప్రత్యేకముగ జైలు శాసనమును సవరణ గావించుటయు, స్వల్ప లోటులను దొంగిలించుటకు గాను కంట్రాను మొట్టమొత్తమును శాసనసభ్యులకు చెల్లించుటయు మొదలగు కార్యాంశములు నేటి శాసనసభకును నిర్వర్తించబడెను. పెక్కు ప్రశ్నలకు ప్రభుత్వము సమాధానముల నిచ్చెను. (ఆ. ప్రె.)

మెంబర్ ప్రదర్శనమందు అధికారరీత్యా భారత ప్రభుత్వము పాల్గొనజాలదు

ఫిరీ, ఫిబ్రవరి 16:— మెంబర్ గ్రాంటుల తగ్గింపునందగ నేటి భారత శాసనసభయందు ప్రభుత్వమువారి కోరికల ప్రకారముగ ఆంగీకరింపబడెను. శాసనసభ్యులెల్లరును బలపరచుచేయు, నీయమందు యాసాబున జరగవచ్చు మెంబర్ ప్రదర్శనమందు భారతదేశము అధికారరీత్యా పాల్గొనజాలదని సర్ చార్లెసుయిన్సు గారు ప్రత్యుత్తర విచ్చిరి. ఈసందర్భమున ప్రభుత్వమునకు భారత శాసనసభకు భవిష్య నిమిషములను సరి గోరుటకు వారు దిలమట లేదని సర్ చార్లెసుయిన్సు గారు చెల్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి దారుణ హత్య

బొంబాయి హైకోర్టువారు విచారణ చేయఁగూడదు

మాయోక హైకోర్టుకు మార్గవలెను

ఈకేసును బొంబాయి హైకోర్టు విచారణచేసిన ఆన్యా యము జరుగుచుగదా యిక్కోక హైకోర్టుకు మార్గవలెనని కొందరు రాజప్రతినిధికి అర్జీ పెట్టబడినది. చెన్నపురి హైకోర్టుకు మార్గవలెనని వదలిగా నున్నది. (వోయసుపత్రిక)

కన్నాటుదంపతుల ఆగమనము

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 15:— నేటి ఉదయమున వారణాసినుండి విచ్చేసిన కన్నాటుదంపతులు ఆంగ్లోరా ఓడమీద రంగూను ప్రయాణమై వెదలిరి. (ఆ. ప్రె.)

పుష్ప ప్రదర్శనము

తిరుచనాపల్లి, ఫిబ్రవరి 16:— తిరుచనాపల్లి సమీపమున భిక్షునందొవిలవద్ద నిన్న నొకగొప్ప పుష్ప ప్రదర్శనము మొకక్షేత్ర దొరసానిగారిచే తెరవబడెను. (ఆ. ప్రె.)

రాజప్రతినిధి

న్యాయమంత్రి ఫిబ్రవరి 15:— రాజప్రతినిధిగారు నేటకుఁ జోయి, యాడు పెద్దపురికి జంపిరి.

సెప్టెన్ బేంకరు

డెల్లి, ఫిబ్రవరి 15:— వాయువిమానముపై సర్ సెప్టెన్ బేంకరు, కాల్కత్తావారు, డెల్లి నేటి సాయంకాలముల 6 గంటలకు చేరిరి.

టారుబండ్లపై, ఇతరబండ్లపైను బన్నులు వేయుట కంగీకరింపవలయును. పోకచెక్కపై బన్ను వేయుటజరగు. బోగవస్తువులపైను వివాదములపైను నాటకములపైను, చిత్రోపయముల, విందులపైను, సినిమాలపైను, ఖరీదుగల దిగుమతి పరకులపైను, ఖరీదులపైను విచ్చించినపుడు, వార, గొర్రెలు, లోక్లువగైరా యెగుమతి పరకులపైను, విదేశీయులందు దయాకరముగ దిగుమతియగు ప్రతిభావదానము, పన్ను వేయుట పొడియెయనియు నూచించెను.

సంఘమువారు సోమవారము ప్రాధున ముర్రయొకపాక్షిని విచారించి, లక్షకు నాడే జయలుజేయుదురు.

పంజాబుగవర్నరు రక్షక భటులం బ్రకంశించుట

లాహోరు, ఫిబ్రవరి 14:— విశ్వవిద్యాలయ పాఠశాలను నందు గవర్నరు సర్ మాల్కమ్ హెయిలిగారు రక్షకభటు దళమును జూచిరి. కుమార్తె జిల్లానుండి కలసి 1000 మంది రక్షకభటులు వచ్చిరి. గవర్నరు వారిలో గొంతులను వినుచును లాసంగిను.

పిమ్మట ఉర్దూభాషయందు పర్యవేక్షించుచు, రక్షక భటుల ప్రభుత్వ కీర్తి ప్రభుత్వమువారు పరమానందము నొందుచున్నారని తెలిపిరి. గతించిన కొలదివరకునుగానో సవహాయో ద్యమము వలన జరిగిన యల్లరులవలనను, జలందరు, దోఅబులలో జరిగిన యల్లరులవలనను, మతకలహములునూ, మొదలగువాటివలనను గలిగిన సంక్షోభింపమును, రక్షక భటులు కడుబాగ్రతగ మెలగిరి. వారి ధైర్యము, శీల ప్రవర్తనము, గొనియాడదగినవి. ఈసమయమున, విధినిర్వర్తించుచు (గొండులు బ్రాణములను గూడ గోల్పోవలసివచ్చె ననియు చెప్పిరి.

ఇంకను దమయూపన్యాసమున రక్షకభటులు బహు జాగరూకులై మెలగవలయునని హెచ్చరించిరి. ప్రభుత్వముయొక్క ప్రతిష్ఠను దృఢీకరించుటకై, తదుద్ద్యోగియులు చేయు సేవనుబట్టి గూడ కీర్తి విచ్చును. రక్షకభటులందు కొన్ని యధికారములెక్కువయిన్నవి. వాటిని బహు జాగరూకతతోను పయోగింపవలయును వారు సరిగ లేమ యధికారములను పయోగింపనివో ఏపురజనులను రక్షించుటకైను నియమించబడినో వారికి హాకాయలగుదురు అట్టిలోటులం జేసినయడవ ప్రజలూరకుండను ఆందోళనము ప్రబలను కాని చాలవల కట్టియోం దోగిన వనవనముగ హద్దుమీరుచుండును. అట్టియెడ ప్రభుత్వమువారు పరిశీలనజేసి న్యాయమును గ్రహించుదు. కాని న్యాయమును నాంధోళనమునకు గూడ మీరు తా వొకగూడదు. అటులే మీరుచేసినయెడల పరిశీలనబుద్ధి గలవారందరు మిమ్ముల నభినందింతురని తెలిపిరి.

పిమ్మట గవర్నరు నెదుట వారు దండు సాగిరి. అప్పుడు వారిని గవర్నరు భవనంబునకు.

దంతమారము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-2 0 డబ్బీ 1 కి 1-4-0
ఈదంతమారములో పండ్లతోముఖులను చిగుర్లు గట్టవచ్చును. ముండి రక్తము కొరకునును నొడుగుగ్గంధములేక ముండును. వండ్లుయొద్దములగలి తెల్లగా నుండును.

కస్తూరి మాత్రలు

50 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రు. 0-10 0

ఇవి స్వచ్ఛమును నేపాళదేశపు కస్తూరి, మంచిగోళాశకము, అదిపచ్చికాన, సాపురాన, మంచిమంతువుపుష్ప మొదలగువాటితో తయారుచేయబడినవి. ఇవి కేత్యము, కేత్యభారము, కేత్యజ్వరము చలిజ్వరము, సన్నిపాతము, అజీర్ణము, మాద్యము నిందలగు వాటికి ఉపయోగపడును. చంటిపిల్లల అజీర్ణము వగైరాలను మెంటనే మాన్యును. ప్రతివారము సామాన్యముగ వాడవలెనవి. ప్రతిగ్రహమున నుండవలెనవి. ముఖ్యముగ పిల్లలకుగల గ్గమును దుండవలెనవి.

గ్రహణి మాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రు. 0-2-0

గ్రహణిమాత్రములు, బంగవిరచనములు, జీగవిరచనములు, అజీర్ణవిరచనములు, నీటివిరచనములు, మొదలగునవి ఈ మాత్రలను మూడుభాగాలు నేపించిన తోడనే నిలిపిపోవును. నీటిని పిల్లలకుకూడ వాడవచ్చును. మెంటనే గూడ మిచ్చును.

వాయువు నొప్పులను మందు

నీనా 1-కి రు. 1-0-0 వి.పి. 1-5-0

అకస్మాత్తుగా గాలిలో గాని, తినుపదార్థములలో గాని మాయమున, 1. జ్వరమువచ్చుట, 2. కీళ్లసంధులలో నొప్పులు, 3. కీళ్ల బిగిడియుట, 4. సందులయందు ఉబ్బుట, 5. లేచుటకు కదలుటకు బిలులేవటం పర్యాగములు బిగిడియుట మొదలగునవి. ఈ మందును కొన్ని గ్రహణి మాత్రలతోడనే సంచి యందు పోట్లు నొప్పులు కోయి కీర్తియ యధాస్థితికి వచ్చును. బాధగల స్థలముల నేడిసిటితో గాని, ఇటుకపాముతో గాని గాని అమృతాంబునను రావలెను.

అమృతాంబునం దివో, మదరాసు బొంబాయి.

ఆంధ్ర ప్రభ

1925-వ సం. ఫిబ్రవరి నెల 16-వ తేది

సోమవారము

మంత్రులూ, స్వపరిపాలనమూ?

బెంగాలు శాసనసభ రేపటిదినము నచూ వేశముగురు. మంత్రులూ, స్వపరిపాలనమూ, ఈ రెంటిని జేశమున కేది ముఖ్యమును విషయమును శాసనసభ నిర్ణయించవలయును. మంత్రుల జీతమును రాజ్యాంగ బద్ధములలో నేర్పాటుజేయవలె నని సర్ అబ్దుల్ రహీము గారు ప్రతిపాదించెదరు. 19వ తేది నాడు జరిగెడి శాసనసభలో బడ్జెటు ప్రవేశపెట్ట బడును. శాసనసభ నగ్నిపరీక్ష ఎదుర్కొనుచున్నది. శాసనసభల వలనను సంస్కరణముల వలనను ప్రయోజనము లేకున్నను, వానిని తుదముట్టించి స్వపరిపాలనమును చేకూర్చుటకే తాము వాని యందు బ్రవేశించెద మని, స్వరాజ్యపక్షమువారు మొదటినుండియు వెల్లడిజేయుచుండిరి. స్వతంత్ర పక్షమువారు సంతతప్రతిష్ఠంభము నామోదింప కున్నను, సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికై కృషి నలుప నిశ్చయించిరి. సంస్కరణములపై వీరికిని వ్యామోహము లేదని సూచించబడెను. ఇరుపక్షములును గలిసి అధికారవర్గమును కొంతవరకు చిక్కు పెట్టుచున్నవి. శాసనసభలలో జేరి సంతతప్రతిష్ఠంభము జరుపుట వలన ప్రయోజనముగలదా లేదా యని విత్కింప నవసరములేదు. మంచిని చెడ్డకును గూడ ప్రతిష్ఠంభము సుపవలనను సూత్ర మింతవర కేసభ యందును నిష్కర్షగ ఆచరణలోనికి వచ్చి యుండ లేదు.

ప్రజేచ్ఛను నిరాకరించుచో, ప్రభుత్వమునకు నష్టములను నిరాకరించు పద్ధతి నాగరిక దేశములందన్నిటిలోను అవలంబించబడుచున్న సక్రమ పద్ధతియేగాని వేరు గాదు. అవసరసమయములందు దీని నుపయోగించుటకు స్వరాజ్య స్వతంత్రపక్షములు చేతుల గలుపుచుండిరి. వీరి చర్యలకు ఫలముగ మధ్యరాష్ట్రములందును, బెంగాలునందును ట్రాన్సుఫర్డుశాఖ ప్రభుత్వవశమయ్యెను. తమకోర్కె నెఱవేరినందుకు సంతసించి, స్వరాజ్యసిద్ధి కింత కన్నను ఫలప్రదమగు పద్ధతులను జాతీయవాదులవలంబింతురనియు, శాసనసభల వెలుపల స్వతంత్ర నిర్మాణమునకు తడేకడితో బూనెదరనియు దలంచుచుండ గ, మధ్య రాష్ట్రములలో మంత్రిపదవుల సంకీర్ణించెడి యాలోచన గలదను విషయమున వార్త జేరెను. బెంగాలందు కాంగ్రెసు సభ సమావేశమయినతరువాతమున, కొంత భీతి జూపబడెను. పిమ్మట మధ్యరాష్ట్ర స్వరాజ్యపక్షమువారు, ఉద్యోగపదవుల సంకీర్ణించుకూడదని తీర్మానించి కలవరము నణచిరి. బెంగాలులో మంత్రిపదవులను స్వీకరించు నుద్దేశ్యము లేకున్నను, లిట్టుప్రభువు గారు సహసారము మరుగుపరచి, శాసనసభ్యుల ఎదుట తాత్కాలిక ప్రశ్ననునిచి, స్వారంభమును ప్రారంభించి, లిట్టి గలిగింప గలిగిరి.

స్వరాజ్యపక్షమువారు, నిర్భాగవిధానము పట్టును, భారతీయులలో నన్నిపక్షములలో నేకాభిప్రాయమే ప్రబలియున్నది. నిర్భాగప్రయోగము వలన, దేశమంతయు నెటుల నేకమయ్యెనో, లిట్టును ప్రభువుగారికి అనుభవ పూర్వకముగ తెలిసి వచ్చెను. మరల దానిని కదలించి లాభములేదని వారు తలచియుందురు. కదల్చినకొలదియు, దేశమున సంఘీభావము మరింత బలపడుటకు కారణ మేర్పడును. కాని అమాత్యపదస్వీకరణము విషయమున, స్వరాజ్యపక్షమువారుదక్క మిగిలినవారు మెత్త పడెదరని వారికి దెలియును. అందుచే, శాసనసభ్యుల సమావేశమునందు మంత్రులుగావలయునా అక్కర్లేదాయని దెలుపవలయునని లిట్టును ప్రభువుగారు ఖండితముగ కోరిరి. ఆ విషయమును దూరదృష్టితో విచారింపక నధికసంఖ్యాకులగు సభ్యులు మంత్రులు గావలయునని దెలిపిరి. నిజముగజూచిన శాసనసభ్యుల యభిప్రాయము నివిషయమున గోరుటకు, గవర్నరుగారికి ప్రసక్తిలేదు. మంత్రులను నియమించుటకు, గవర్నరుగారికి స్వతస్సిద్ధమగు హక్కుగలదు. సంస్కరణశాసన మీవిషయమును తేటపరచుచున్నది. ఇతరుల యంగీకారముతో బనిలేదు. మంత్రులను నియమించినపిమ్మట, వారి వేతనములను శాసనసభవారు నిరాకరించెదరా లేక యంగీకరించెదరా యను విషయము నిర్ధారణకు వచ్చును.

మంత్రులను నియమించకముందే, శాసనసభ్యులనుండి వాగ్దానముల గైకొనుట అక్రమము. మంత్రు లెవ్వరో దెలియకుండ వారిపై విశ్వాసము జూపుటకు, వితవాదులకయినను సాధ్య పడదు. ముందు మంత్రుల వేతనముల కేర్పాటుజేసినచో పిమ్మట వారిని నియమింతుమని లిట్టునుప్రభువుగారు పలుకుట, అధికారవర్గ సాంప్రదాయముల కనుగుణ్యముగ నున్నది. ఇప్పటికయినను నిజసందర్భములను గ్రహించి, మంత్రులపేర్లు దెలిపినగాని సర్ రహీంగారి తీర్మానముపై వోటుజేయజాలమని, శాసనసభ్యులు ఖండితముగ దెలుపుచో, న్యాయముగ ప్రవర్తించినవారగుదురు. సంగతిసందర్భములు తెలియక లిట్టునుప్రభువుగారితో వీరేమిజెప్పినను, రేపటిదినము స్వతంత్రబుద్ధి నుపయోగించి, సేను గుప్తాగారి సవరణ సంకీర్ణించుట సముచితము. మంత్రిపదవులలోజేరియు, నిరోధమును కొనసాగింప గలమనుట, గాలిలో మేడలగట్టుటదప్ప వేరుగాదు. ఆసంగతిని సంస్కరణశాసనము జూచినంతనే పొడ గట్టును. గవర్నరుగారి యిష్టమునకు వ్యతిరేకముగ ప్రవర్తించుటకు మంత్రులకు వీలులేదనియు, మంత్రులు శాసనసభకు నామమాత్ర బాధ్యత వహించినను నిజబాధ్యత గవర్నరులే వహించుచున్నారనియు, సులభముగ గ్రహింపవచ్చును.

బెంగాలు స్వరాజ్యపక్షమువారి సమయమున తగిన నేర్పుగాని చాకచక్యముగాని జూపజాలకబోయిరి. గవర్నరుగారు శాసనసభ్యులను సమావేశపరచుచున్నపుడు, స్వరాజ్యపక్షమువారు తమ ప్రతినిధులకు ఖండితముగా నాదేశమును తెలిపియుండవలసినది. అందుకు వ్యవధి చాలకున్నచో, వ్యవధిని కోరియుండవలసినది. అందుకు గవర్నరుగారు రంగీకరింపచో, వారేర్పరచిన సమా

వేశమున కసలే హాజరుగాకుండ నుండవలసినది. వీరే సంగతిని నిర్ణయించకబోవుటచే, సేను గుప్తాగారు స్వరాజ్యపక్షమునగాక, స్వీయబాధ్యత ననుసరించి ప్రసంగింపవలసినవచ్చెను. గవర్నరుగారి సూచనలను వీరంగీకరింపకున్నను, వీరు గోరిన పరతులయినను చాల పేలవముగనుండి స్వరాజ్యసిద్ధి కాటంకము గలుగజేయుచున్నవి. స్వరాజ్యపక్షమువారిట్టిపరతుల నామోదించి, తమ యన్నతాశయములను గోల్పోయెదరని తలంపజాలము. స్వరాజ్యము లభించువరకు, ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానమునకు తాము తోడ్పడమని వీరు గట్టిగ తెలుపుటకుమారుగ, ఆర్డినెన్సును రద్దుజేసి, నిర్బంధితులను విడుదల జేసి, ట్రాన్సుఫర్డుశాఖకు తగిన ధనమొసగి, రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్య ప్రదానమునకు గవర్నరు గారు సిఫార్సు జేసిన చాలునని తెలిపిరి.

ఈరీతిని మరియొక సవరణను ప్రతిపాదించుటకు, నల్లని రంజనసర్కారుగారు గూడ నోటీసు నిచ్చి యుండిరి. గవర్నరుగారి సిఫార్సు వలన రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యము వచ్చు ననుకొనినను, స్వరాజ్యపక్షమువారింతటితో సంతృప్తి జెందెదరా? ట్రాన్సుఫర్డుశాఖల కిప్పటికన్న నెక్కుడుధనము లభించినమాత్రాన, స్వరాజ్యము లభించునా? దేశస్వాతంత్ర్యసమస్య పరిష్కారమయినగాని, స్వరాజ్యసంపాదనాప్రయత్నములను విరమింప వీలులేదు. స్వల్పవరములకు సంతృప్తి జెందు నెడల, స్వరాజ్యసిద్ధి గగనకుసుమ మగుననుటకు సందియములేదు. స్వరాజ్యపక్షసంచలనమును నిరోధించుటకు ఆర్డినెన్సును ప్రయోగించిరని నమ్ముచున్నపుడు, స్వరాజ్య పక్ష ప్రతిజ్ఞ తొలగిపోవు నెడల ఆర్డినెన్సు తొలగించుటకు ప్రభుత్వమువారింగీకరింతు రనుటకు సందియ మేమి? అందుచే సేనుగుప్తాగారి పరతులు, లిట్టునుప్రభువు సంకల్పము నకే తోడ్పడును గాని, స్వరాజ్యపక్షాశయములకు తోడ్పడజాలవు. స్వతంత్రపక్షమువారు చీలిపోయినను, దేశము తన గమ్యస్థానము చేరువరకు స్వరాజ్య పక్షము వారు తమ ముఖ్యసూత్రములను విడువజనదు. బెంగాలు స్వరాజ్యపక్షమే యీ సమయమున లొంగి పోవుచో తదితరప్రాంతముల సంగతి ఎటులుండునో జెప్ప నక్కరలేదు. రేపటిదినము, శాసనసభకు మంత్రులు ముఖ్యమూ, స్వరాజ్యము ముఖ్యమాయను విషయము తేలగలదు. రెంటిలో నేది ముఖ్యమో దెలుప నక్కరలేదు. పరీక్షాసమయ మేతెంచిన తరి, బెంగాలు శాసనసభవారు తగిన జవాబిత్తురో లేదో, రేపటిదినము తెలియగలదు.

దౌర్జన్యరహిత అసహాయోద్యమము :

మహాత్ముని సందేశము
దౌర్జన్యరహిత అసహాయోద్యమము విఫలమగుటచే, విప్లవమే శరణ్యమని వాదించెడివారు బయలుదేరుచున్నారు. అట్టివారొకరు, మహాత్ముని యుద్ధమమును నిరసించుచు “యంగు ఇండియా” పత్రికలో నొక లేఖను వ్రాసిరి. ఈ లేఖసంతనుజూచిన, విలేఖకు జెట్టి దురభిప్రాయములకు లోనయ్యెనో జూడవచ్చును. మహాత్ముని యోధ్యమము ప్రజలలో త్యాగశక్తిని వృద్ధిజేసినయి,

దేశమునం దదృశ్యప్రబోధము గలిగించెననియు, వ్యాసకర్త లంగీకరించెదరు. కాని ఉద్యమము విఫల మగుటకు ప్రజల కార్యదీక్షయందు గల లోపము గాక, ఉన్నతాదర్శపు లేమియే కారణమని వీ ర్థించుచున్నారు. విప్లవకారులు దైర్యసాహస త్యాగశీలురగునపుడు, వారి చర్యలను మహాత్ముడు నిరసించుటతప్పని, వ్యాసలేఖకుని యుద్దేశ్యము. సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యాదర్శమును దేశమున కొనగకుండుటచే, మహాత్ముని యుద్యమము విఫలమయ్యెనట. మహాత్ముడవలం బించుపద్ధతులు హిందూ సాంప్రదాయానుస్సారముగలేవనియు, దేశకాల పాలితను గుర్తించుటలేవనియు, మహాత్ముని యుద్దేశ్యములు జాడ్హటాల్ ప్తాయిల సిద్ధాంతముల సమ్మేళనముదప్ప వేరుగాదనియు, వ్యాసలేఖకుని తలంపు. ఈ సందర్భమున మహాత్ము డిచ్చినసమాధానము భావగర్భితమై దనరారుచున్నది. దౌర్జన్యరహిత అసహాయోద్యమము విఫలమయ్యెనని మహాత్ము డెంతమాత్రమెంచుటలేదు. విప్లవకారులు ప్రబలి దేశమునందు దౌర్జన్యమును ప్రారంభించుచో, మహాత్ముడు రాజకీయ సంచలనమునుండి వైదొలగుట ఎప్పటికయినను నిశ్చయమేకాని, దౌర్జన్యపద్ధతులవల్ల దేశము నుముఖతజాపునని మహాత్ముడు విశ్వసించుటలేదు. అందువలన చేకూరెడి స్వరాజ్యము స్వల్పసంఖ్యాకులకుదప్ప ప్రజాసామాన్యమునకు లాభముగలిగింపదని మహాత్మునకు నమ్మకముగలదు. అట్టిసమ్మతము లేకున్నచో, తన స్వంతియభిప్రాయ మెటులున్నను మహాత్ముడు ఇతరపద్ధతుల కడ్డుగలిగింపడు. ప్రజలు నిర్వహించిన అసహాయము కన్నను, వారి కెక్కుడు లాభమే చేకూరెననియు, ప్రజాసామాన్యమునందు గలిగిన అదృశ్యప్రబోధమే యిందుకు ప్రబలనిదర్శనమనియు, మహాత్ముడు చాటుచున్నాడు. ప్రజలు మహాత్ముడు గోదినంత యధికముగ ఇంద్రియనిగ్రహమును జూపకున్నను, అసహాయోద్యమము దేశమునకు మహాపాపకారము జేసెననియు, మరియే యితరరాజకీయోద్యమమును ప్రజాసామాన్యమునందొంతటి చలనమును గలిగింపజాల దనియు, దెలుపనవసరము లేదు. అందుచే మహాత్ముని అసహాయోద్యమమును నిరసించెడివారు దూరమాలోచించుట యుక్తము. నాల్గయిదుసంవత్సరములలో దేశమొంత ముందుకు బోయెనో గ్రహించుట లాభకరము. విప్లవకారులకు దైర్యసాహస త్యాగములు లేవని మహాత్ము డెంచుట లేదు. కాని, ఇట్టిసద్గణములను ఒకరిని వధించుటవల్ల గాక, ప్రతిపక్షులు పెట్టెడి బాధల కోర్చి ఆత్మబలముజూపు పట్టనే యుపయోగింపవలయు నని, మహాత్ముడు బోధించుచున్నాడు. నిరపరాధుల నిష్కళంకత్యాగమే సర్వశుభముల చేకూర్చు నని మహాత్ముని విశ్వాసము. ఇయ్యది హిందూధర్మమునకు విరుద్ధ మనుటకన్నను వైపరీత్యము వేరొక టుండబోదు. టాల్స్టాయిని బుద్ధుని మహాత్ముడు గౌరవించుచున్నను, తాను భగవద్గీతల నికోపదేశముల ననుసరించుచున్నానని, యతడు చాటుచున్నాడు. మహాత్ముడు బోధించిన ధర్మములు, దేశమునందనాదికాలము న్నుండియు అనుష్ఠితము లగుచున్నవేగాని వేరుగావు. దేశకాలపాత్రల కివి ఏమాత్రము విరుద్ధము గానేరవు. దౌర్జన్య రాహిత్యమును బోధిం

చుటవలన, ప్రజలు పెనుకటికన్నను నెక్కుడు దైర్యవంతులుగను త్యాగశీలురుగను పరిణమించిరిగాని, విడికివారలుగాలేదు. స్వరాజ్యసిద్ధికి, ప్రజలు నిర్మాణశక్తిని జూపుట యవసరము. మహాత్ముని యుద్దేశ్యముప్రకారము, ద్విధానిర్మాణము పూర్తి గాకుండుటయు, హిందూ మహమ్మదీయ విభేదము లంతరింపకుండుటయు, అస్పృశ్యత తొలగకుండుటయు ముఖ్యకారణములు. వీనిని దొలగించుటకు, దేశము సర్వశక్తులను వినియోగింపవలసియున్నది. ఏతత్ కార్యసిద్ధికి విప్లవకారులుగూడ తోడ్పడి తమ దైర్యసాహసాది శక్తులను మరియొకదిక్కునకు మరల్చవలయునని మహాత్ముడు గోరుచున్నాడు. అహింసాబద్ధమగు జాతీయ కార్యక్రమమును హిందూదేశము విడనాడుచో, స్వధర్మమును కోల్పోవుట నిశ్చయము. రాజకీయ స్వాతంత్ర్య సంపాదనమిత్తమై, అహింస నవలంబించుట, ఆధునిక ప్రపంచమునకు క్రొత్తయయినను, హిందూదేశ విజయములోకకార్యము చేకూర్చునని ప్రపంచ మెదురుజూచుచున్నది. హిందూదేశము ఆధ్యాత్మిక గురుస్థానమాక్రమించెడి మహాదవకాశమును కోల్పోవునా?

గద్వాల సంస్థానము

గద్వాల సంస్థానము నెదుర్కొనిన యువద్రవమును తొలగించి, సంస్థానమును మహారాజుగారి భార్యవరము గావించవలయునని అన్ని మూలల నుండియు నైజాముగారికి విన్నపములంబడుచున్నవి. హిందూసంఘ మంతయు నీ విషయమై పట్టుదల జూపుచున్నది. సామ్రాజ్యశాసనసభలోని మద్రాసు సభ్యు లిట్టి విన్నపమును పంపినటుల, తంతివార్తలు దెలుపుచున్నవి. వీరి విజ్ఞప్తి సహేతుకమై దఫరారుచున్నది. లేటు మహారాజుగారి కూతునకు కొడుకు బుట్టువరకు, సంస్థానము నైజాముగారి వశమందండవలయు ననుటబట్టి, శాశ్వతముగ నది హిందువుల వశమునుండి దప్పినటులనే ఎంచవచ్చును. శాసనసభ్యులు తమ విజ్ఞప్తిలో దెలిపినటుల, గద్వాల సంస్థానము దానధర్మములకును, సాహిత్యపోషణకును ఆంధ్రదేశమందంతటను ప్రసిద్ధిపొందినది. అట్టిరాజ్యము పరగత మగుట, ఆంధ్రులకు శోకకారణ మనుటకు సందియములేదు. మహారాణీగారు జీవించియుండగ, సంస్థాన మామె పరమగుట సహజము. మహారాజుగారి కడపటి యిచ్చగూడ ఇందుల కనుగుణ్యముగ నున్నటుల దెలిసికొని. హిందూప్రజాభిప్రాయమును గౌరవించి, నైజాముగారు కఠినమగు తమ యుత్తరువును ఉపసంహరించుకొనుట మిగుల శ్రేయస్కరము.

మాస్లేగారు: స్వపరిపాలనావిధానము

స్వపరిపాలనా విధానమును భారతీయులే నిర్ణయించి పార్లమెంటుసభకు సమర్పించుచో, పార్లమెంటుసభవారు దాని నామోదించెదరని, తేజరుసభ్యులగు ఆస్వాల్లు మాస్లేగారు అస్సీసియే టెడు ప్రెస్సుప్రతినిధికి దెలిపిరి. వీరు దెలిపినసంగతియే నిజమగుచో, స్వరాజ్య మతిసులభముగలభించును. ప్రజలకింతకన్నను కావలసిన దేమున్నది? కాని ఆ విషయమై పార్లమెంటుసభనుండి వాదనము వెలువడినగాని ప్రయోజనముండదు. బ్రిటీషుమంత్రు లింతవరకు గావించిన వాగ్దానముల

కన్నిటికిని, మాస్లేగారి సూచనవిరుద్ధముగనున్నది. అందుచే దీనిపై ప్రజలు విశ్వాసముంచజాలరు. స్వరాజ్యవిజయము ప్రజల శక్తి సామర్థ్యములపై నాధారపడు ననుటకు సందియములేదు. మాస్లేగారు హైందవ స్వాతంత్ర్యాభిమానులగుచో, పార్లమెంటుసభవారు రట్టి ప్రకటనమును వెంటనే గావించునటుల జూడవలయును. లేనియెడల నిస్సారమగు హితోక్తులతో హిందూదేశము సంతృప్తి జెందజాలదు.

విదేశవార్తలు

పాపందిక సంరక్షణము

యుద్ధభయము లేకుండుట

ఆయుధసామగ్రిని తగ్గించుట

ఇంగ్లండు - సామ్రాజ్యము

లీపెట్టు, ఫిబ్రవరి 11:—ఆనేక విధములగు కొంతకాలము నుండి ప్రభుత్వమువారు జరిపిన ఒడంబడికనుగూర్చి ఆడిజాగ్రతగ ఆలోచించుచున్నారు. జనీవా ఒడంబడిక కొంతయు ఆయుధసామగ్రిని తగ్గించుటతో గూడుకొన్నది. దీనిలోనే ఒడంబడికలు ఇమిడియున్నయవి. అందుచే ప్రస్తుతసమస్యలన్నిటిని విస్తారముగ కానున్నసభిలో శ్రద్ధగ పరిశీలించవలసియున్నదని ఆఫీస్ చాంబర్లకుగారరి. ఈఒడంబడికను కొంతకాలము క్రిందట సామ్రాజ్య సారము ఉపసంఘ మొకటి నియమించబడెను. ప్రభుత్వమువారి ఆలోచనకు ఆనేక కార్యక్రమములను వీరు తయారుజేసెరట. ఈలోపుగ దొమినియనులతో సహజేయుటకు ప్రారంభించిరి. దొమినియనులమీద ఒడంబడిక పరతులు కొంతపనిజేయును. ప్రపంచమంతటను సంబంధించునట్టి ఒకవిధానమును తయారుచేయు టవసరము. చాలముఖ్యము.

విదేశములోడను ప్రత్యేకముగ ఒడంబడికను జేసికొనుట లేదని స్పష్టముగదెలిపి ఆధునములను చాంబర్లకుగారు బాపిరి. పార్లమెంటులో తెప్పపండ ఇంకొకవిధముగ ఎట్టి ఒడంబడికను జేసికొనజాలమని చాంబర్లకుగారు నడిపిరి. దీనిని అందరును వార్షించిరి.

రైను ప్రదేశము-భావిపరిస్థితులు

డాక్టరు లూథరుగారి ఆక్షేపణ

లండన్, ఫిబ్రవరి 11:—కొలోనులో యువస్వకీంమయ డాక్టరు లూథరుగారిట్లు తెలియజేసిరి: ప్రాంతు కుపద్రవము లేకుండునని తోచినచో రైనుప్రదేశమును భారీజేనెక మనుట తప్ప. అన్నది అసమంజసము. ప్రాంతు లాభమునిమిత్తము రైనుప్రదేశమును ప్రత్యేకరాష్ట్రముగ ఏర్పరుచుటకు జర్మనీ అంగీకరించదు. రైనుప్రదేశపు స్వాతంత్ర్యము భాగ్యోదయము జన్మనీ స్వాతంత్ర్యముతో గూడుకొన్నవి. కొలోనును భారీ జేయకపోవుటకు కారణమెడియో ఇంతవరకు మిత్రమండలి జర్మనీకి దొరుపలేదు. సంధిఒడంబడికతో సంబంధము లేకుండ రైను ప్రదేశమునుభారీజేయుటకును ఇతరవిషయములకును నుడిపెట్టుచున్నాడు.

యూదులమీద ధ్వజమెత్తుట

జెరూసలం అరబ్బుల నిశ్చయము

లండన్, ఫిబ్రవరి 11:—ఏప్రిలు మొదటిలేదని బాల్బురుప్రభువు యూదుల విశ్వవిద్యాలయము నులకొల్పెదరు. నాడు జెరూసలం అరబ్బులందరను సమ్మెగట్టుటకు కృతనిశ్చయమైరి. సమ్మె దివ్యముగ జరుగుటకు తగిన చర్యనింతను ఏర్పాటుచేసిన అరబ్బులందరును హెచ్చరించుచున్నారు.

ఇండియా రాజప్రతినిధి

నిరాధారముగా వదలి

లండన్, ఫిబ్రవరి 11:—బ్రిటన్ ప్రభుత్వ ఇండియా రాజప్రతినిధిని నియమించబడిననుపార్లమెంట్ ఈ ప్రతినిధిని నిరాధారముగా వదలి పరిపాలననుగ డెలవుచున్నది.

వేగులో దొంగ

ప్రేర, ఫిబ్రవరి 11:—జీవనవ్యయము మౌచ్చుగ నున్న దని ప్రజలు కొట్టుకొని పోలీసుతో పోరాడిరి. తి మంది ప్రజలు, 88 పోలీసువారును క్షత గాతురయిరి. ఈపాటులగాల్పిరి. రాళ్లనుబుద్ధిరి. సైనికబలము లేకనే సక్రమపరిస్థితుల నేర్పాటు జేసిరి.

యందుబులు

ఇటలీ ప్రాంసుకు చేయూతయొసగుట

లండన్, ఫిబ్రవరి 11:—జ్యోతిష లిప్యవహరమునాద ప్రాంసు బుగములను దీర్చుట ఆధారబడియంచుట సమంజస మనే ఇటలీ ప్రాంసుకు చేయూత నొసరుచున్నది. జర్మను పరి హారములను ప్రాంసు ఇన్వలలిన బాకిని విడదీయుటకు పిలు లేదని ఇటలీవాకునుచున్నదట. గ్రేటు బ్రిటను ప్రాంసుకు, తమ లేఖలో జర్మను లిప్యవహరముతో సంబంధము లేకుండ తమ కీయవలసిన బాకిని ప్రాంసుదీర్చవలెనని చెలియజేసెను. యునై టెడ్ స్టేట్సుకు ఇన్వలలిన అప్పును గ్రేటు బ్రిటను తీర్చివేసెద మనుట తప్పయిన గావలెను. లేక గ్రేటు బ్రిటను స్వలాభము తోనైన ఇట్లుజేయుటకు తలదెట్టి యుండవలెనని ఇటలీ ప్రతిక యనుచున్నది. అందుచే ఇటలీ ఈ విషయములలో ఎందుకు సహాయముచేయవలెనో చెలియవచ్చు దనుచున్నది. యందుబులు ములు కేవలము అప్పదీసికొనుటవలన ఇన్వలలినవి గానిని అం గీకరించువరకు ఒడంబడిక ఏదియు గురదనుచున్నది

ఇంగ్లండులో తుపాను

సముద్రములో అల్లకల్లోలము

రైలుమార్గములు కప్పడుట

లీస్టెలు, ఫిబ్రవరి 11:—క్రిందటి రాత్రి తుపాను గం టకు 88 మైళ్ళు విడుమండెను. కంఫీపాతముగ నర్మముగరియు మండెను. 8/4 దుక్కు వ్వుచు గరిసెనట. ప్రదేశములన్నియు జలమయమైయున్నవనుచున్నార వర్షము రోజంతయు ఆగిఆగి కురియుచునే యుండుటచే గొప్పనష్టము గలుగక మా న ద ను కొనుచున్నాడు. సముద్ర తల తులకు నష్టము గ లె ను. వేళములో గూడ టెంఫోనులు, తంతులు పనిచేయులేదు. ఖండాంతరములందు గూడ తంతులు పాడైనవి. ఇంగ్లీషు చాన లలో చాల బీభత్సముగనున్నది. పడవలు అతికష్టముతో పోవు చున్నవి. కాని చాలవరకు పడవలన్నియు రేవులో కరణుబొచ్చు చున్నవి. మునిగిపోవ నున్న చిన్న పడవలను గాపాడుటకు మోటారు ఓడలు వచ్చుచున్నవి

వర్ష పాతము అనిధారణముగ నుండుటచే కొండలు బారి రైలుమార్గమును గప్పివేసినది. రైలు వ్యాపార మంతయు తాగుమార్తైనది. ప్రంభించిపోయెను.

బ్రిటిషు సామాజ్య వస్తు పదర్శనము

భారతదేశము పాల్గొనదు

లండన్, ఫిబ్ర 11:—రాత్రి 10-30-వర్తమలకు ఇష్టముగ నున్న రాచకీయవేత్తల విముఖులుగ నుండుటచే వెంబ్లి ప్రదర్శనమున భారతప్రభుత్వము పాల్గొనదని ఈవినింగ్ న్యూసు పత్రిక డెలవుచున్నది. కాని ఇండియా మంట్లమును ప్రయి వేటు సిండికేటు జరుపు ననుచున్నారు. భాంతియులను చాల నుందిని దీసుకవచ్చిరి.

ప్రాంసులో మత కలహములు

మాన్చేయిల్లు, ఫిబ్ర 11:—ఇద్దరు కనిపొయిరి. 100 మందికి గాయములు కలిగెను. క్యాథలిక్ మతస్థులను, తదితరు లును కొట్టుకొనుటచే ఈ ఆల్లరులు తలపించెను.

ట్యూనిసులో కమ్యూనిస్టు ప్రచలనము

లండన్, ఫిబ్ర 11:—జినిస్ట్రలేఖచే ట్యూనిసులో కమ్యూ నిస్టులు కొందఱు పోలీసుతో డికోనిగని చెలియుచున్నది. కమ్యూనిస్టు ప్రచారమును స్వీకృత పిలువకుండ కొంతకుంది జేత అధికారవలకు పోగ్యములను ప్రభుత్వమువారు తీసివేసిరి. సంరక్షక ప్రభుత్వముపట్ల ప్రజలకు నిరసనము గలుగు పటమును ప్రకటించినందులకు కమ్యూనిస్టు పత్రిక వ్యవస్థాప కుని ఒక సంవత్సరము చెటపాలకంపి 2000 ఫ్రాంకులను జరి మానా విధించిరి.

క్లెడ్ బ్యాగు అద్దెసారాటము

కానున్న నభలో కలకలము

లండన్, ఫిబ్ర 11:—పై విషయమై స్కాటిష ప్రభుత్వం ప్రశ్నలను కానున్ననభలో తులపించుటచే సంచలనము గల్గెను. వక్ర నిలుచునియుండ సభవాని నుద్దేశించి అదేపనిగ కర్నూఉడ్ గారు ప్రస్తావించిరి. ఉద్రేకమును ఆవేశమును గల్గించిరి. అయ్యది సమంజసము గాదని ఆతనికి చెలియజేసిరి. సర్, హాయిగ దుస్తులను ధరించువారికిని, పాట్లనిండిన వారికిని ఇది ఎంతమాత్రము రుచింపదు. కాని శేను వాతోడి ప్రజలకు గళాయు జేసుకోవచ్చు. వారిని సమర్థించుచున్నాడ నని కర్నూఉడ్ గారనిరి. వక్ర చరిత్రలను చక్కబడిచెను. మరొకన్ని ప్రశ్నలను కర్నూఉడ్ గారు శేను ప్రారంభించిరి. ఇది ఆయా తెగల యుద్ధ మని శేసులవేసిరి. కర్నూఉడ్ గారు కానున్నసభ నిబంధనలను గుర్తించిరి ఇతర సభ్యులతో సమానముగ ఆదరణను బడయుటకు ప్రయ త్నించెదరు గాక యనియు వారు వేయరిలసిన ప్రశ్నలను ప్రశ్నలకాలమందే వేయవలెననియు వక్ర చెలియజేసెను.

గృహవిమన్య

ఉక్కుచట్టములు గావలెననుట

కార్మికుల ఆక్షేపణ

లీస్టెలు, ఫిబ్రవరి 11:—శేను కానున్నసభలో సివిలు సర్వీసు మిడింపును అదనముగ చర్చించునపుడు గృహవిమన్య మరల బయలుదేరెను. ఉక్కుచట్టములు లాభముగాదనియు లాభముగ నుండుననియు సమానముగ యభి పాయమును డెలవు చున్నారు. ఈ ఉక్కుచట్టపు గృహములను కావలెనని గొంద రును, చలదని మరొందఱును యువస్వస్థించిరి. చాల ముంకి కార్మికసభ్యులే దీని నాక్షేపించిరి. ఉక్కుచట్టముతో జేసిన గృహములు 40 సంవత్సరములకంటె ఎక్కువ క్రమకాల జని కార్మికసభ్యులు తెలియజేసిరి. త్వరలోనే తినివేయుననియు కాపుర మున్నవారికి అపారకర్యముగ నుండుననియు దీనిని ఆమ లంజరిసిన గృహపరిశ్రమ పాడగు ననిరి.

దీనినంతను కార్మిక ప్రభుత్వమువారు ఇదివరలో ఏర్పా టుజేయుటచేతనే పూనుకొంటిమని ఆరోగ్య సహాయమంత్రి చెలియజేసెను. గృహ నిర్మాణసంఘమునకు ఇచ్చుంతెనుండ వారికి 1926 సంవత్సరాంతమునరకు పనిని గల్పించితిమనిరి.

న్యాయమున వేతనమును ఇచ్చుటకు ఏర్పాటు జేసితి మనిరి.

జెడ్డాపతనము

లండన్, ఫిబ్రవరి 11:—జెడ్డాపడెనసంగతి ఇంకను ఇచ్చట నిర్ధారణ గాలేదు. అపుడే జెడ్డాపడెననుకొనరా దను చున్నారు.

మరాఠో పోరాటము

స్వయినువారు మరల జయించుట

మాన్డ్రెడు, ఫిబ్రవరి 11:—స్వయినుప్రదేశమును ఆక స్థిగముగ రిపులు నుట్టడించిరి. లాంబ్రి పదేశములో ఇద జరిగెను. చాలమందికి నష్టముగల్గెను. స్వయిను సైనికవర్తము తొందరగ ఏగి కేతువులను ఆధంపెను. తమ స్థానములను సంపా దించుకొనిరి.

భారతదేశ పరిస్థితులు

బర్మెను హెడ్ ప్రభువుని ప్రకటనము

లండన్ ఫిబ్ర 11:—ప్రభువులసభలో భారతదేశ పరి స్థితులను గూర్చి మూడువారములలో బర్మెను హెడ్ ప్రభువు దీర్ఘముగ చెలియజేసెద రనియు అప్పటికి ఆవిధ్యురు ప్రభుని తీర్మానము గూడ సభలో ప్రవేశపెట్టుబడు ననియు తెలియు చున్నది.

యునైటెడ్ స్టేట్సు

కనడా రాయబారి

లండన్, ఫిబ్ర 11:—పోర్టుమాస్టరు జనరలు మర్సెగారు వాషింగ్టనుకు కనడా రాయబారిగ బోవచ్చు ననుచున్నారు. మొదట ఈ యుక్యోగము నెనటరు బెల్గోర్టుగారి కిచ్చెద మనిరి. కాని ఆతడు ప్రభుత్వమువారికి ఇష్టములేని మరతులను గోడలుచే ఆతని నియమించలేదు.

నల్లమందు ఒడంబడిక

తృప్తికరముగు ఫలితములు

సిసిలు ప్రభుని యభిప్రాయములు

లండన్, ఫిబ్ర 11:—నల్లమందుసభయందు పాల్గొన్న వారు తమధర్మములను నిర్వహించిరి అభినందనవచ్చును. నల్ల మండుదినుట ఇండియాలోనే వాడుకగలదగాన అది అంతర్జాతీ యసమన్యగ నెంచరాదు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారే ఆలోచించ వలసిన విషయము. ఆ మెరికనులు తొలగుట చాలనిచారకరము. కాని వారు తొలగుటకు తగిన కారణములు గల వనిరి. కాని కడుపునుంట్లదని సిసిలు ప్రభువు చెలియజేసెను.

వేల్పుయువరాజు సంచారము

లండన్, ఫిబ్ర 11:—8 నెలలు యువరాజు సంచా రము సమన్వని కానున్నసభలో తెలియజేసిరి.

ఆఫ్రికాకు మార్చి 28 ని బయలుదేరుననియు, ఆఫ్రికా నుండి ఉరుగ్య ఆర్థంలైనకు బోవు ననియు స్వాంతియాగో శేరు ననియు నెట్టెంబరు మధ్య ఇంటికి తేరు ననియు రూటరు డెలవుచున్నాడు. అందుచే కానున్నసభలో దర్శనసంగతి పార భాటుగ దోచుచున్నది.

వాయువార్తా ప్రచారము

నవరణ చట్టము

లండన్, ఫిబ్ర 11:—రై సెన్సులేనిదే వాయువార్తా కార్యాలయము నేర్పాటుజేయువారు 100 పౌనుల జరిమానా కుపాత్రు లగుదురు. లేక మూడునెలలకు మించకుండ శిక్షకు పాలగుదురని సవరణచట్టమును ప్రవేశపెట్టిరి.

చమురుతగాయిదా

లండన్, ఫిబ్ర 11:—ఇటలీ ప్రభుత్వమునకును, ఆంగ్లో టెరిషియా చమురుకంపెనీకిని గల్గిన తగవు అంత ముఖ్యమైనది గాదనుచున్నారు.

మంత్రిని జంపుట

పగసాధించుటయే కారణము

సోఫియా, ఫిబ్రవరి 14:—వాషింగ్టనుకు నియమించుట కేర్పాటుజేసిన మైల్పుమంత్రిని ఎవరోజంపిరి. హంతకుడు పారి పోయెను. దీనికి కారణము పగదీర్చుకొనుటయే కారణమును చున్నారు.

నెన్యూసీ తగవు

ఇటలీనిజయుము

రోము, ఫిబ్రవరి 11:—ఇటలీ సైనికులు నెన్యూసీ వర్షుడు డికోనెను. 200 మంది చనిపోయిరట. ఇటలీవారు ఆక్రమకాల్పులనుల నుపయోగించిరట. విమానములతో గూడ పోరాడిరట. వేలకొంది లూ టైలను గొల్లెటను బట్టుకొనిరట. ఇటలీవారి నష్టము లంతగ లేవనుచున్నాడు.

13, బైరాగిమతంబిది, ముదాను,

పంచములు ప్రజాస్వామిక

పభుత్వము

ప్రస్తుత స్థితి

రంగనాయకులు డి. యి. పి. (అప్పగింపు)

సి. యస్. డబ్ల్యు

అన్ని పార్టీలవారు చేసిన బాంబాయిభయం భయం తక్షణమునే కేంద్రరాజ్యాంగసంస్థలకావలసినది నిర్ణయించుచు నొక ప్రకటనను, దానిని సాంకేతికంగా తయారుచేయుటకు ఒక కమిటీని నియమించెను. ఆయన పదవులు వారు, వివిధ పదవుల బలపరుచుచు, వివిధ స్థితిగతులనుండి ప్రత్యేకము వసరముల కర్తవ్యము వారిని, విచారించి, దీర్ఘాలోచనా పర్యవసానముగా ప్రకటనను తయారుచేయుచున్నారో, లేదో దురదృష్టవశాత్తూ, వారిముందున్న వ్యవస్థలపై వారలు చేయ నిశ్చయించినట్లు తోచదు. పంచముల పేరునుండి, త్వరలో పేర్కొని, తమ దీనజనుల వ్యవస్థాపనకై పనిచేయుట ధర్మము. ఎటుల వారు తమ 'కార్యవిధానము' నెందులకేర్పరచవలసినది విచారించుచు నిచ్చుట మూడువ్యాసములు వ్రాయుచున్నాను. దీనిపై తమచర్చచేయుట వసరము. కొన్ని పథకముల తీర్మానములచేయుట అవసరము. ఆంధ్ర రాష్ట్ర ప్రత్యేక, ఆదివాసంధ్ర మహాసభను జరిపి ఈ 'కార్యవిధానము'ను తీర్మానముల ద్వారా స్వీకారముచేయుట అత్యవసరము.

ఇదివఱకే యొక దీర్ఘ వ్యాసమును, ఈవిషయముపై యాంధ్ర ప్రతిభకు చెందిన ప్రకటించితి. దాని లింగి చదువరులు పఠించుట, ఈవ్యాసముల సరిగా యర్థములేర్పడుటకల్గినది. క్రిందటి యొకవర్షములనుండి 'అంటరాని'నుండి దీనిచేయుటను యుద్ధమును, అపరాధముగా, గాంధీమహాత్ముని నాయకత్వముక్రింద ఆసహించుచున్న ప్రజాపక్షము ద్వారా సాగుచున్నది. ఆయుద్ధము పర్యవసానముగా ననేక హైస్కూలులందు పంచములవిద్యార్థుల రానిచ్చుచున్నారు. అనేక ప్రదేశములందు, బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరులు వారిసంబంధమునున్నార. కొన్ని తాలూకాబోర్డులందు, పభుత్వముల నెక్కువయు కార్యక్రమముతో వారి కొనసాగుచున్నారు. కాని కంకరా చార్యులు 'అస్పృశ్యత' యొక్కనున్నదనియు, క్రాత్రిములచే బలపరచబడినదనియు, 'అస్పృశ్యుని' తాము పాపపాతముల నియు, ఆంధ్రదేశమున చాటింపుచున్నారు. ఈయధ్యక్షులైన రామకృష్ణ చతుర్ముఖులు గారు ఆంధ్రప్రతిభకు దానివరీత సిద్ధాంతమును బలపరచుచు, గొప్పచర్చనుసాగించిరి. ప్రతిగ్రామమునందును, కాన్పులు, పండితులు, కమ్మతెలగ, వెలమ, రెడ్డివారందరు, ఇంకను 'అస్పృశ్యుల' ను కడలింపవలెనని మంచి దనియు నమ్ముచున్నారు. ఇంతవరకు జరిగినట్లు, 'అస్పృశ్య తాదో'ని నారోధ్యమును' సంపెద్దరెవ్వరు నుముఖులవారి బయల్పరుచుట, 'అస్పృశ్యుల' యొక్క భయంకరాచారమును, నీచస్థితిని, బానిసత్వబద్ధిని, పెద్దకులములవారికి జూపెట్టి, వారియందున్న విద్యాభివృద్ధిని యువకుల సాంఘిక సంస్కారమునకు నుముఖులచేయుట చూడమే! మరియు 'అస్పృశ్య తాదో'నివారణ'కు విముఖులైన పంచముల మానవులని తలంచి, దీనజనోద్ధారణకు క్రాత్రిసిద్ధాంతము లగత్యములేదని తలచు వారినిదిరించి, పంచపుండరీకులు, సిద్ధాంతములు, చాదరములు, రెడ్డిరాజులు, వెలమవారందరు, మేల్కొని తమప్రక్కనున్న యాచుహా 'సంస్కారోద్ధము' నెదుర్కొనుటకునట్లుమాడ యా గాంధీ యుద్ధమునుచేసినది. అలాగా 'అస్పృశ్యతానివారణ' విషయముపై శాంతియుద్ధమును, అన్ని భాగములనుండి కేంద్రీకరింపజేసినది ఇయ్యది సామాన్యవిషయముకాదు. ఈపర్యవసానము, అధికభాగవారియు అత్యధ్యుతమైనదియు.

కాని ఇదియంతయు గొప్పకులములవారివ్యవస్థ జరుగుచున్న అలజడికలకలము పరస్పరచర్చ మరి నొక్కయత్నము. కాని, పంచములవ్యవస్థ నీచస్థితియును ద్వారా నేర్పడవైన గొప్ప 'సాంఘిక సంస్కారోద్ధము' బయలుదేరుటకు కారణభూమి కావలెను. ఆంధ్రప్రతిభకు ఆదివాసంధ్ర మహాసభ అచ్చులచ్చుల నొకటికెండు సాంకేతిక సభలజనువును, చల్లని మెల్లని యువ వ్యాసముల చేయుచున్నారేగాని, ఆసభల వెంట ప్రజలు, అనుసరించుటలేదు సరికా, ఆసభలకు పంచముల దీనజనుల చాలతక్కువగ నున్నది. పైగా నాసభలు అసహాయోద్ధమపర్యవసానమునకును మారు, మంటూరు సంస్కారములు తాముచే ప్రారంభింపబడినవి. ఎందుకట్టి యశుండు, అత్యధ్యు

తోద్యమము. అంటరానివారి, దీనజనుల, పంచముల కించితైన ను కడల్లేకపోయెను? గాంధీమహాత్ముని కంఠనివాద మేల వారిని మేల్కొల్పుటకు పోయెను? ఏగొప్పయుద్ధమునకుమాడ వారియధ్యక్షుల బయలుదేరులేదు? ఈ ప్రశ్నలు సాంఘిక నేతరులకు తట్టకమానవు! కావలెమి!

"నిరద్యోగము" అనుకీర్తికక్రింద వాసిన వ్యాసములందు కొంత చర్చించితి. ఏనంపునైనను, ఏయుద్ధముమైనను, అంటరానివారి మధ్య బయలుదేరుటకు పయము లుండవలయును. వారి 'స్వసంఘోధ'కై గొప్పయులజడి యొక్కయుద్ధమును ద్వారా బయలుదేరుటయున్న, వారివ్యవస్థ యాయుద్ధమునా పనే కోనిన్ని వసతులనుండవలె. ఒకటి. ఆయా ప్రజలకు, తమ వృత్తియందు, మనుష్య కీర్తియందు నమ్మక మవసరము. దైవహితమును సాంఘిక వ్యవస్థలు కొన్ని ఘనకార్యములు చేయగలవన దైర్యముకావలె. దురదృష్టవశాత్తూ ఆనమ్మకము, దైర్యమే మన పంచములవ్యవస్థ లోటుగా నున్నది. ఇన్ని కారణములనుండి, తమయోగ్యతకి మార్పులకుంక, ఎల్లప్పుడు పైవారు పైవారుగనే, తాముపట్టివలె, అధిక మతదాసులవలె యుండుటేయొరిగిన, 'కర్మ', 'మాదేవునిదయ'మి, మా 'పూర్వజన్య' లితము", "పూర్వపాపములకు దండయిది" యనుభావములచే కృపించుచున్న పంచముల మధ్య, వారిస్థితిగతుల మార్పు బ్రయత్నములు జేయుచో ప్రథమముననే క్రింద సలికెలబడును. తమ అంతిమోపాయము పైత్రెవలములవారిని తామేనుంటుకొనక, అట్లుంటుకొన్న తామే సరకమునకు పోయెదమను భయముచే పీడింపబడుచున్న పంచములెట్లు అంటరాని తనము నిర్మూలము నర్పింపకై, తమ దీనస్థితి లోలగజేయుటకై బయలుదేరగలరు? కెందు. అట్టి యుద్ధమును బయలుదేరుటకు, పంచములవ్యవస్థ నిట్టి యుద్ధమును కొన్ని యివ్వవలె బయలుదేరు యుండవలయును. మరొకొన్ని సంస్థలు ఇతర గమ్మస్థానములతో స్థాపింపబడి వానిద్వారా వారికి కొంత మనుభవము కల్గియుండవలె! ఆయనభవము ద్వారా కొంత జయము నుభవము, తమ సాంఘిక సంస్కారసంస్థలద్వారా తప్పక కల్గవలెను. తమకు కల్గవచ్చునట్లు లాభము పొందనియు వారికి తెలిసియుండవలయును అస్థితిగతులు మనపంచములవ్యవస్థ యత్యధికమని జగ్గిదితము. మూడు వాటి, తమ మధ్య యట్టి యుద్ధముల స్థాపించి, కష్టములనుండి స్వార్థత్యాగమునర్పి సాంఘిక నేతరీసిన మహాసభావుల చారిత్రములు తెలిసియుండవలయును. అయ్యదియు లేదు. అస్థితిలేనప్పుడు, మాత్మయుద్ధములందు మాత్మకాము నమ్మకములకు దుర్బలము. నాల్గు. తాము స్థాపించు యుద్ధమును ద్వారా తమపెద్దలైన పైకులనువారికి రోషము కోపము కలగజేయుచున్న దైర్యమువసరముకాని అది మనవారయందు లేదు. ఒకవేళ యితరులు కినుకపొందినను తమ స్వసంఘోధకై తాము తమప్రయత్నముల జేయవలయునను సంకల్పబలియును మన దీనజనులయందు గానము. ఈస్థితిల దేయొకటి లోపమైనను, ఏయుద్ధముమైనను సరిగానే ప్రజలమధ్యనై స్థాపించబడదు. ఇక నన్ని యుద్ధములైన 'సాంఘిక సంస్కారోద్ధము' పంచములవ్యవస్థ నుండియే యెట్లు రాకల్గును?

గాంధీమహాత్ముడు బెనారసుకాన్ ఫెరెన్సునందు పంచముల సాధకులకు తెలిపెను పంచములవ్యవస్థ నుండియే 'స్వసంఘోధ'కైయుద్ధమును బయలుదేరుట వారివ్యవస్థకి వికాసమునకు వారి విద్యాభివృద్ధికి జ్ఞానాభివృద్ధికి కార్యంకవసరము. ఎందునండి ఎంత సహాయమువచ్చినను బయల్పా రెంతములుయై యున్నను లోనుండి యన్ని బయల్పడరనిది లాభములేదు. అవ్యధికారకమగు జ్యుల బయలుదేరుటకు సదుపాయము లేమాత్రము లేనని, పైవిచారణవలన కనుగొంటిమి. అట్టియొక సాంఘిక నేతరుల ధర్మము, ఆనయసాయముల కల్గింపగల్గిన స్థితిగతుల బయలుదేరు దీయులగకా. ఎటుల నది సాధ్యము?

ఒకటి, వారిమధ్య పాతకాలు సేర్పరచి, విద్యాభివృద్ధి యుండుజేసి, తమూలమున ప్రచారకగణమును, సాంఘిక నేతరులవృద్ధి గావించి, నుముఖమైన స్థితిలు కల్గించుట ఏలూరు, బంధు, గడివాడ, పెదపాలెములందు జేయబడుచున్న సత్ప్రయత్నము లీదారియందున్నవి. వానివలన, అధికమైన లాభము చేయగలదని ప్రతిగా రొప్పుకొనవలయును. కాని, వానికీక్రి సావధ్యములు జాతీయవికాసము పంచముల మధ్య బుట్టించుటకు చాలవు. ఇతర నుముఖములతోడదీసిన, వానివలన లాభము పొచ్చును.

రెండు. కాన్పులందు, తాలూకా జిల్లాబోర్డులందు దీనజనులకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మిచ్చుట ద్వారా కొంతమేలు చేయగలరు. ప్రస్తుతము మహాకాన్పులందు ఇద్దరుసభ్యులు, మన

పంచముల ప్రతినిధులుగా నున్నారు. ప్రతితాలూకా బోర్డునందు, పంచము సభ్యులుండవలయునను నియమమున్నను, దీనజనుల ప్రతినిధులను పేరుతో, పైకులనువారిని తాలూకాబోర్డు యధ్యక్షులు జిల్లాబోర్డు యధ్యక్షులతో నేకమై నియోజించి, తమ సార్వభౌమసంస్థలను గడపుకొనుచున్నారు. జిల్లాబోర్డులందు కొన్ని ప్రదేశముల నిమ్మలూరి ప్రతినిధులున్నారు. కాని అన్ని జిల్లాలందు తేరు. నిమ్మలూరులందు తగినంతమంది విద్యావంతులేరను నెవమునై, జిల్లాబోర్డు యధ్యక్షులు, స్థానిక పరిపాలనామంత్రి ఇతర మేలులవారిని నియమించి పుచ్చము గట్టుకొనిరి. మా గుంటూరుజిల్లాకుందు, బాపట్ల తేనాలి, కేపల్లె, గుంటూరు తాలూకా బోర్డులందు, పంచము ప్రతినిధులేలేరు. జిల్లాబోర్డులందు పంచముడే లేడు. కావలెమి? అజిల్లాబోర్డుయధ్యక్షుడను యతిగాజులనాయకుడుగారు తమ బలపరుచు పంచమునాయకు లాయా తాలూకాలందు లేమి చేతను రెన్ను పనుకొందు పైకులనువారిని తప్పక నియోజింపవలసియుండుటచేతను, పంచములకు ప్రాతినిధ్యమును లేకుండ జాగ్రత్తయె. కేపల్లెబోర్డుకు కమ్మదొరను, బాపట్ల బోర్డుకు బ్రాహ్మణ సభ్యును తెనాలిబోర్డుకు తెలగనాయుడిని ఆయాసంఘములవారి కాయాబోర్డులందు తగినంత ప్రాతినిధ్య ముదినరకే ఎన్నికలద్వారా, చేయాయుండగా, ఏనియోజింపవలసి వచ్చెనో దురదృష్టవశాత్తూ. పంచములందు విద్యాభివృద్ధిలేరను వాద మెంతకుంటిదియో, అచ్చటి స్థితిగతుల సరిగినవారు చెప్పగలరు. ఇక కాన్పులందు క్రిందటి పరియాయము, యం. సి. రాజాగారు నియోజింపబడిరి. ఆయన బ్రాహ్మణేతరప్రభుత్వమున కెదురగుటచే దానినుండి తొలగింపబడి అసంబ్లికి పంపబడెను. వీరయ్యయను సభ్యుని ప్రేమయ్యయను మరొకరిని నియోజించిరి. అంత మనయాంధ్ర పంచముసాధకులు ఆంధ్రప్రతిభకు దలజడిజరుపగా ఎట్టకేలకు దేవేంద్రుడు అను మూడవవారిని, నియోజించిరి. అనేకజిల్లాలందు, గుంటూరుజిల్లాలందు జరిగిన గారడయే జరిగినవి విదితము. ఇటుల "నియోజించుట" ను పద్ధతిని, పంచములయొక్క గాంధీముగాక తమ తమ స్వార్థలాభములకై సానిక ప్రభుత్వ ముపయోగించెను. ఇక నిట్టి పద్ధతి ద్వారా లాభ మెట్లు పంచములకు చేయగలదు?

మాడు: "టప్టి పద్ధతి"; ఎన్నికల నిమ్మలూరు మారు పంచములకు వోటులనిచ్చి నియోజకాధికారము ఎన్నికాధికారము లిచ్చి వారి సభ్యుల "కానన సభకు", లోకలు బోర్డులకు సంపకోరుటకు మారే! ఈ నియోజకత్వ పద్ధతి సేర్పరచి? పంచములు, వీరవారగుటచే, ప్రస్తుతము, ప్రతి మనుష్యునకున్న యాస్తిపై వోటులాధారపడుటచే, అస్థిలేని లక్షలకొలది పంచములకు వోటులు దొరుకకపోవుటవలన, వారికి ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మిచ్చుట ధర్మముని ప్రభుత్వమునకు తోచుటచే, "నియోజించుటకు"ను పద్ధతి ద్వారా పైన వివరింపబడిన స్థితిగతుల సేర్పరచిరి. చుర్రల యిష్టానుసారము, బోర్డుల యధ్యక్షుల సలహాల ప్రకారము, ఇచ్చయొచ్చుకలదు నీ "నియోజించుటకు యధికారము పయోగించుటకంటె, ఎన్నికలేయెక్కుడు ప్రయోజనకారియని తెలిసియున్నను, నిజముగా మన పంచముల స్థితియందే, క్రిస్టియనులనున్నను, వారికి ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము ఎన్నికలద్వారా యిచ్చి, మనకే యివ్వలేదో యాలోచించుటకు వీరి మనములందు, కొన్ని చికిటిసిద్ధాంతములు తంటాల కల్పించుచుండెనా? దుర్మార్గుబుద్ధి క్రేరులైయుండిరా? (సకేషము)

గుట్టపు పంచములు - గవర్నరు

రంగూను, ఫిబ్రవరి 15:— గవర్నరుగారు, పంచముల జాబులకు పరివారముగ, సభికారపుడయి (ప్రేటుడ్రెపు)తో నిన్ను రి గంటలకు వచ్చెను. ప్రేక్షకులచే నునుమరస్యగత మియ్యబడెను. వారాలోపించిన కేకలము చూపుమేరలో నుండగనే, సభ్యులు నిజమబడి. కేకలము యథాస్థానమునకు వచ్చి యాగినపిదప గూర్చుండిరి. పంచముల జాబులకు ప్రేక్షకుల సేవలువచ్చిరి. ఉద్యోగస్థులు తమతమలకు చాలమంది వచ్చిరి. సదస్సు విమోచనమును జూపుచుండ వి. యస్. బర్జూజి కి గవర్నరు బహుమానము నొసంగెను.

పశుప్రదర్శనము

తిరుచనాపల్లి, ఫిబ్రవరి 16:— జంతుబాధానివారణ సంఘాధ్యక్షులక్రింద కలెక్టరుగారిచే ఆవరణయందు కనిపాలమును ద్వారా ము పశుప్రదర్శనము గావించబడెను. కలెక్టరుగారి భార్య మెక్ క్వినుగారు బహుమతులను విజయులకు బిచ్చిచ్చెను.

గీర్వాణ భాషా కళాశాలలు

(వల్లూరి సూర్యనారాయణరావుగారు
బి. ఏ. బి. యల్. కొవ్వూరు)

యూరప్రుఖండములో గ్రీకు లాటిన్ భాషలు వారియు
తొల్లమైన వాజ్మయమున కభ్యసించబడుచున్నను, సమస్తమై
నకళలు శాస్త్రములు మతగ్రంథములు, మొదలగునవి దేశభా
షలలోనే కలపబడుచున్నవి. అట్లునే మన సంస్కృతభాష
లోనున్న జ్ఞానముగ్రంథము దేశభాషలలోనికి తర్జుమాచేయబడి,
అన్నివర్ణములు వారికిని నుభోధకమగుటలు చేయవలెను. మన
జాతీయపాఠశాలలో ఆంగ్లమునకు ప్రథమస్థానము నొసంగి,
సంస్కృతము, హిందీ, అంగ్లభాషలకు క్రమముగా తరవాత
స్థానముల నీయవలెను. జనసామాన్యములో, సకలవిద్యలు వ్యా
పించజేయవలెనన్న దినదినాభివృద్ధియగుచున్న ఆధునిక విజ్ఞా
నము నంతయు యిదివరకు మనకున్న పూర్వపు పునాదులమీదనే
చేర్చి కట్టవలయును. సాంస్కృతిక పరిభాషాపదముల ననుసరి
యచు నూతనపదములు కల్పించుకొని సమస్తశాస్త్రములను, కళ
లను దేశభాషలలోని ననువదించినపుడే, దానిని జాతీయవిద్య
యని చెప్పదగినది. ఆంగ్లభాషలలో పాఠశాలలలో పఠనీయము
లుగ నెర్పరచవలెను. విదేశ ప్రభుత్వమువారి సహాయము తీసికొన
వంతముకాదును, మనపాఠశాలలు జాతీయపాఠశాలలని చెప్పుటకు
తీయలేదు. మైనచెప్పిన జాతీయవిద్యావ్యాపనము, బుద్ధులలోని
ఆంగ్లభాషాభివృద్ధి, కొవ్వూరులోని ఆంగ్లగీర్వాణ
విద్యాలయము మొదలగు సంస్థాపనలు తోడ్పడవలెను గాని,
మామూలుపాఠశాలలోని పాఠములను, పల్లెటూళ్లలోని శాస్త్ర
పఠనములను, జనసామాన్యములో జ్ఞానాభివృద్ధిగాని, కేశాభి
వృద్ధిగాని సాధనములు కావు.

ఇదిగాక, రాజకీయసంస్కరణములకు విదేశ ప్రభుత్వ
తో మనమెట్లు సంబంధము పోరాడుచున్నామో, సామాన్య
సంస్కరణలలోకూడ మనపూర్వచార శరాయణులగు పండి
తులతో మనకు ఘర్షణలేదు. శుభాశుభకార్యములలో కర్మ
కాండ సంకుచితపరిపరమని యుండదు. దేశభాషాభివృద్ధి
ఆచారవ్యవహారములు మారవలయును. అట్లు మారనియెడల,
సంఘములు అరాచకస్థితిలోనికివచ్చి, నశించవచ్చును. కాబట్టి
సంఘాభివృద్ధికి, ధర్మవ్యవహారములకు సమాదేశమై భూల
మాత్మగర్వమును కనిపెట్టి తీర్మానములను చేయుచుండ
వలెను. ఈసభలచర్చలలో పాల్గొనటకు, గాంధీ
రవింద్రులవంటి యుభయభాషాభివృద్ధి, విదేశాచార
ముల సాధకబాధకములను కనుగొనినవారు, భౌతికశాస్త్రజ్ఞులు
మొదలగువారందరిని అవకాశములు కలుగవలెను. ఇట్లు
పాల్గొనటకు మనమతాచారములు కొద్దిమందికి మాత్రము తెలి
యదగిన సంస్కృత గ్రంథములలోనున్న ప్రయోజన మేమి?
మనదేశములు మొదలగు మతగ్రంథములన్నియు, అంగ్లభా
షాలో ననువదించబడియున్నను దేశభాషలగుడానే గాని
మనకు నుభోధకములుకావు. మనమనస్సులకు సరిగా నాటవు.
దేశభాషలో విపులముగ వ్రాయబడినచో, మన మతగ్రంథ
ములలోని కర్మకాండ జ్ఞానకాండలు, మనప్రస్తుతాచారములు,
జనబాహుళ్య విమర్శలకు లోనై, అనుపయోగమైన వానిని
త్యజించి, అనవసరమైనవని నశలంబింపజేయుటకు ధర్మజ్ఞ
పథలు వ్యాఖ్యద్వైతతో అప్పటప్పటికి తీర్మానములు చేయ
వలెనుగదా? ఈసభవారివలన యోగ్యతాపత్రములను బడ
సినవారినే, మనకు పురోహితులుగను, సురువులుగను యేర్పాటు
చేసికొనుటకు వీలుండును. వీరికి యేర్పాటునకు ఆర్థము యే
ర్పరుచుకొనవచ్చును, వీరిప్రస్తుత పురోహితులలో బహుశః,
విద్యావహినులై, మత్రములను అగ్రహితముగ జల్లించుచు,
జారవమేమియు లేక నాటివ్యమవచ్చినట్లు శుభాశుభకార్యములు
యేదియో నొక విధముగ నెరవేర్చుచున్నారు.

కాబట్టి మనజాతీయ విద్యాలయములో పరిశోధనా
పూర్వకముగ దేశవిద్యలను వ్రాయించుట, సమస్త శాస్త్ర
ములకు, కళలకు, దేశభాషలలో ననువదించుట, హిందూ
ధర్మశాస్త్రము, మతగ్రంథములు, సులభమైన నిమగ్నతైలి
తయగుచేయుట, వానిని పఠనీయగ్రంథములుగ నేర్పలు
చేయుట—యిది ముఖ్యదర్శనముగా నుండవలెను. దేశ
భాషలలోనే, సమస్త భౌతికశాస్త్రవిషయములను బోధిం
చు పాఠశాలలై, జాతీయవిద్యాలయము లనిపించుకొనునగాని
ప్రస్తుతము ఆపేరుతో నడిపించబడుచున్నవి నేటివరకాదుల
వంటిని చెప్పుటకు యెట్టిసందేహములేదు. ఈవిద్య సభ్యసిం
చుచు విజ్ఞానము లేకపోయినచో, ఉపాధ్యాయులచేత,
సరియైన పరిశోధనల కావించి దేశభాషలలో, ఆయాశాస్త్ర
ములను, ఈపాఠశాలలలో తయారు చేయింపవలెను.

శరీరసాధన-భారతీయులఉవేక్ష

స్వరాజ్యమునకు తదావశ్యకత

(1)

(బాబు పీయూష కాంతిఘోషు)

స్వరాజ్య సంపాదనమునకును విజ్ఞానాభివృద్ధి
మునకును శరీరసాధనయు బలమును యెటుల అవ
సరమో వివరించుచు ఆభ్యాత్మికసంపన్ను లగు
బాబు పీయూష కాంతిఘోషుగారు వ్రాసి మాకు
పంపిన ప్రథమవ్యాసము నిందు ప్రచురించు
చున్నాము:—

కొద్దిదినములక్రింద భారతప్రతికలయందు జాత్యుగారు ఒక
వ్యాసమును వ్రాసిరి. దానిని మిగులసంతోషముతోను ఆభిరుచి
తోను జదివెతిని. అందు బెంగాలీవిద్యార్థుల ఆరోగ్యము నానా
టికి చెడిపోవుచున్నదని ఆయన విచారమును చెల్పెను. ఇందు
ముఖ్యముగ చదువున్న పంకియుడే చాల ఆనారోగ్యముగ
నుండటంబు విచిత్రముగ నున్నట్లు అయన జెప్పెను.
కాని, అయ్యా, నేను భారతదేశమునందు ఉత్తర, దక్షిణ,
ప్రాక్రమిణీ ప్రాంతము లన్నియు చుట్టి వచ్చితిని. ఈ అవస్థ
ఒక్కవంకదేశమునకే గాక భారతదేశమునకు దగ్గి కాపు
ములకును జట్టిపట్టుల గనుగొంటిని. ఇక్కాలమునవరే భార
తీయులు శృంగారలై పోవునెడల స్వరాజ్య మెట్లు రాగల్గునో
నాకు తెలియవచ్చును. శరీరము దుర్బలముగ నుండునెడల మన
శక్తియు నల్లయుండును. అట్టితరీ భారతదేశము సత్యవీయము
గను, ఆత్మనిశ్చయబలముగల్గి యు నుండవలె నని గాంధీమహాత్ము
డు కోరినట్లునుండుట యెటుల సాధ్యమగును. కావున దేశమునం
దారోగ్య మభివృద్ధిగాంచుటకు దేశపురోభివృద్ధి గోరువారందరు
ను వెంటనే ఒక్క నిమేషమైన వ్యభిచారముండ ప్రచారమును
మొదలుపెట్టవలయును.

మున్ను జేసిన ప్రయత్నము విఫలమగుట

బెంగాలు విభజన రోజులలో, దేశమంతయును నిర్వా
ణకాంతతో నిండియున్నపుడు అన్నికార్యరంగములందును
పునర్నిర్మాణము గానించుచుండెను. బెంగాలీలు ఆత్మగౌరవ
మును నిలుపుకొనవలె ననునెడల దేశప్రతిష్ఠకు కాపాడుకొన
వలయునెడల శరీరబల ముండవలయు నని ముందే గుర్తించిరి.
తత్ఫలితముగ దేశమంతటను ఆరోగ్యభివృద్ధిసంఘములు
మారు మూలగామములలో గూడ ప్రారంభింపబడి యుండుట
కు లాభి తిప్పటయు, మనీషి యిరక ఆరోగ్య సాధనము శీఘ్ర
బడుచుండెను. ఇందువలన త్వరలోనే యువకులు కొలదిమంది
కొద్దికాలములోనే చక్కని శరీరబలమును సంపాదించి ఆత్మ
విజ్ఞానమును, స్వయం సహాయమును, కష్టక్షేపసహితము,
ప్రపంచములో నేదేముతోనైన దీక్షావగత సంసిద్ధతయు జాప
గల్గిరి. ఎట్టిరమమపరిస్థితులు గల్గినను వారు జేసిన పని మన కిం
కను జ్ఞాపక ముండగలదు. కాని ఆరోగ్యము నభివృద్ధిజేసికొను
టకై యుండుటలు జేయు నీ ప్రయత్నములను ఇంగ్లీషువును ము
న్నగు అంగ్ల హైందవప్రతికల ప్రతికూలచరణము జేసి చంపి
జేసెను. ఈ ఉద్యమమునకు రాజకీయసాసనములుటల ఆరో
పణజేసిరి. అధికాయు దుర్బలచరణులై యెప్పుట్లో యే
పొమున్నురో యని భయపడి యీసంస్థ లన్నిటిపై శంకెజేరిరి.
దుష్టులు, మంచిని ఆలోచనలేకుండ అప్పటిని ఆరాచివేసిరి.
అందుచేత నే డట్టి వొక్కటి యైన గాన్పించవు. ఇది
యంతయు భారతదేశమునందు బ్రిటిషు పరిపాలనాప్రతిష్ఠయే.

కృశాంగులు

అందుచేత ఉత్సాహము పోయెను. ఈగల్గిన పునర్ని
ర్మాణమంతయును యెందుకు గావించబోయి వెనుకటి సోమరి
తనమునచ్చెను. అందువలన దేశమంతయును మానవులు పనికిరా
కుండపోయిరి. స్త్రీపురుషులు శృద్ధుజను యువజనులను జీత
మునందు అన్నిప్రాంతములందును అపజయము గాంచిరి. వెం
టనే ప్రయత్నములు జరుగవచ్చు యెడల తమ పెద్దలను జూచి
యనుసరించు యువజనులు గూడ తెలివితక్కువకై ఆలోచన
లేకుండ అపజయము నొందినవారి సంఖ్యలో శతము. శరీర
బలము, మానసికబలము, కండబలము పోయినవారగుదురు. సం
ఘమునందు పనికిరానివారగుదురు. వ్యాపార విహీనులగుదురు.
శీతయా వచ్చును. ఇట్టివారు స్వరాజ్యమును సంపాదించబా
లరు. భగవంతుడు దేశము అత్యున్నతిని బడయుటకు గావలసి

సామగ్ధ్యమును మానవుల కొసంగినపుడు దానిని లక్ష్యము జేయక
పోవుట చాల అన్యాయము. మనము ప్రథమమున యిందులకే
ప్రయత్నము జేయవలయును.

నిజమైనసాఖ్య మెట్లుగలుగు

శరీరసాధనమునే నిజమైన సాఖ్యము గల్గునని పాశ్చాత్య
ప్రపంచము గ్రహించెను. కాని యిక్కాలమున మనదేశము
లోని యువకుల తన్మయము యీ విషయమై తెలుసుకొన్నట్లుల
గాన్పించదు. ఆరోగ్య శాస్త్రముగలవారే, యీ ప్రపంచమున
సాఖ్యవంతులు. ఏ మానవుడుగాని శరీరమునకు శానిసగాకుండ
నుండినపుడే ఆరోగ్యవంతుడగును. లేకున్నయెడల యావత్తీరము
ను బంధించు సంకలలో బడును. పాశ్చాత్యదేశములం దిప్పుడు
ఆరోగ్యసాధనము వివిధమార్గముల నవలంబింపవలెనను పిచ్చుగలదు.
అచట ఆరోగ్యసాధనమున జీవితమునం దెట్టిలాభము గల్గెనో
ఒకటిరెండు అంశములు చెప్పవచ్చు.

ఒకటి ట్రామాముయన్నాడు:— “శరీరసాధనజేసి బల
ము సంపాదించువంతుడు ప్రపంచమునం దెట్లెంతోవిషయగలదో
తెలుసుకొనలేకపోతిని. ఏవనినైన జేయుటకు తగియుండునను
చిన్నతభావము మరెయ్యకమాలుమున గలుగజాలదు. దానితోనా
జీవితమార్గముంతయును మారెను.”

కండబలమున్న తెలివియుండదా?

కండబలమెక్కువగుటతో మేధాశక్తి తగ్గువను అనవసరపు
టామా సరిగాదని యీక్రింది వాక్యములు చెప్పవలెను.

“శరీరములో కండబలముగలవారికి తెలివి లేదు యుండవని
నిరసనగా మాట్లాడినవారు వందలకొలది మంది నవమానపరచు
చున్నారు. శరీరబలముగలవారు యెన్నెన్నియో వ్యవహారము
లను జేయుచున్నారు. నేనిచట మతభోధజేయవలసి నచ్చినపుడు
మేధాశక్తి గావలసియుండును. నాకు భగవంతుడే శరీరబలము
నొసంగెను. ఆరోగ్యసాధనము బోధించుటలను సన్మాదముల
ప్రొత్సాహము జేయుటలను నేను బోధించు దానికి నేనే
నిదర్శనముని నామనస్సుగా ననుకూలుచుంటిని.”

కొన్నిదృష్టాంతములు

సర్ సురేంద్రనాథ బెనర్జీ చిన్నతనము నుండియును శరీర
సాధన జేయుటలను జే మొనరికం వక్తయ్యెనని నాకు
తెలియును. ఇప్పటికి వృద్ధుడైన శరీరసాధనము వదిలివేచు
లేవనిచెప్పిన కొందరుకు వింతగ నుండవచ్చును. సర్ సురేంద్ర
నాథుగారి సోదరుడు కాపైను జిలేంద్రనాథ బెనర్జీ కలకత్తాలో
పేరుబడిన పెస్తాచనవచ్చును. అందుచేత ఆయన యెందుకును
పనికిరాకుండ పోలేదు. మా తండ్రిగారగు బాబు శిశుకుమార
ఘోషగారు అర్ధశతాబ్దము బుట్టెను. చిన్నప్పటినుండియు రోగ
ములతో నే బెరిగెను. ఆయన ఆరోగ్యసాధన నెట్టిదాని నవలం
బింపవచ్చును కు నీనవలంబించెను. గజ్జపుప్పాస్త్రీ, ఈత, పరుగె
త్తుట, పెద్దచెట్లెక్కుట, తోటలోకెత్తుట, అట్లుకొన్ని
నేర్పునటులవలన ఆయన 78 సంవత్సరము జీవించి మంచివిజ్ఞాన
సంపన్నుడగు నుండెను. సర్ సురేంద్రనాథునలెనే ఆయన
జీవితాంతము వరకును శరీరసాధన జేయుచునే యుండెను.
పాశ్చాత్య దేశమునందుగూడ సాంసమకు కండబల మెక్కువగ
నున్నను మానసిక శక్తిగూడ యెక్కువగ నుండెను. సాండ్లో
లగు యెక్కువగు మేధాశక్తి యుండును. ప్రేమ, జీతము,
సాత్వి, మున్నగు సాండ్లోల బర్హింగానాసులు మానసికాధి
తమ ప్రసిద్ధిని గాంచుచుండిరి.

యువకులు నేర్చుకొనవలసినది

ప్రతియువకుడును ఒక ఆరోగ్యప్రతికయందు చెల్వినట్లుల
అపాఠమును శరీరశక్తి, చక్కని ఆరోగ్యము, అనుమాటలను జ్ఞా
పకముంచుకొనవలయును. ఈనీతిని ప్రతియువకుడును యెప్పు
డును మనస్సునగా డుండుకొనవలయును. ఈత్యము ననుసరించి
జీవించుచున్నయెడల యెంతయో ఫలము జేకూడును. శరీర
బలమునండి రోగములను జయింపవలగన్నయెడల ఆధునిక జీవి
తమునందలి కష్టములను, యీదేశములోని అంతువ్యాధులను
నష్టము గల్గును. ఇంజనులో లోపమున్నయెడల బండి వడిగా
ననునాటము. అట్లే శరీరసాధనము జేయకున్నయెడల ఈత కట్టి
లాభమునుండదు ప్రపంచములో వచ్చి దేశములు నీవిషయమున
ప్రజోభము గాంచినవి. ఒక్క భారతదేశము మాత్రము పూర్వపు
పథము లన్నిటిని మరచిపోయి నూత్న పథముల నవలంబింపజాలక
వెనుకబడియున్నది.

5 నిమిషములలో గుణము

దేహమునందు ఎల్లవోటయందును. అనావశ్యము

లేన రోములను ఎత్తి కేయలు లే నివిషములలో

గుణము. ధరలు 1-కి 10-0.

అన్నపూర్ణ సోద్రు, పార్కుట ప్రెస్ మద్రాసు

దెంగుళూరు బ్రహ్మసమాజము

దైవసమాజమువారు 1924 ఫిబ్రవరిలో ఆంధ్రనయ్యే వార్షిక నివేదికను ప్రకటించిరి. ఈ సమాజమునకు క్రి. శా. 10 మంది కార్యనిర్వాహకవర్గముగ నెన్నుకొనబడిరి. అందఱి పురుషులు, వి. బాలసుందరం మొదలగువారు కార్యదర్శిగను, ఇ. ముప్పాక్షయ్యగారు బహుమతప్రచారకులగు నున్నారు. ఈ సమాజమును ఇంగ్లాండునుండివచ్చిన డా॥ ద్రుమాంధుగారు న, రి. ఆర్. వెంకటరత్నంవారుదుగారు మన్ననవారలు చూరఫలములనుండి వచ్చి సందర్శించియుండిరి. రామమోహన రాయగారి ప్రథమ మత సభా పన ర సాకముగా మహాత్మున, భద్రోత్సవములు జనవరి, ఆగష్టునాసములందును, విశేషలింగం గారి 5 వ వర్ధంతియు క్రమవిధిని జరుపబడినవి ఈ యేడాదిలో మదరాసు వాస్తవ్యులగు శ్రీమతి పద్మావతిమ్మకు ఎం. పద్మాభార్యాయుడుగారికి వివాహము జరిగినది.

ఈ బ్రహ్మసమాజమునకు చేరియే సంఘసంస్కారసంఘం కొన్నిగలవు. (1) ఉచితప్రాథమిక బాలికాపాఠశాల - ఇందు 68 బాలికలుగలరు. (2) భారతమహిళాసమాజము, (3) యువ జనభ్రాతృవర్గము. ఈవర్గమునందు 10 ధర్మ్యులుగలరు. ఒకపతన మందిరము గ్రంథాలయము గూడ గలవు. (4) నిమ్మకాయల మిషను పాఠశాలలు రాత్రి బడులు గూడ యీసమాజమువారే జరుపుచున్నారు.

ఈ సమాజమునకు గతవర్సయు ఆదాయము రూ. 1,978 లు, వ్యయము 722. మిగిలిన రూ. 1245 లుగలరు. సమాజము వారు యంతరముందు వత్సరముల నివేదికాంశములను నూచింప కుండుటచే యంతర కల్పిస్తవియున్నది తెలియజేస్తుంది. అయి వను యానివేదికను బట్టిబాడ బ్రహ్మమతప్రచారము తగురీతిని జరుగజున్న దనియే చెప్పవచ్చును.

విలేంతుపోషకన ఘము

దెంగుళూరులో నిదవరకు బాలసుందరంమొదలగువారు పతీమణియు వాచమ్యుగారు అనాధలగు విలేంతువుల తనయింట నుంచుకొని పోషించి వివాహములు చేయించుచు ధర్మకార్యము జేయుచుండెడిది. ఆమె అకాలమరణ మొందుటచే 1922 సం॥ ఎం. మహదేవ మొదలగు (అధ్యక్షుడు) ఇ. ముప్పాక్షయ్యగారు కార్యదర్శి వి. బాలసుందరం మొదలగువారు, ఎస్. కుమారస్వామి పి. శ్రీ వి. మునుస్వామి, పి. ఎస్. మనిగాడ్డు, శ్రీమతి కారదమ్మగారు ఒకతరుకేరణాలయమును స్థాపించి ఆమె లేనికొరత దీర్చిరి. ఈ కేరణాలయము రెండేండ్ల నివేదికను ప్రకటించిరి.

విలేంతు పోషక సంఘము ప్రభుత్వము చట్టము క్రింద గుర్తించబడినది. విలేంతువులను వివాహముజేసికొన ఆటంకపరచు వాడుల బాల విలేంతువులను పోషించి వివాహము జేయుటయు, ధర్మ చింత, పరోపకార వాంఛగల స్త్రీలసంఘము నేర్పరచుట, పునర్వివాహమాడి, అనాధలై యున్న విలేంతువుల పోషించుట, యీ సంఘముయొక్క మఖ్యోద్దేశములు. ఇందు 4 రు విలేంతువులు చేరిరి. కొలారు నుండి వచ్చినది. ఒకరే. కితాపురంనుండి వచ్చిన యిరువురు గలరు. కేరణాలయమున చే చోము నూపర్నెంటు నుబ్బుక్రిష్ణయ్యగారి యాదరణక్రింద మెలగుచున్నారు. విద్యాభ్యాసమునకు తగు శ్రద్ధ వైకొన బడుచున్నది. ఈ సంఘము యాజమాన్యము క్రింద 1928 దిశంబరులో నొక విలేంతు వివాహము జరిగినది. సంఘమునందు 28 రు స్థిరసభ్యులు 17 గురు సామాన్యసభ్యులు. స్థిరసభ్యు లొకగుడు మా 100 చందా సంఘముయొక్క మూల నిధిగా నుంచబడినది.

ఇతరచందాలు, ధర్మ్యులనుండి కేరణాలయ ఖర్చులు జరుగుచున్నవి. పితాపురం దివానుగారు కోకా వెంకట సుబ్బారావుగారును, వెంకటరత్నము నాయుడుగారును తదితరులును సహాయము జేయుచున్నందులకు సంఘమువారి రెంతయు కృతజ్ఞత తెలుపుచున్నారు. కేరణాలయమునకు స్వంతభవనము నిర్మించుటకై ధనసహాయము గోరుచు విన్నపమంది యు న్నారు. ఈవిన్నపమును మన్నించి సంఘసంస్కారాభిలాషు లందరు తగుసహాయము జేయుదురు గాక.

దెంగుళూరులో యీసంఘమువల్లను బ్రహ్మసమాజము జల్లున, సహాయ సంఘాచార నిబంధనలై అనేక యిబ్బందులకు లోనగుచు చివరకు కాలవశమున నీతిబ్రాహ్మకృత్యములకు వశమగు ప్రమాదము యువజనులకు సంభవించుచుండు సంతటి మనోహరకారము కలుగగలదు. అట్టిసంఘములు ప్రతిరాష్ట్రమునకు కనీస మొకటియైన నుండవలెను. బాచయ్యగారిచే ప్రారంభించబడిన యీసంఘకార్యము జయప్రభువుగ కనపడుచున్నది గాక.

పన్ను లవిచారణ సంఘము

మధ్యరాష్ట్రములవారి యభిప్రాయము

నాగపురము:—హైదరాబాద్ విచారణసంఘ మిచ్చట సాక్ష్యములు, చలీమహమద్ ఖాను సాహెబు, విల్సన్, మధి యాను, ప్రభులచంద్ర బానుగార్లవద్ద దీర్చినిది.

చలీమహమద్ ఖానుసాహెబు గారు

ఆదాయపుపన్ను ప్రధానోద్యోగి (సంయుక్త రాష్ట్రము లు. దీరారులో) సాక్ష్య మిచ్చుచు నాదాయపుపన్ను ప్రత్యక్షముగ వసూలుజేయుటపన్ను గావున, నెవ్వరు నివ్వగలరు. దీనియందు భారము పోచ్చించినయెడల మరెంతవగతురు. ఇతర భారముల నెవరినందగించునెడల దీని నెవ్వరు జేయకలెదరు. పన్నులందగించుట వలన లాభము నెవరు బొందుదురో వారి కాదాయపుపన్ను పోచ్చించుట న్యాయము. కాని ప్రస్తుత మన్నివిధములకు పన్నులగుర్చి చర్చించునపుడు, విషయముల నన్నిటిని వివరించి జేయుటమంచిది. ఆదాయపు పన్నును దప్పక పోచ్చుజేయు నుద్దేశ్య మేయున్నయెడల, కేవల మగు నాదాయమైనను, పన్ను కేయింపే ధర్మము. ఈపన్నును పోచ్చించుట, కావలసిన మొత్తమును జేయించును. కొన్నిపన్నులను దీనివేసి దీనినభివృద్ధి జేయుట. యనగా నీమార్గమున చాలా ధనము గూర్చువలయుననిపింతు. ఈ రాష్ట్రమునట్టి యభివృద్ధి గావలయుననిచో నాదాయపు పన్ను నెక్కువగ వృద్ధిజేయుటయేగాక నాదాయపు పన్ను విధించుటకు జలయు నాదాయపు మొత్తమునుగూడ దగ్గించవలయును. తగినంత ధన మీపన్ను నుండి తీయవలెననిన రు 1000/ లాదాయముమీద పన్ను (ఇది ఐటలో నీమొత్తమునకు పన్ను లేదు) విధింపవలెననియు ఇదివఱలో పన్నులు లేని వ్యవసాయాదాయము మొదలగు వాటిపైని గూడ పన్ను వేయవలయు ననియు పన్ను రేటును పోచ్చింప వలయుననియు నూచించెను. ఆదాయపుపన్ను పరిపాలనము, సాధారణపు వాటిలోవలె నెన్నికదాని చేరుటనుండ గూడ దని నూచించెను.

విల్సన్ గారు

ఎక్స్లెజ్ కమిషనరు సాక్ష్యమిచ్చుక, నాంగ్ల దేశములో నివేధము (ప్రాపాదిమను) అనిన నారాయణము మొదలగు నెవరియు సంయుక్త రాష్ట్రములు బీరారులో నివేదమనిన మత్తుద్రవ్యము లనియు, జట్టివాటిని పీరు మాన రనియు, పూర్వమతాచారములను, మానవోత్సాహము గారణములగా నూనింతు రనియు సారాయము నివేదించుటకు చాలసారులు నూచింపబడె ననియు గాని యిది యంత తొందరలో పీలున నను నమ్మకము లేదనియు జెప్పెను

మధియానుగారు

సంయుక్త పరగణాల ప్రభుత్వపు కాఖాకార్యదర్శియ సాక్ష్యమిచ్చుచు సానికపరిపాలనమును ప్రజలకేండ్ల పన్నులుజేయవలయునను సిద్ధాంతమున కంగీకరించునని తెలిపిరి. ప్రజలనుభవించు సౌకర్యములబట్టి పన్నుల విధింపవలయునను న్యాయము నంగీకరింపదగదు. ఖర్చులకు గావలసినంతమాత్రమే పన్నులక్రింద వసూలుజేయవలెనను సిద్ధాంతములేదు. ప్రజల కమితోపయోగముల గువిద్యుద్దీపములు మొదలగు వాటికిని జనుల గాతక్కు పఖ్యేయగును. వాటిమీద న్యాయముగ బడి నదానికంటె నెక్కువ వసూలుజేసినను తప్పులేదు. ఒకానొక యుపయోగ మగుపని సానికసంఘములు జేయునప్పుడు, దానికి సరిపడు సంతయెనను, పన్నువసూలు చేయవలెను. పన్నువిధించునపుడు తాము నేయుకార్యమువలన నేరకెక్కు దుపయోగమో యాలోచించి జేయవలెను. కొన్ని సౌకర్యముల కనరెంతెంత యుపయోగింతురో దానినిబట్టి పన్నువిధింపవలెను. స్వసామాన్యోపయోగములగునీరు, బజారులు, మల్లునీరు బారద్రోలుట కేర్పాచివ మార్గములు, మొదలగు వాటికందజుపైత తప్పక పన్ను విధింపవలెను. అక్రాయి (గ్రామములోనికి సరికొనినవచ్చినప్పుడు వేయుపన్ను) పన్ను వేయుటకు చాలము దుస్వభావము దురు. (ఇంతకంటె ర్మకమైకి సకతువోయినప్పుడు వేయు పన్ను) పన్ను వేయుట మంచిని. ఇదిరైలుబాడుగతో బాటు వసూలు చేయవలెను. సానికపరిపాలనలోని పన్నులగుర్చి పీరుజేసిన సలహా నన్నిటిని సంక్షేపింపదు జెప్పినదే యన ఇంటి పన్ను, భూమిపన్ను, శివధర్మములలో ఫీలునంత పోచ్చుగా వేయవచ్చునగుడ సలహాజేసిరి. భూమిపన్నును పూర్తిగా పోచ్చించుట కంగీకరింపలేదు. ఏదైన ప్రభుత్వాదాయమున (రివెన్యూ) కట్టంతరము గలగించును.

ప్రభుల చంద్ర బానుగారు

ఇలమారు హోల్కార్లకుకాళాలోపాధ్యాయులు సాక్ష్య మిచ్చును, స్టేషన్, వేరు, గానట్టిచరాస్తీపైసగూడ పన్ను వేయవచ్చునని నూచించిరి. బాంకిడిపాజిట్టులపై బహువిధింపవచ్చునుగాని, హిందూదేశమున నటులజేయుటవలన, నిష్పదే యభివృద్ధికి వచ్చుచున్న బాంకి వ్యవహారమున కడ్డువచ్చును. వస్తుకూపకముగ గాని, నగదుపైగాని పన్ను వేయుట కొప్పుకొనదు. ఈ విషయమున నెవరును నిజముజెప్పును. ఆంగ్ల దేశములో పతానే యిచ్చుటగూడ రు 1500/-లు దాటినపిమ్మటనే పన్ను వేయుట న్యాయము. ఆంగ్ల దేశములో జీరితము ఖరీదుగలదైనయెడల, నీ దేశమందు ప్రధానముగ నార్జించువానిపై నాధారపడువారలు చాలమందియుండురు. న్యాయస్థానము లందు స్టాంపులక్రింద వసూలు జేయు సామ్య ఖర్చులకు సరిపడినంత మాత్రము వసూలు జేయుట ధర్మము. శ్రమపడి యార్జింపవట్టి సామ్యపై నెక్కువ పన్ను విధించుట ధర్మసమ్మతమే. వ్యవసాయముపై నాదాయపు పన్ను విధించుట కెంతయు నిష్పము లేదనియు, వివోదములపై పన్నులు వేయుట మంచిదనియు జెప్పెను.

రేవటియందయును ప్రభుత్వమువారితో సంప్రదించి, మధ్యాహ్నము మరియొకరకు బరిక్షింతురు.

నాగపురము, ఫిబ్రవరి 14:—సంయుక్త పరగణాలలో జూడిమనలు కమిషనరు రివోగగమందుండి నెలపు దీర్చినిన భేరుగానికి, వచ్చే మార్చి 7 వ తేదీతో నెలపు పూర్తి కాగానే బొంబాయి రాజధానికి మారుదురు. వారిస్థానమున, యిజివఱకు జిల్లాన్యాయాధికారిగానున్న ఫి డ్డెగారు వత్తురు.

వైస్రాయి ప్రయాణము

డెల్లి, ఫిబ్రవరి 18:—రాజప్రతినిధి నేటిరాత్రి బయలుదేరి గ్వాలియరుబోయి, యచట మామూరిజా లుండును.

పంజాబుగవర్నరు

లాహోరు, ఫిబ్రవరి 13:—నల్ ముల్క్ ముహమ్మద్ గారు, రమాల, జీలముప్రాంతములఁ జూచుట కాదివారమునాడు బయలుదేరి, తిరిగి 18వ తేదీకి వత్తురు.

ఆకిరి పల్లి

(ఒకవిలేఖరి)

వేదశాస్త్రపాఠశాలా నిర్ధంతిగాను దడుచేసిన పండితులకు పాఠశాలాపాధ్యాయులకు యీగ్రామ వాస్తవ్యులగు శ్రీపన్నాల రామానందమగారు 4-0-0 నొప్పన ఒక్కొక్కరికి యిచ్చి పండితసత్కారమునజేసి వివర్ణచరితమును వెల్లడించినారు. ఇదిగాక యీపాఠశాల నిమిత్తము 500-0-0 కాళ్ళత నిధికి చందావేసివారు, పనునెనివిడి నత్తరములనుండి జరుగుచున్న ఉత్సవములలో జరగని పండితసత్కారము ఈరీతిని జేసిన రామానందమగారికి చిరాయుష్యమును ప్రసాదించుగాక యని పరమేశ్వరుని ప్రార్థించుచున్నారము.

హిందూపురం

(ఒకవిలేఖరి)

కాలమానము

ఎండలప్పుడే చాలప్రజలినవి. పశువులకు అప్పుడే త్రాగుటకు నీళ్లును, తినుటకు మేతయును కలవగుచున్నది. కడచిన సంవత్సరమున త్రాగునీళ్లకై చాలయవపపడిరిమి. ముందేవిగతి యో తెలియజున్నది. రాబోవు వేసవికాలపుతీక్షణ మిప్పుడే పొడకట్టుచున్నది.

ప్రాసంభవిద్య

మా మునీసిపాలిటీవారు మారాలోచన మొనర్చి, హిందువులకు ఉన్నతప్రారంభవిద్యాలయమును యేర్పాటుచేయుటకు భవనాచకము. ఈవిషయమై కాకాసీలుండు రెన్నియాలంకములన్నను, ఈతీర్మానమును, నగించి యాచరణయం దుంచుందునకై వాతెంతయు ప్రసన్నములు. మాపురమునందు, పాటకపు జనబాహుళ్యమెక్కువగ నుండుటచే, బీదబాలల విద్యాభివృద్ధికై పాఠశాల యత్యవశ్యముగ నున్నది. పాఠశాలను సర్వాంగముందగముగ నొనర్చి, బాలయ పుష్కలమై నాధారపడుటకు చేతిపనులు ముఖ్యముగ నేర్పనట్టి యవకాశముల గల్పించి, రేటుపేయరుల కృతజ్ఞతకు పాత్రులగు ముఖ్యధర్మము.

కర్మ, దర్శి.

శ్రీ శ్రీ దామెర రామరావు

దామెర రామరావుగారి పురణములను ఆంధ్రదేశమునకే గాక హిందూదేశమునకు కాలవ్యవస్థ కల్పించినందున అటువంటి ప్రతిభావంతుడును మహిమవంతుడును పుత్రునిగోల్పవలసిందే. కదా రామరావుగారిని సాధ్యమైనంతవరకు ఇతరులదేదెడలయును జేయినను, రామరావుగారిని దేశాటనము, చిత్రలేఖనమునం దాతడు కనుబడిన ప్రతిభ అనేక ప్రదర్శనములలో నాకడబాంధవగౌరవము, ఆతని నిరాడంబరత్వము స్తోత్రపాఠములయందు దాతని గృహమైనవిమలభక్త్యును ఆతడవలంబించిన విద్యనభ్యసించుటలో నాతడు కనుబడినవట్లుండల, ఆసక్తికరమైనవృత్తియు రామరావునకు నయ్యనకుమించిన కీర్తిని సంపాదించి ఆతనియందు ఆంధ్రవిద్యప్రపంచమునకు చివరకు నెరవేరినది.

దామెర రామరావు చిన్నతరగతులు రాజమహేంద్రవరములో మునిగి పలు లోకములకు పంపిణీయైనా, పెద్దతరగతులకు యింగుకావలసిందేనని నమ్ముచున్నాడని వాస్తవమే. వీరి మేనమామయగు గాడిచర్ల రామమూర్తిగారిని అన్నయగు వెంకటరావుగారిని జేరియు రామరావునకు చిత్రలేఖనమునందు భిన్న చిహ్నములు కలిగినవలెగాని పాఠములలో అంతగా ప్రకాశింపకయ్యెను. ఇంతలో నీతడు రాజమహేంద్రవరమున అర్చకాలేబి ప్రిన్సిపాల్ గారి కుమార్తె నాకర్మిండును దంపింపించెను. కుమార్తె సహజముగా చిత్రలేఖనమునందు గల రసమును, కుమార్తె రామరావు తండ్రిగారి గురువారావుగారిని ప్రోత్సహించి, యెట్లులేకుండు రామరావునకు చిత్రలేఖనభ్యసించుటకై బొంబాయి నగరమునకు బంపించుట కొప్పించెను. గురువారావుగారి కిడుమడ రామరావునకు చాల తోడ్పడినది చెప్పవచ్చును. ఈయొక్క అభిమానవిద్యయగు చిత్రలేఖన విద్యాభ్యసనమునకు రామరావు బొంబాయి వెళ్లిన తోడనే ఆతని జీవితము మారిపోయినది నది చెప్పవచ్చును. ఆతడు చిత్రలేఖనము, ధనార్జనము, సామాన్య ప్రజావర్ణములకు కాక కేవలము చిత్రలేఖన కొరకును అవిద్య గడించుటలోనే జీవితము ముగింపవలయునను ఆశయముతోను, అవిషయములో పండిత ప్రకాశములను కలిపి కొని కూలంకషముగ తరచి ఆంధ్రవర్ణ కీర్తనము బయ్యెరుపవలయునను పట్టుదలతోను కష్టించుచున్నాడు. ఈయొక్క కష్టముతో బొంబాయిలోయున్న నాటక సంస్థలలోను, తరువాతను ఈతడు చాలవరకా వైపు స్పృహకేసంస్థానములను, ఢిల్లీ, అగ్రా కలకత్తా మున్నగు నగరములను జూచినాడు. 1922 సంవత్సరములో ఆంధ్రభారతీయ కళాపరిషత్తు రాజమహేంద్రవరములో స్థాపించబడి ఆసంవత్సరము ప్రదర్శనములోనే రామరావు చిత్రలేఖనములను జూచుట తలపించినను అతడొక్క పనితనముపట్టికే అనేక ప్రదర్శనములలో మెప్పుగానుండెను. ఈ ప్రదర్శనములే తన పోయిన రామరావును గురించి చాల మందికి తెలిసియేయుండకయ్యెను. రామరావు ప్రజాదృష్టి నాకర్మింపవలయునను అతని తలపాడు. కాదు ప్రజాభిప్రాయముయొక్క నిజమైన నాటకము నాటకము నెరుంగును. ఆతనికి వచ్చిన ప్రభావిత అంతయు, గణితశాస్త్ర పండితుడును, ఈతనిపలనే అద్భుతముగ కీర్తిగడించి, ఇతర చిహ్నములనునే మృతినందిన రామరావును గురించి ఇతరులు బలవంతముగా నీతనిని ప్రజాదృష్టిలోనికి లాగుటలన వచ్చినది. రామరావుయొక్క స్వగౌరవమును గురించియు, ఆడంబర విమలభక్త్యును గురించియు యొక్క చిహ్నము దామెర రామరావు చెప్పెదను. రామరావుయొక్క కృషి జూచి ఆతనిని ప్రేమించి కొని రామరావును ధర్మపాత్రతో యొక ఆంధ్రప్రముఖుడు రామరావును చెప్పవట్లుగానునకు తీసికొనిపోయి, గవర్నరుగారికి జూపించెదననియు గవర్నరుగారియొక్క గాని వారసతీనులయొక్క గాని పటము వ్రాయుట కేర్పాటుచేసెదననియు, అందులకొప్పుకొన్నచో అనేక మహారాజులు రాజులు జమీందారులు ఆతనికి పనియిచ్చుట తలపించుననియు దీనినిబట్టి ఆతనికి ద్రవ్యము, చాల లభించుననియు, అనేక గొప్పచిత్రకారుల తీరితీనే ప్రముఖుల ప్రేమించుచు రయ్య, అనేక విధముల సలహానిచ్చెను గాని రామరావుగారు ఆతీరితినివచ్చు ప్రాముఖ్యత తనకక్కరలేనని త్రోసివైచెను. ఇటువంటి యాదాపరణము లనేకము లెరుంగదుము.

రామరావు పనిసంవత్సరములు బ్రతికి నుండియుండల ఆంధ్రవర్ణ కీర్తనము స్థాపించు యుగభారత చిత్రకళాశాఖను

స్థాపించి ఆంధ్రవాదకళాగూఢవే. ఆంధ్రదేశమునకు. ఆతనినిబట్టి రాజమహేంద్రవరములో చిత్రకళలు కొంతమంది బయలుపడలి ఆసక్తితోను, దీక్షతోను, ఈశ్వరబోధించుచున్నారే. వీరితోనాతనే ఆంధ్రజాతీయ కళాశాలలో చిత్రలేఖన బోధించుటకు పెద్దప్రయత్నములు చేయుచున్నాడు. క్రమక్రమముగ నీతనికల్యాణ పుణ్యము, రీడింగు ప్రభువుయొక్క దృష్టి నాకర్మింబి, ఇంగ్లాండులో వెంట్రిలో పొగడగాంచి కేనడాలో కూడ పండితదృష్టి నాకర్మించినది. రామరావు కళానైపుణ్యము పరిపక్వముకావలెననియు, అందు అభిలషారతీయ కళాప్రపంచము మెప్పువడసి కాశ్యపముగ చిత్రలేఖనములను వరించుటకేను కొన్ని లోపములు తొలగింపవలయుననియు నాకు తెలియకపోలేదు. కాని దక్షిణ హిందూదేశములో ప్రజావితకళాభ్యుదయలో, జాతీయవిద్యలలో ప్రతిభావంతుడును చిత్రలేఖనకళాస్థాన మధ్యంపబడుట యీ యిరువదియేడేండ్ల యువకుని దీక్ష, ఉపాసన సాధనములనే జరిగినదనియు, భావ్యాంధ్రకళాభవనముయొక్క పునాది రామరావుయొక్క కష్టములు జీవితముమీదనే బయలుపడెననియు మాత్రము చెప్పవచ్చును. ఆంధ్రకళాభావని సంపూర్ణవికాసము రామరావు కనుగొనలేక పోయినను, తనసంతోషానందములను, ఆతని ఆదేశాదయము నాతడు తనజీవితములో కనుగొనగలిగాడు. ఇప్పుడాంధ్రవిద్యాభివృద్ధిలో కళాభివృద్ధి గలుగుచున్నది. నిజమైనభక్తుల కీ పాటిఫలితము చాలును.

“నిన్నో సత్సలములో ఫలించి దివిలో నేపారరాపాడు నందు. నాటింపిన మొక్కదువులతికల నూరల్ల నేలంబురిలి” సంపూర్ణ యావ్వనములో, ఆంధ్రకళా విద్యత్ప్రపంచమున కా సలగొల్పిన యీ యువకుడు మహావిద్యాభివృద్ధి బడినాడు? ఇప్పుడాంధ్రప్రముఖులెవరేయుదురు? ఈతని చిత్రలేఖనములనేకరించి యే చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయమువారి కాశ్యపముగ ప్రజలకు లభించునట్లు చేయగలరా? ఆంధ్రభారతీయ కళాపరిషత్తు కాశ్యపముగా ఆంధ్రచిత్రకళల ప్రతిభావికాసమునకు స్థానముగ నుండనట్లు ప్రయత్నించెదరా? ఈరెండును జేయగలిగినచో రామరావు ఆంధ్రదేశములో మన నడుమ జన్మించి కృశించిన ఋణము నాంధ్రులు కొంత తీర్చుకొనినవారగుదురు. కీరీత్యాగము తరువాత ఆత్మ నిలదీయుండునను భావము నిజమైనచో రామరావు ఆత్మకు కొంత కాంతిలుగను. ఆంధ్రుల పాటి జీవితకేళిపోయినచో, రామరావునంటి ప్రతిభారత్నమును బోగొట్టుకొనిన ఆంధ్రమాత దౌర్భాగ్యరాజుకూడ నగును. రామరావునంటి యువకులనుకాని, వీరేశలింగమునంటి పిల్లలనుగాని గౌరవింపలేక పోయినచో ఆ జాతియొక్క భావిదశ దౌర్భాగ్యముకాక మరి యేమున్నది?

మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్య.

శ్రీ శ్రీ రాజ పెదపిచ్చయ్యగారు

వసుమత్రు-కృష్ణాజిల్లా

విద్యాభిమానులను, సంఘసంస్కరణప్రియులను, ప్రజాసంరక్షకులను, స్వార్థత్యాగజీవులను, యదార్థవాదులను నగు శ్రీయుత రాజ పెదపిచ్చయ్యగారు రక్తాక్షి సంవత్సర మాఖసంధ్యపార్వతి ఆదివారము (8-2-25) ఉదయము 9 1/2 గంటలకు పరలోకగతులయినట్లు తెలిపజేయుటకు చింతిల్లుచున్నారము.

వీరియన్ను 62 వత్సరములు. వీరికి పిన్న నాటినుండియు ఇతరుల శ్రేయస్సే ప్రధానముగా దలంచి మాప్రాంతములలో గల్లుచున్న వివాదములను విశేషముగ శోధింపవలెనను నాపియుండిరి. వీరు మాగ్రామములో గ్రామములలో స్థాపించబడిన పంచాయితీసంఘమునకు ఉపాధ్యక్షులుగను, అధ్యక్షులుగను, మాగ్రామ ఆసహాయ మధ్యమపాతకాల (లోయర్) సెకండరీ స్కూలు) కు ప్రధానపాఠశాలకు నుండిరి. వీరు సదా రాజకీయ సంస్కరణసంఘముల కేగి ఆతీర్థానముల ప్రకారము ప్రసరింపుచుండెడివారు.

మాగ్రామ యువజనసంఘము తలపెట్టిన వేత్యా నిరక్షర్యద్యమమునకు, వీరు ముందంజవేసి మొట్టమొదటనే వారు స్వయముగా మార్గదర్శకులై యువజనసంఘమునకు మిక్కిలి ప్రోత్సాహమునిగి ధీరులు. వీరు నిరంతరము నిరుపేదలకు దానముచేయుచుండెడివారు. శిశువుల, నిరుపయోగముగ నున్న మూడుబావులను స్వంతద్రవ్యముతో బాగుచేయించి ప్రజాసౌకర్యమును గావించిన పరోపకారులు. గ్రామమున 500 ఎకరముల పల్లపు భూమి సరియైన నీటివసతిలేక ఫలింపకపోవుట మిక్కిలి శ్రమపడి స్వయముగా ధనమును ఖర్చించి సౌకర్యమును సమకల్పించి స్వార్థత్యాగి ఆకస్మికముగ జ్వరపడి పరమపదించిరి. భగవంతుడు విరయాత్మకు కాంతినిచ్చునగాక యని ప్రార్థించుచు విచారమున మునిగియున్న వారి కుటుంబమునకు మా సానుభూతిని జూపుచున్నాము.

రాజ వెంకటసుబ్బయ్య.

రాజమండ్రి తాలూకా బోర్డు ఎన్నికలు

రాజోలు తాలూకా మహాజనులకు విజ్ఞప్తి
కడచిన రాజోలు తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘసభలో రాజోలు తాలూకా బోర్డు ఎన్నికలకు రాజోలు ఖండమునకు తేలిన మూడు స్థానములకు యాదిగ్రహ జేర్పొనబడినవారు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులుగా నిర్ణయింపబడిరి.

- 1 శ్రీయుత చిక్కిన పిరాస్వామిగారు నగరంపేర్కా.
- 2 “సాన్నాడ శ్రీరామ వెంకట సూర్యారావుగారు రాజోలు”

3 “వాడేత్ర రామమూర్తిగారు అంతర్వేది పాతెం”
పై ముగ్గురు అభ్యర్థులను యాక్రింద పొందుపరచిన కాంగ్రెసు కార్యక్రమమునకును, నియమములకును బద్ధులయి యుండుటకు ప్రమాణపత్రములపై సంతకములు చేసిరి:—

- 1. కాంగ్రెసు సభ్యులయియుండి, ఎల్లప్పుడును ఖద్దరు చేధరించు ఖద్దరువ్యాప్తికి తోడ్పడుట.
- 2. గవర్నరులకును, యితర ప్రభుత్వోద్యోగులకును సన్మానముల నిరాకరించుట.

3. ఖద్దరువ్యాప్తి జాతీయవిద్య వ్యవస్థాన నిక్షేపము నిమ్మజాత్యుద్ధరణము. మొదలగు నిర్మాణ కార్యక్రమమునందలి వివిధాంశములను బోర్డులద్వారా కొనసాగించుటకు, కక్షికొలది కృషిపట్టుట.

4. బోర్డులలో న్యాయమైనట్టియు, ప్రజాసమ్మతమైనట్టియు, పోలాల నెలకొల్పుట, నూతన సమస్యలు ప్రతిఘటించినపుడు, ప్రజాభిప్రాయముల నరసి, వారి యాజ్ఞానుసారము పరిచుట.

మనచే నిర్ణయింపబడిన ముగ్గురు అభ్యర్థులను కడచిన మూడు నాలుగు సంవత్సరముల నుండియు, కాంగ్రెసునకు ధన సహాయముజేసియు, తదితర సహాయము లొనగూర్చియు, గాంధీమహాత్ముని నిర్మాణకార్యక్రమమును కొనసాగించుట యందు పూనికితో పనిచేయుచున్నారు. మీరెల్లరును కాంగ్రెసునందభిమానముంచి, మీవోటును వారికి దయచేయునీడల బోర్డులద్వారా కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును సాగించి యింకను దేశసేవ యొనర్చెదరు.

ఇదియునుగాక, కొన్ని సంవత్సరములనుండి మన తాలూకాబోర్డున జరుగుచుండెడి నిరంకుశవర్తమానను తొలగించి, బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమును బోర్డులలో నెలకొల్పుటకు కాంగ్రెసు హక్కుముదారు కక్షికొలది ప్రయత్నించెదరు. ప్రస్తుతము బోర్డులోనున్న సభ్యులు మీ యాదేశముల త్రోసిపుచ్చి, యుధ్ధేచ్ఛగా మెలగుచుండిరను విషయము తాలూకాబోర్డు విభజనసందర్భమున వారి నడవడియే చాటుచున్నది. ఇంకను అనేక సందర్భములలో ప్రజాభిప్రాయమున కేమాత్రమును దోడ్పడక, వారు సంపూర్ణ స్వేచ్ఛతో ప్రవర్తించుచుండిరని కూడ మీకనుభవమే. ఇట్టి నిరంకుశవాదులకు లోనుగాకుండ, తాలూకాబోర్డును నిజమైన స్వపరిపాలనా సంస్థగా మార్చి ప్రజాసౌఖ్యము నొనగూర్చుటయే కాంగ్రెసువారి ముఖ్యోద్దేశము.

ఇట్టి సత్సంకల్పముతోనే, కొత్తపేట, అమలాపురం, రాజమండ్రి తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘములవారు కూడ దేశాభిమానులు స్వార్థరహితులు నగువారిని అభ్యర్థింపగ నెలకొల్పి రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డును ప్రజల స్వాధీనముజేయ సమకట్టివారు. మన మూడుతాలూకాలలో కాంగ్రెసుపక్షము వారు అధికసంఖ్యాకులు గెలుపొందినట్లుండల, తాలూకాబోర్డు ప్రజల స్వాధీనముననుండి వారి యవసరములను తప్పక నెరవేర్చును.

శ్రీగాంధీ మహాత్ముని యాజ్ఞాసంఘమున బెల్లూములోనిగిరి కాంగ్రెసు సభవాదకుడే దేశములోనున్న లోకజుబోర్డులను మున్సిపాలిటీలను స్వాధీనముజేసికొని దేశహితైక కార్యములను జేయుటకు కాంగ్రెసుసంఘముల కాజ్ఞాపించినారు. ఇదివరలో కలకత్తా, బొంబాయి, పూనా మొదలగు నగరములలో దేశబంధు చిత్రరంజనదాసు, నెహ్రూ మొదలగు కాంగ్రెసు నాయకులు స్థానిక సంఘములద్వారా అన్వేషితులగు దేశసేవ జేయుచున్నారు. కావున, ఓడకాళిమామలారా, అసమర్థులకును, స్వార్థపరులకును యిచ్చి మీవోటును వ్యర్థపుచ్చక, దేశోద్ధారమునే గోరుచు, మీతేనుమనకై పాటుబడవాంధ్రుల కాంగ్రెసు పక్షపాలకులకు మీవోటును దయచేయుడు.

మహాత్మాగాంధీకి జయము.
రాజోలు తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము.

నరసరావుపేట తాలూకా పట్టణం

చిలుకలూరి పేట

శాసనసభ్యులను తాలూకాలో మొదలుపెట్టే రోజున

1925 సంవత్సరము జనవరి నెల 25 వ తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము 4 గంటలకు చిలుకలూరి పేటలో హయ్యర్ ఎల్ మెంటరీ పాఠశాలలో నరసరావుపేట డిస్ట్రిక్టు మున్సిపల్ కోర్టు పీఠము శ్రీయంత నడింపల్లి వేంకటహనుమంతరావు సభ్యులు గారి యధ్యక్షతన ప్రారంభ జయప్రదముగ జరిగినది. పనుమర్తి గజపతిరావు, నరసరావుపేట మున్సిపల్ డిప్యూటీ మేయరు 400 మంది ప్రతినిధులు విచ్చేసిరి.

సభ్యుల కరతాశ్చర్యలను శ్రీహనుమంతరావు పంతులుగారి రధ్యక్షత వహించి ప్రస్తుత ప్రభుత్వపద్ధతిని గూర్చియు నెన్నికల వ్యవస్థను గూర్చియు జాలవిచిత్రముగను జక్కగ నున్నట్లును వివరించి పిదప పెదచెరువూరువాస్తవ్యులగు శ్రీ కోనవేంకటరావుగారు 'వోటు అనగానేమి? అదియెట్లు వచ్చినది? మనమాయధికారమును ఏవిధముగ చెలాయించుకొనలేము? అను విషయమును గూర్చి యుపన్యసించిరి. అంతట ఈక్రింది తీర్మానము లుపపాదించబడి ఆమోదించబడినవి.

తీర్మానములు

1 ఈసభకు ఆహ్వానించిన శాసనసభ్యులలో పి. ఆంజనేయమంతులుగారుమాత్రము "కొన్ని యితరసభల సందర్భమున నేటి నేను రాజాలనందులకు జీవితమును వ్రాసినందున, సభ జయప్రదముగ జరుగుగాక!" యనియు నుత్తరము వ్రాసినారు. తక్కిన శాసనసభ్యులుగాని తాలూకాలో మొదలైన కోకా మల్లవ్యగారుతప్ప తక్కినవారుగాని యీసభకు రాకపోయినందుల కిదిసభవారు చింతిల్లుచున్నారు.

2 మద్రాసు-బెజవాడ మధ్యగల చినగంజాము రైలుస్టేషనునుండి ఇంకొల్లు, దగ్గపాడు, పురమూరు, చిలుకలూరిపేట, నరసరావుపేట మొదలగు గ్రామములమీదుగా నూతనముగా వ్యాకట్రాడ్ గేజ్ రైలుమార్గమును పల్నాడుతాలూకా పొందు గుల్లూగ్రామమునకు వేయుట మిక్కిలి ఆదాయకరమనియు ప్రజలకు చాలాభావకరమనియు వర్తమానములకు మిక్కిలి అనుకూలమనియు యీసభవారు తలచి యీవిషయమున యోచించి వెంటనే తగిన శ్రద్ధను పూనవలె ముఖ్యమంత్రిగారికి ఈవిషయం గురిపేట గ్రామములో నొక నని జిల్లాబోర్డువారిని గవర్నరు మెంటువారిని సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

3 మద్రాసుశాసనసభ్యులకు పంతులు అయ్యగారు రాబోవు శాసనసభలో ప్రైమరీ పాఠశాలయందు బిల్లులగుడ రాట్నమువై బసచేయుటకు ఆవకాశం సభ జేర్చుగా పెట్టించ వలసినదని యుపపాదించునట్లు తీర్మానమునకు నానుభూతిజూపుచు ఆదేశకారము మనతాలూకాయందుగల ప్రైమరీపాఠశాలలయందుగూడ రాట్నమువై బసచేయుటకు బ్రకేతపెట్టించవలెనని తాలూకాబోర్డువారి సీసభవారు కోరుతున్నారు.

4 మనతాలూకాబోర్డుపరిపాలనక్రింద నున్న నరసరావుపేట, వినుకొండతాలూకాల రెండింటియందును ఒక ఉన్నత విద్యాలయమైనను లేకుండుట మిగుల విచారకరమని యీసభవారు ప్రార్థింపవలె చుట్టుప్రక్కల గ్రామములకు జిల్లాలోయర్ సెకండరీ పాఠశాలలు పెట్టవలెనని తాలూకాబోర్డువారిని యీసభవారు కోరుతున్నారు.

5 నరసరావుపేటతాలూకాలో చేరిన చిలుకలూరిపేట గ్రామము మేజరుయూనియన్ కలిగియుండి యుద్యోగులు పెర్రాలు కలిగియుండి వర్తకవిషయముల ప్రభావితమై యుండిన యీ గ్రామమునకు తెలిగ్రామంబిను లేక పోవుట చాలా అన్యాయముగ నున్నది. ఇందువిషయమై ప్రభుత్వమువారి ఆశీర్వాదములతో నీ సభ ప్రయత్నములు చేయుచున్నవని వినికిడియై గాని ప్రయోజనము కనపించలేదు. క్రింద యీ చిలుకలూరిపేటలో తెలిగ్రామంబిను పెట్టించ కోరుతున్నాము:-

6 ఈ గ్రామమునకు గుంటూరు నరసరావుపేట చీరాల నుండి మోటారు బస్సులు వచ్చుచున్నవి. కాని యిదిగరకు వచ్చుచున్న (cars) లకు తప్ప నితరులకు లైసెన్సు యవ్వకపోవుటలన జిల్లాబోర్డుకు నష్టమును ప్రజలకు యిబ్బందియు గలుగుచున్నది. కావున కృష్ణాజిల్లా బోర్డువారివలె యీజిల్లాబోర్డువారుగూడ ఎంతమంది బస్సులనుగాని ప్రత్యేక కార్లనుగాని లై

సెన్సు కోర్సే అంతమందికి యివ్వవలెనని జిల్లాబోర్డువారిని యీసభవారు కోరుచు నింతవఱకు ఒక్కొక్క లైసెన్సు ఒక్కొక్క బస్సుకు మాత్రమే లైసెన్సు యిచ్చి బోర్డుకు రానున్న లాభమును వీల అడ్డువల్సి జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారిని యీసభవారు ఏకగ్రీవముగ ప్రశ్నించుచున్నారు:-

దీనికి జిల్లాబోర్డువారు నియమితకాలములో తగిన జవాబుయివ్వకపోయినందులకు తగినచర్య పుచ్చుకొనకపోయినందులకు శాసనసభలో నీవిషయమై తీర్మానము పెట్టవలెనని శాసనసభ్యులను గోరడమైనది:-

7 (అ) చిలుకలూరిపేటకు దక్షిణమునగల ఒగేరు అను పేరుగలవారు నర్సకాలములో సరిగ్గానున్న రెండుమాడు పర్యాయములు ఆకస్మికముగా ముట్టుకుమైన నీటితో ప్రపహించుచు గ్రామమును చాలాభాగము కోరికొని చాలా యిండ్లకు నశింపజేసినది. పశువులు పెగ్గర లుచూడా నశించుచున్నవి గనుక యీవారుకు దక్షిణవైపుగానున్న సర్కారుతాటితోపుగల ఎత్తుప్రదేశమునకు వైభాగముగ ప్రపహించునట్లు మార్గము చూపవలెను.

(ఆ) ఈవిషయమై యిదిగఱలో గవర్నరు మెంటువారికిని జిల్లాబోర్డువారికిని ఎన్నియో అర్జీలు పంపుచున్నను ఏమియు జోక్యము పుచ్చుకొనకున్నందుల కిదిసభవారు తమ ఆశ్చర్యమును ఆసంతృప్తిని వెల్లడించుచు తక్షణమే యందుకు తగిన యేర్పాట్లుచేయవలెనని గవర్నరు మెంటువారికిని జిల్లాబోర్డువారికిని యీసభవారు విన్నవించుచున్నారు:-

8. ఈతాలూకా ప్రజలయొక్క ఆర్థిక రాజకీయభివృద్ధికి పాటుపడుటకును, పరిపాలనాసభ్యమును ఓటర్లకు గలిగించుటకును సమగ్రముగా రాజకీయ పరిజ్ఞానమును బ్రజలకు గలిగించుటకును నింతరమును బాటుపడి తాలూకా యంతయు ప్రచారముసూచు బ్రజలయొక్క న్యాయమైన కోర్కెలను ఆవరమైన ఆకర్షణలను గమనించి వెల్లడించి వాటి కార్యసాధనలనుకొని కృషిపట్టుటకు నొక సంఘమును 'నరసరావుపేట తాలూకా వోటర్ల సంఘము' అను పేరుతో స్థాపించవలెనని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు:-

9. ఈక్రిందివారిని నరసరావుపేట తాలూకా వోటర్ల సంఘమునందు సభ్యులుగ జేర్చుకొనడమైనది:- 1 నడింపల్లి వేంకటహనుమంతరావుగారు 2 డాక్టరు రాయప్రోలు విశ్వనాథంగారు 3 మార్కెట్ లక్ష్మీనరసింహారావుగారు 4 పత్రి ఆనంతరావుగారు 5 బెల్లంకొండ రాఘవరావుగారు 6 డాక్టరు జి. వి. హనుమంతరావుగారు 7 కల్లెంపల్లి వీరయ్యగారు 8 కుంభా రి వెంకన్నాచార్యులుగారు 9 మైలవరపు వెంకటప్పయ్యగారు 10 మంగళగిరి నారాయణాచార్యులుగారు 11 తప్పా బాపనయ్యగారు 12 పోతరాజు విశ్వనాథకవిగారు.

వీరు గాక ఇంకను సభ్యులను జేర్చుకొనుటకును సభ్యత్వముగీకరింపనివారి స్థానమున కొత్తవారిని జేర్చుకొనుటకును అధికార మియ్యడమైనది.

ఈసంఘమునకు కుంభారి వెంకన్నాచార్యులు, బెల్లంకొండ రాఘవరావు, ఆర్. విశ్వనాథం ఎల్. యం. పి; డాక్టరు జి. వి. హనుమంతరావుగారు కార్యదర్శులుగను, నడింపల్లి వేంకటహనుమంతరావుగారు అధ్యక్షులుగను నుండి పనిచేయుటకు తీర్మానించడమైనది.

10. డిస్ట్రీక్టుబోర్డువారు యేర్పరిచిన టోటల్ గేట్లల్ల రయితులకు చాలా యిబ్బందికరమయి వున్నది. ఒక బండి 24 ఘంటలు ప్రయాణముజేయుటకు 4.5 చోట్ల గేట్లకు పన్ను చెల్లించవలసిన అవసరమయివున్నది. ఉదయం 5 ఘంటలకు బయలుదేరినబండి తిరిగి 10 గంటలకు యింటికివచ్చుటకు రెండుపర్యాయములు పన్ను చెల్లించవలసివున్నది. ఇదియుగాక ఒక గ్రామమునకు ఒక మెయిన్ గేటున్న గ్రామమునకు నాల్గైదుల సబ్ సి. డి. రిగేటున్న బంధింపబడివున్నది. ఇతర పల్లెగ్రామమునుండి డొంకన కత్తుపడి వచ్చు హితుబండి 10 గజములకోడ్డుదాటి గ్రామములోకి వచ్చుటకు రు 0-4-0 లు ఫీజు చెల్లించవలసివచ్చుచున్నది. ఇది అంతయు చాలా అక్రమముగా వున్నది. ఇదియుగాక చిల్లూరిపేట పుర మే త్ర పట్టంకల సి ప క రివిన్యూ గ్రామ మే ఆ యి వున్నది. వ క యూనియన్లోనే చేరేవున్నది. ప్రతినిమిషమునూ రెండు గ్రామములకు సంబంధముండివున్నది. అట్టి యీ రెండుగ్రామముల మధ్య గేటుపెట్టి నిర్బంధించుట చాలా అన్యాయమయివున్నది. రహితులు వ్యవసాయవస్తులను ప్రతినిమిషం ఒక్కో లోకొని గేటుదాటి పోవలసివున్నది. కాబట్టి రహితు గేటుకంట్రాక్టర్లకు దానానుదానులు కావలసిన అవసరం కల్గివున్నది. కాబట్టి

డిస్ట్రీక్టుబోర్డువారు ప్రజల మొదల అలకించి టోటల్ గేట్లను రద్దుచేయుట ముఖ్యవిధియివున్నది. ఈగేట్లల్ల ప్రతిగ్రామముకు యిట్టి యిబ్బంది కలిగివున్నది. కాబట్టి రద్దుచేయుట ముఖ్యవిధి. ఏకారణంతోనైనా పూర్తిగా తీసివేయుటకు వీలు లేనియెడల ఒక మెయిన్ గేటు మాత్రమేవుంచి మిగతాయేర్పరచిన సబ్ సి. డి. రి. గేట్లను తీసివేసేస్తూ సదరు మెయిన్ గేటుకుండా గ్రామరహితులయొక్కయు గ్రామంలో నివాసం చేయువారియొక్కయు యితరసలైకుంచి డొంకనవచ్చి కోడ్డును దాటుటమాత్రమే అవసరంగల్గినవారియొక్కయు బండ్లకుగాని లైసెన్సుకుగాని ఏవిధమును సుంకంలేకుండా ఏర్పాటుచేయ గలందులకు డిస్ట్రీక్టుబోర్డువారిని కోరుచున్నది.

11 నరసరావుపేటతాలూకా రాజాపేటయొద్ద ప్రవహించుచున్న ఓగేరు అను పేరుగలవారుకు రిజర్వేషన్ కట్టి నీరునిలువచేసి ఆనీటిద్వారా మాగాణిచేయవలెనని ప్రభుత్వము వారు సంకల్పించి అందుకుగాను కొంతద్రవ్యమును ఖర్చు పెట్టి సర్వేవర్గరాలను చేయించినాడ ఏకారణముచేత ఆ ప్రయత్నమును విరమించినందులకు యీసభవారు తమ ఆసంతృప్తిని వెల్లడించుచు వెంటనే సదరు రిజర్వేషన్ కరను ఏర్పాదిచుట్టు పట్టుకుండు భూమిలను మాగాణిచేయుట మూలముగా రైతులయొక్కదిద్దమును పోగొట్టువలయునని యీసభవారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.

(ఎ) ఈజిల్లాయందు, గుంటూరు సమాపమున గవర్నరు మెంటువారు, నిర్మించవలెనట్టి చాలకాలము యోచించి, తిరిగి నిలుపువలె చేసిన, దైతా లేకుంట్ల ప్రాజెక్టు మిక్కిలి యుపయోక్తమైనదనియు, పల్నాడు, వినుకొండ, నరసరావుపేట, వెల్లెకపల్లి, గుంటూరు, బొగోలు తాలూకాలయొక్కయు, ఇతరభాగములలోని, ప్రజలయొక్కయు, దారిద్ర్యవిచ్ఛేదనమునకు నూటయైనవార్లకుని యీసభవారు ఆర్థికపాఠశాలను చున్నారు.

(బి) ప్రభుత్వమువారు, చాలకాలము క్రిందటనే నిర్మించవలసిన యీదైతా లేకుంట్ల ప్రాజెక్టు యిప్పటికి ప్రారంభించక ఆలస్యముచేయుచున్నందులకు, యీసభవారు తమ పూర్వమైన అపమృతిని వెల్లడించుచున్నారు.

(సి) ధనము లేదను విషయేగాని, అభివృద్ధికరమైనదిగాదని కాని, తగినంతతనాయము లభింపదను అనుమానముచేగాని, యీదైతా లేకుంట్ల ప్రాజెక్టు పూర్తిచేసి ప్రజలయొక్క దరిద్రమును పోగొట్టువలెనని యీసభవారు, గవర్నరు మెంటువారిని హృదయపూర్వకముగా ప్రార్థించుచున్నారు.

(అ) ఈతాలూకాలోనున్న బోర్డు ఎల్ మెంటరీ హిందూపాఠశాలలు అన్నింటియందును ఉపాధ్యాయులు సరియగు పద్ధతిని బోధించుచున్నారో లేదో యని విచారించి పనిచేయుటకును విద్యార్థులు సరిగావచ్చుచున్నారో లేదో అని కనుగొని లేకున్న తల్లిదండ్రులకు వరమానము అంపి నచ్చజెప్పి విద్యార్థులు తప్పక వచ్చి చదువునట్లుగా పని చేయుటకును యీతాలూకాలోని తాలూకాబోర్డు మెంబర్లందరూ శ్రద్ధవహించి వారి వారి ఎన్నికపు ప్రదేశములలోనే గాక తాలూకాయందంతటను తిరిగి పనిచేయవలెనని యీసభవారు వారిని కోరుతున్నారు.

(ఆ) అలా తాలూకాబోర్డు మెంబర్లు పనిచేయకపోయినప్పుడు ఓటర్ల శ్రద్ధవహించి ప్రైవేటుగా పనిచేయవలయుననియు అట్లు పనిచేసి తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారికి రిపోర్టు పంపినప్పుడు వారు వెంటనే ఆవిషయమై విచారించి న్యాయము చేయవలెననియు యీసభవారు కోరుతున్నారు.

(ఇ) సదరు మెంబర్లు స్కూల్స్ తనిఖీచేయు నియత్రము వెళ్ళినప్పుడు మైలేజీకూడ యీసభవారు కోరుతున్నారు.

1 (ఎ) నరసరావుపేట తాలూకాబోర్డులోనుండు ఉపాధ్యాయులకు చాలా తక్కువతేతములు ఇచ్చుచున్నారు. ఇది వరకు లోయరుకు రు 12-0-0 జీతము రు 4-0-0 క్యాపిటేషను రు 4-0-0 లు లోకలు అలవెస్సు మొత్తము రు 20-0-0 లు చొప్పున ఇచ్చుచుండిరి. ఇప్పుడు ప్రైవేటు వచ్చి ప్రాతనికొట్టుని పోయినట్లుగా నూతన స్కీలు లోయరుకు అన్ని అలవెస్సులు కొట్టిచేసి రు 15-0-0 మాత్రము ఇచ్చుచున్నారు. హయ్యరుకుగూడ ఏకల్ల వెన్నులు లేకుండా రు 20-0-0 మాత్రమే ఇచ్చుచున్నారు.

(బి) నిన్నవచ్చి నాకరిలో చేరినవారికి ఒకటేజీతము 10 ఏండ్లు సర్వీసుకలవారికి ఒకటేజీతము ఇచ్చుచున్నారు. ఇది చాలా అన్యాయము. టీడర్లు జీతము పెంచుమని పోరినప్పుడెల్ల సొమ్ములేదని మామూలుమాటలు చెప్పట వాడుకే అయియున్నవి. ఇప్పుడు ఈసభవారు కోరుట ఏమనగా ప్రతిగోయరు టీడరుకు రు 20-0-0 మొదలు 25-0-0 లు వరకున్న హయ్యరు

కు రూ 25-0-0 మొదలు 80-0-0 వరకున్న పశ్యులను బట్టి యొగ్యతలనుబట్టియు స్కేలు ఏర్పాటు చేయవలయునని యాశభవారు కోరుచున్నారు.

చాలకాలమునుండి రిజిస్ట్రేషన్లు ఉపాధ్యాయులు వారి కిచ్చు వేతనములు వారికి చాలక వారి కుటుంబసభ్యులకు కాక వారికిరేపాపామైనను చేసికొనుటకు శక్తిలేక రేంజి సంఘములు తాలూకాసంఘములు జిల్లాసంఘములయందు వేతనములు చాలనికొరతను నివారించు ప్రార్థించినను దొరతనమువారు మొరాలించియుండలేదు. ఈకారణములతో ఆన్ బ్రయిండు ఉపాధ్యాయులకు 4 రూపాయల వేతన మిచ్చుట ఎంతమాత్రమున్ను చేపనోపాధికి తగియుండలేదు. ఈవేతనములతో పనిచేయుచున్న ఉపాధ్యాయులకు పాట్లకూటికి చాలక కడుపునిండుగా అన్నములేని కారణమున బాబుగారు విద్యగణప శక్తిలేక విద్యగణపని కారణమున వైవారు ఆస్కేలకు తగిన గ్రాంటులో కొంత తగ్గించుటవలన చాలా యిబ్బందులుగా నున్నవి. ఉపాధ్యాయులకు ఈ వేతనము తప్ప అన్యాయముండదు. ఇదివరకు యిచ్చుచున్న ఫీకర్లు గ్రాంటును కూడా తగ్గించుటవలన బహుదుర్గతిగా నున్నది. కాన గ్రాంటు ఇవ్వాలి అని కోరును సాంఘిక

నెల 1కి

8-0-0 ఆన్ బ్రయిండు టీచరుకు

12-0-0 బ్రయిండు ,,

12-0-0 8వ తరగతి ఆన్ బ్రయిండు వారికి

16-0-0 బ్రయిండు వారికి రూపాయలున్నా

10-0-0 బ్రయినింగు వదిలి తప్పిపోవారికి ప్రయమికి శ్రేష్ఠు.

12-0-0 హయ్యర్ గ్రేడ్లు బ్రయినింగు తప్పిపోవారికి

ఇదిగాక ఫీకర్లు గ్రాంటునూ దయచేయస్తూ 25 వ సంవత్సరం మార్చి నెలవరకే సదరు ప్రశ్న అమలులోనికి తెచ్చుటకు ఈశభవారు దొరతనమువారిని కోరుచున్నారు.

అగ్యతలు తమ యంతోపాటు సమన ప్రస్తుతాధిపతి గూర్చియు బ్రజలక్ష్యార్థక దుష్ప్రతిని గూర్చియు జక్కగా నుపన్యసింపిం. తరువాత శ్రీ మార్కెట్ కోల్లెజ్ కారావుగారు అధ్యక్షులకు సభ్యులకు సంబంధము లర్పించిరి. సభ్యులలో నొకరు శ్రీ పేరాల వాళ్ళకారావుగారు ఆహ్వానము చేసిన వారికి సంబంధము లర్పించుటతో సభ ముగింపబడినది.

(సం) నడింపల్లి వెంకటపానుమతరావు, (పెసి డెంటు.

పంచమ నేత పనివానియొక్క వ్యవధి

మట్టిల ధర్మయ్య ఆనెపంచమసోదరుడు గత 3 సంవత్సరములనుండియు ఈక్రింద సడహరింపబడిన దీక్షను గాంధీ మహాత్ముడు పడేశాడని మెదిలకొని వేటివరకును వెళ్ళవచ్చుచున్నాడు. ఇతను బహుశచవాడు కుటుంబీకుడు.

(1) కుర్చీ కుర్చీ వస్త్రములకేకాని ధరింపను (2) ప్రాణమునైన వదిలేదుకాని విదేశ, విల్లునాలలను మాత్రము నేయను. (3) కల్లు సారాయి మొదలగు మత్తుపదార్థములను పుచ్చుకొనను (4) ఇతరులచారములను సాధ్యమైనంతవరకు మానెదను. (5) దేశమునందలి అన్ని జాతులకొకట శక్తి కొలది పాటుపడెదను. (6) గోహింస మానెదను (7) జీవ హింస సంపూర్ణముగా మానెదను.

గాంధీ మహాత్ముని ప్రోత్సాహముచే అహమ్మదాబాదు లో తీర్మానించిన ప్రకారము నెలకు 2000 వేల గజముల నూలుతీసి కాంగ్రెసుసంఘమున కిచ్చుచున్నాడు. అతని వయస్సు 80 సంవత్సరములకు పై గానుండును. సాయంకాలమున తనజాతులైన మూలమదిగవారలకు మహాత్మునియొక్క ఉపదేశములను బోధించుచున్నాడు.

రమారమి 100 సంవత్సరములక్రిందుల నొక సోదరపంచ మనియొద్ద విద్యనభ్యసించి ప్రస్తుతపు పదువనుప్రాయము నేర్చుకొనియున్నాడు. ఈతడు రఘుదేవపురంకాపురవాడు. ఈతని వలె తదితర ప్రదేశములపంచములూపాడ దీక్షపహించి శక్తి కొలది పనిచేయుచు ప్రపంచనాయకులైన గాంధీమహాత్ముని యొక్క ఉద్దేశమును ద్విగుణితో ప్రోత్సహించునెలవరకు గలందులకు ప్రార్థించుచున్నాను.

కోవ్వల ధర్మయ్య, రఘుదేవపురం,

లిట్టును ప్రభువు యుక్తి

భాగ్యవంశ మంత్రిపదవుల విషయమై అధికారవర్గము వారు గావించుచున్న ప్రయత్నములను వంగరాష్ట్ర శాసనసభ్యులు మిగుల జాగ్రత్తతో గమనించడమిది సముచితము. కడచినవారము లిట్టును ప్రభువుగారు ప్రభుత్వభవనమునందు వంగరాష్ట్ర శాసనసభ్యులతో ఇష్టాగోష్ఠి సభజరిపెను. ఇట్టి సభలకు వచ్చువానికి ప్రయాణపు ఖర్చులనిచ్చుటకు వీలుండదు. కనుక, కలకత్తా యందుంచువారు మాత్రమే ఈసభకు ఆహ్వానింపబడిరి. నాయకు లనువేరుతో వీరందరు సమావేశమైరి. ఇది ఇష్టాగోష్ఠి సభయైనను శాసనసభవారి అధికారగౌరవము లకు భంగకరమైనదగుటచే గృహ్యమైనది. శాసనసభ విభజించుటకు వీలులేని ప్రతిపాదనము. లిట్టును ప్రభువు గారు రవలంబించిన వద్దలని చూడగ మాకొకసామ్యము స్ఫురణకు వచ్చుచున్నది. వీరవకుటుంబమువారు తమబంధువుడగు ధనికుని తమగృహమునందొక విందున కాహ్వానించి, విందు ముగిసిన పిమ్మట తమకుటుంబమునకు చేరిన నిరుద్యోగిన కొకనికి ఉద్యోగ మివ్వవలయునని ప్రార్థించిరి. ధనికుడు విందుభుజించి వారిగృహమునందే వారికోరికను నిరాకరించుట విపరీతముగ నుండునుగా? లిట్టును ప్రభువుగారి చర్య ఇట్లున్నది. తన ఆవ్యక్తముల ఫలితముగ ఏర్పడిన ఈవిపరీతపరిస్థితుల నుండి తప్పించుకొనుట ఎట్టిప్రయత్నమైనను నీవమైనది కాదని వీరు పనిచేయుచున్నారు. మంత్రులెవరుండవలయునను విషయమై సభవారు చర్చింపరనియు, మంత్రులందఱులూనా లేదా, వారికి ఎంతజీతముండవలయునను విషయములపై మాత్రము చర్చజరుగుననియు గవర్నరుగారు ఆహ్వానములందు వివరించిరి. నాయకులందరు ఒక విధానమున అంగీకరించిన పిమ్మట చింతలేక తమఇష్టానుసాగముగ ప్రవర్తించుటకై గవర్నరుగారు ఈ ఎత్తుపల్లికి మిగుల ప్రాముఖ్యము గు సమస్యవిషయమై శాసనసభయందుగాక ఇట్టి రహస్యాలో చనసభయందు రాజీపకుటను, ప్రజలు తీవ్రముగ ఖండింపవలసియున్నది. ప్రభుత్వము వారు తమ అభిప్రాయములను స్పష్టపరచుచు రాండుజేచిలు సమావేశమును జరుపలేదు. నాయకు లేవిధమున ప్రవర్తించెదరో తెలిసికొనవలయునని ప్రభుత్వమువారు యత్నించిరి. బి చక్రవర్తిగారు గవర్నరుగారి కీవిషయమై సలహావిచ్చుటకన్న అన్నికత్తులవారికి రాజీపమిచ్చి రాష్ట్రమున శాంతిని స్థాపింపవలయునను సంతకమును చర్చజరుపవలయునని గవర్నరుగారిని కోరిన శ్రేయముగ నుండెడిది. కాని సభవారు మంత్రపదవులను పునరుద్ధరించు విషయమై ఉత్సాహము కనబరచిరి. ఆర్థి నెన్నునర్పిత చేయబడినపిమ్మట మంత్రపదవులండుటనంగీకరించుట ఒకవిధముగ ఆర్థి నెన్నున ఆమోదింపబడునను విషయమును వీరు గమనింపలేదు.

ఆదాయవ్యయపట్టికయందు మంత్రులజీతమును చేర్చవలయునని ఒక అసభ్యకారభర్తకు తీర్మానముపాడింప వలయునని చక్రవర్తిగారు సలహానిచ్చిరి. ఇది తప్పుదారి. మంత్రపదవులను మంత్రులను వేరుచేయుట విపరీతముగనుండును. ప్రభుత్వము వారుగొరనదిదియే. ఈవిభజనమును ఆమోదింపబట్ల పగ్గములను ప్రభుత్వమువారి చేతికిచ్చినట్లును. తమకు అన్నవిధముల అనుకూలముగనుండువారికి ప్రభుత్వమువారు ఈపగ్గములను అందిచ్చెదరు. ఇది అధికారమును దుర్వినియోగించుటయై బాధ్యతా భావమును తొలగించుటయై యగును. సరియగు మార్గమేమనిన తరుచిచారణపటికి లిట్టును ప్రభువుగారు మంత్రులను నియమించి వారిజీతములను ఆదాయవ్యయపట్టికయందు చేర్చలేదు. మిగిలి నవిషయములన్నిటిని శాసనసభవారికి వదిలవలెను. మేమార్గములేమన్న శాసనసభను రద్దుచేయవలెను. ఇది సర్వజనాంగీకారము నడిపిన సాంప్రదాయము. దీనికివ్యతిరేకముగ ప్రవర్తించుట బాధ్యతాభావమునకు భంగకరముగనుండును. ప్రభుత్వనిర్వహణముకు ముగ్గురు కాదు ఆరు మంది మంత్రులుండవలసి వచ్చినను మంత్రపదవులను ఆక్షేపించువారుండవలెను. మంత్రపదవుల విషయమై ఇండియన్ డెంటు పత్రికమువారైనను ఒకవిధమున తీర్మానించుట అసాధ్యము. పదవినీ ఆపదవియందున్న వ్యక్తి విడిదియట్లు విపరీతము. ఈరెంటికినీ విభజించుటకు వీలులేని పరస్పర సంబంధము కలదు. వ్యక్తులనుసరించి ఫలితముండును. స్వతంత్రాభిప్రాయములు గల ధైర్యశాలియగు మంత్రులు ప్రభుత్వవారికనుసన్నలమెలగు మంత్రులన్ని తక్కువకేడు ఎక్కువమేలు, ప్రజలకు కలుగజేయును. మంత్రులెవరో తెలియకమునుపే వారిజీతములను ఇండియన్ డెంటుపత్రికమువారు ఇట్లు ఆమోదింపగలరో తెలియకున్నది. జీతములన్నియు శాసనసభవారు ఆమోదింపవలయుననియు ఆమొత్తములను ఎవరికివ్వవలయునో తాను నిర్ణయింపవలయుననియు గవర్నరుగారు ద్వైతం చుచు నున్నారు. వంగరాష్ట్ర శాసనసభ యందు 85 రు స్వరాజ్య పత్రికమువారు, 24 రు ఇండియన్ డెంటు పత్రికమువారు, 25 రు ప్రభుత్వనియోగకసభ్యులు, 18 రు అంగ్లేయ అసభ్యక సభ్యులు

యున్నారు. అధికారసభ్యుల విషయమై ప్రసాపించుట అనవసరము. ఇండియన్ డెంటుపత్రికమువారికి మంత్రి పదవుల నియ్యవలయునని బెంగాలిపత్రిక కోరుచున్నది. ఒక పర్యాయము ఈపత్రిక నాయకుడగు చక్రవర్తిగారు మంత్రులను నిరాకరించిరి. చక్రవర్తిగారి సలహా ప్రభుత్వము వారికి గలబాధ్యతను తొలగించుచున్నది. శాసనసభకు తప్పదారి చూపుచున్నది. నియమకసభ్యులు అధికారసభ్యులపై ఆధారపడి ఇండియన్ డెంటు పత్రికమువారు మంత్రపదవుల నంగీకరింపవచ్చునని సలహా ఇచ్చబడినది. కాని అధికార ఆమోదమున బడయునట్లుగ ఆత్మగౌరవముతో తమ కార్యవిధానమును ఇండియన్ డెంటుపత్రికమువారు ముప్పుకొనగలరాయని సంబోధించుచున్నాను. అప్పుడు వారు తమ వ్యక్తిత్వమునే విధనాడుకొనెదరు.

చక్రవర్తిగారి సలహావలన మరియొక విపరీతఫలిత మేర్పడును. ఆగస్టునెలలో నామకార్తముగ ఇచ్చువుమంత్రులు ఇండియన్ డెంటుపత్రికను ఖాళీగనుండును. వోట్లను సంపాదించు కొనుటకై ప్రభుత్వమువారిట్లు ఆశాభావముండో ఎల్లరకు తెలియును. చక్రవర్తిగారు స్వతంత్రుడు. ఇట్టి ఆశలకు లొంగడు. కాని జీతములను ముందుగ నిర్ణయించి ఉద్యోగికులను నియమించు అధికారము లిట్టును ప్రభువుగారికి వదలుట ఆభాసముగను విపరీతముగను నున్నది.

స్వరాజ్యపత్రికమువారు నేనుగ ప్రకారద్వారా తమ అభిప్రాయములను స్పష్టపరచిరి. ఆర్థి నెన్ను ననుసరించి ఏర్పడిన పోలీసురాజ్యము అంతముండి, మంత్రులు ఆత్మగౌరవమును కాపాడుకొనుటకు తగు పరిస్థితు లేర్పడినగాని మంత్రుల విషయమై ఆలోచించుటకు వీలులేదని వారు స్పష్టపరచిరి ఇండియన్ డెంటు పత్రికమువారు మంత్రపదవుల నంగీకరించిన స్వరాజ్యము పత్రికమువారు తమ రిలే వోట్లతో మంత్రులను భంగపరచెదరు. అప్పుడు ప్రభుత్వసభ్యులు, అంగ్లేయసభ్యులు నియమక సభ్యులకు మంత్రులు లొంగియుండవలెను. ఇట్టిస్థితి అంగీకరించుటకు ఇండియన్ డెంటుపత్రిక ఆత్మగౌరవము లేదా?

ఇట్లు చక్రవర్తిగారు ప్రవర్తించిన ఏమైనను లాభము కలుగునా? ఆర్థి నెన్ను రద్దుపరుపబడునా? ఇట్లేమియు జరుగదు సంస్కరణములను సంక్షేపించెనను ప్రతిష్టమాత్రము దక్కును బాధ్యతాయత్న ప్రభుత్వ గును వేరట జరుపబడుచున్న ఈ విపరీతములను స్వరాజ్యపత్రికమువారు రెంటిమాత్రము ఆమోదింపవలెను. సరియగు దృష్టితో జూచిన, స్వరాజ్యపత్రికమువారి ప్రాతిపదికలను సమంజసమని అంగీకరింపవలెను. వంగరాష్ట్రమునందు స్వరాజ్యపత్రికమువారు అధికారపదవులను అంగీకరింపవచ్చునా అనువిషయమై పార్లమెంటుసభ్యులగు ఆస్వాల్సువాన్సి గారు నివృత్తపాతిబుద్ధితో ఫార్వర్డుపత్రికకు ఇట్లు ప్రాసియుండిరి. “అధికారపదవులను అంగీకరించుటకు పూర్వము తమ కట్టి అధికారము లుండునో తెలిసికొనుట అవసరము. అప్పుడు స్వరాజ్యపత్రికమువారిస్థితి ప్రభుత్వమువారికిని ప్రజలకును స్పష్టముగ తెలియును. తమకు అనుకూలమగు వరతులు కుదురుకున్న వారు పదవులను అంగీకరింపగూడదు. వ్యక్తులనుబట్టి ఈపత్రికకు లేర్పడుననియు వ్యక్తిమారిన విధానము మారుననియు కొందరు అభిప్రాయపడుచున్నారు. ఈవాదము బ్రిటిషు సాంప్రదాయములకు విరుద్ధముగ నున్నది. బ్రిటనునందు చట్టముకన్న సాంప్రదాయమే ప్రధానము.”

తగువరతులు కుదురుకుండిన అధికారమును అంగీకరించగూడదని వీరి అభిప్రాయము. కొంతకాలము క్రితము శాసనసభవారు గావించిన తీర్మానము విషయమై మరల ఆలోచించుటకు న్నిట్టి నూతనపరిస్థితు లేర్పడలేదు. ఆర్థి నెన్ను బిల్లుమాత్రము స్థూల చేయబడినది. ఇట్టి పరిస్థితులలో అసభ్యకసభ్యుడొక తీర్మానముపాడించవలయునని చక్రవర్తి గారొసగిన సలహా ఎంత మాత్రము ఉచితముగ లేదు. శాసనసభవారి చేతులను కట్టివేయవలయునని ప్రభుత్వమువారి ఉద్దేశము ఒక పర్యాయము సర్వబద్ధుపిలు గారు ఇట్టి పన్నాగమునే పన్నిరి డిన్వేయిలి గారి విషయమై ఇట్లు చెప్పిరి. “విస్త్రుత స్థానము చేయుమిండివారి వస్త్రములను గౌరవసభ్యుడవహరించెను.” వంగరాష్ట్ర శాసనసభ్యుల విషయమైకూడ ఇట్లు చేయుటకు ప్రభుత్వమువారు యత్నించుచున్నారు. (బొంబాయి క్రానికలు)

జ్వరమారి

జన 1-కి నెల 0-12-0. వి. పి. పక్ష 1-2 0
జ్వరమారి లక్షణములు గమనించుట వల్ల విషయము జ్వరమారి.
జ్వరమారి లక్షణములు గమనించుట వల్ల విషయము జ్వరమారి.
జ్వరమారి లక్షణములు గమనించుట వల్ల విషయము జ్వరమారి.

6-వ వాయిదా నూలు పంపిన సభ్యులు

సంఖ్య	పంపిన వారి పేర్లు	జిల్లా	రెవెన్యూ సంఖ్య	గల మూల	నూలు సంఖ్య	తరగతి
289	గంధీ సుబ్బారాయణుడు	గుంటూరు	563	2000	11	
290	అన్న బక్కమ్మ	తూ.గో.గో.	585	2000	24	
291	అక్కాపంతులు వెంకటలక్ష్మమ్మ	గుంటూరు	594	2000	32	
292	కొంజు భవం	గంజం	641	2000	22	
293	సె. వాగిరెడ్డి	కడప	679	2000	12	
294	వోగిరాల పార్వతమ్మ	గుంటూరు	794	1600	27	
295	కామమారు లక్ష్మీనారాయణ	ప.గో.గో.	818	2000	37	
296	మాధవపెద్ది నరసింగరావు	గుంటూరు	820	1600	20	
297	దుగ్గిరాల రామయ్య	"	856	2000	18	
298	గార్లపాటి వెంకట్రామయ్య	"	936	2000	17	
299	పేరాల ఆదిలక్ష్మమ్మ	"	995	2000	20	
300	రామచంద్ర	"	1022	1000	25	
301	దామెర్ల వీరప్రతాప	గంజం	1085	781	36	
302	భమిడిపాటి నాగనారాయణ	గోదావరి	1178	2000	21	
303	రామవరాజు చెంగళరాజు	కడప	1214	2000	60	
304	చామర్తి చినసామరాజు	"	1215	2000	44,72	
305	దాసరాజు చెయరామరాజు	"	1217	2000	80	
306	యెరుబండి సుబ్బారావు	గోదావరి	1228	2000	70	
307	ఖిలాఫత్ కార్యదర్శిగారిభర్త	నెల్లూరు	1255	2000	16	
308	కత్తి సత్యనారాయణ	ప.గో.గో.	1259	2000	23	
309	యేలేకర్ల కామేశ్వరమ్మ	గుంటూరు	1352	2000	30	
310	ఘంటా లక్ష్మీనారాయణచౌదరి	"	1558	2000	40	
311	దగ్గపాటి సుబ్బన్నచౌదరి	"	1568	2000	25	
312	పి. వెంకటేశ్వర్లు	"	1582	2000	58	
313	కావలి శంకరావు	ప.గో.గో.	1610	2000	42	
314	దండు బంగారరాజు	ప.గో.గో.	1617	1310	109	
315	జంపని అంజనేయలు	గంజం	1898	2000	11	
316	కె. సత్యగోపాలచారి	"	2383	2520	24	
317	కె. వెంకటేశ్వర్లు	"	2384	1800	12	
318	కె. యం. నారాయణప్ప	అనంతపురం	2385	2000	19	
319	దాసరి కోటయ్య	గుంటూరు	2386	2000	37	
320	మాలెపాటి కోటయ్య	"	2387	2000	20	
321	సిద్ధాబతుల జనార్దనదాసు	"	2388	2000	17	
322	కొల్లూరి వీరయ్య	"	2389	2000	22	
323	కొల్లూరి గురునాథం	"	2390	2000	17	
324	అంబటిపూరి సుబ్బారావు	"	2391	2000	32	
325	మల్లాది రామయ్య	"	2392	2000	42	
326	సన్నపనేని ఓగయ్య	"	2393	2000	28	
327	కోపర్తి వెంకటసుమంతరావు	"	2394	1400	15	
328	నిడమనూరు సుబ్బారావు	"	2395	2000	16	
329	కంచెర్ల వీరాచారి	"	2396	1500	16	
330	కొలను లక్ష్మీనరసింహం	"	2397	2000	19	
331	వేజండ్ల రామయ్య	"	2398	2261	26	
332	రామినేని సుందరరామయ్య	"	2399	2000	20	
333	మాధవపెద్ది వెంకటరత్నం	"	2400	400	25	
334	దాసరి శ్రీరామయ్య	"	2401	2000	19	
335	" సీతారాం	"	2402	2000	19	
336	వచ్చెల కామరాజు	"	2403	2000	16	
337	కంచెర్ల మాణిక్యం	"	2404	2000	21	
338	నొల్ల కోటయ్య	"	2405	2000	18	
339	యెడవల్లి చౌదరి	"	2406	1000	37	
340	వచ్చెల కామరాజు	"	2407	2000	8	
341	జంజ్యాల రామయ్య	"	2408	2000	8	
342	నల్లారాం గయ్య	"	2409	2000	8	
343	నన్నపనేని నాగన్న	"	2410	2000	8	
344	ముసులగంటి వెంకట్రామయ్య	"	2411	2600	8	
345	జాతీయపాఠశాలవిద్యార్థులు	గంజం	2412	4000	10	
346	బ్రహ్మాండం రాధాకృష్ణమూర్తి	గుంటూరు	2413	2000	8	
347	సిద్ధాబతుల వెంకటప్ప	"	2414	2000	10	
348	కొల్లూరి గుర్జురప్ప	"	2415	2000	8	
349	కొల్లూరి గంగప్ప	అనంతపురం	2416	2000	20	
350	కొల్లూరి చిక్కరప్ప	"	2417	2000	11	
351	మాళిగి గంగప్ప	"	2418	2000	15	
352	పట్టి రామకృష్ణ	"	2419	2000	20	
353	యాపావతి సంజయనాయుడు	"	2420	2000	15	
354	యాడిగ నాగప్ప	"	2421	2000	23	
355	పేటి. ఆదెప్ప	"	2422	2000	10	
356	టి. యర్రప్ప	"	2423	2000	16	
357	కేతు వీరమ్మ	కడప	2424	4000	17	
358	నెల్లూరు పట్టాభిరామిరెడ్డి	నెల్లూరు	2425	2000	11	
359	పండిపాటి సుబ్బయ్యగారు	"	2426	1000	24	
360	కొండా సుబ్బారామిరెడ్డి	"	2427	2000	40	

వేపచెట్టుయొక్క

మంచిగుణములు కలిగిన
టాయిలెట్ అందు బోషధ
సంబంధమైన వస్తువులు

నగ్గోషయ్య:—కాంగ్రెస్ ఇతర బోషధసంబంధమైన వస్తువులన్నిటికంటే ముందుగా వేపచెట్టును తీసివేయదు. మిక్కిలి ముగ్గురినీగా వాడవచ్చునని. 3 బిళ్లుగలవెట్టె 1 కి భర గు 0.12-0. వగ్గోషయ్య దంతమార్గము:—తేలి పుల్లలతో దంతభావనము చేయుట అవసరమి. తేలివినవిషయమే, ప్రభుతో మగ్గో డ్రైయింగు దంతమార్గముగ చేర్చి దంతభావన జేసికొనుట చాలవలసి. వేపచెట్టుయొక్క మంచిగుణము లన్నియు సింధులోగలవు. బుడి 1 0-6-0; చిన్న బుడిము 1 కి 0-2-0 మగ్గో సాటాయిలెట్ 1 కి 0-6-0; ముఖమునకు, పుర్రుమునకు దేహము నకు తగినపిండి.డబ్బా 1 కి రు 0-10-0; ప్యాకెట్టు 1 కి 0-8-0 హిందూ దేశపువర్తమాను, ధనముచే తయారుచేయబడినది.

SRI KRISHNA BROTHER, 323, Thambu
Chetty Street, MADRAS
& Mr. V. V. KRISHNA IYER Palghat

వృద్ధాప్యము

వీరసముచేగాని మ తి యే కారణముచేగాని, కాళ్లు వెన్నెముక మొదలగు అంగములు లాగుచున్నను, భణకుచున్నను మంత్రించినట్లు నివారించి, ఎల్లనరములకు కే కినిచ్చును. జీర్ణించిన సుఖవ్యాధుల భయమును తొలగించును.

ఇదియొక గొప్పగాము

వృద్ధాప్యము:— ఏ బాధచేసిన, ఎన్ని సంవత్సరముల నుండి, ఎంతమోతాదుగా నల్లమందు నుపయోగించుచున్నను, 15 దినములలో నల్లమందుచేగల కార్యము నే నాశనముచేసి గొప్ప అదాయమును గలిగించును. ఎల్లప్పుడు వాడవలసినవస్తువు. ఒకబుడితో పూర్ణగుణము. 1 బొమ్మ నీసా 1 కి రు 5.0-0. అమృతాశ్రమము, 1. ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

మీకు

వెంట్రుకలు డోడిపోవు చున్నవా?
వెంట్రుకలు వెరుగునట్టి రహస్యము
ఆద్యుతముగా కనిపెట్టబడినది.

కృష్ణకాంతవాసన తైలం

వెంట్రుకలసంబంధ వ్యాధుల నన్నిటిని పారద్రోలి, వెంట్రుకలను అస్థిమయముగా చేయును. దీనిని వాడుటకు ప్రారంభించినవారందరికి వెంట్రుకలు రావలసి నిరూపితము. వెంట్రుకలు పుట్టికరముగాను, దిశముగాను పెరుగును. ఒకపక్షము దినము లలో దీనిగుణము మిగతా తైలములని పూర్వపక్షము.

బుడి 1 కి భర గు 1-0-0.

వి. పి. చాక్లి ప్రత్యేకము

Krishnakant Bros.,

1, (P) Lall Bazar, P. o Calcutta.

నేత్రాంజనము

బుడి 1 కి రు. 0-4-0

ఈ కాటుకలలో పచ్చకమ్మరము మొదలగు మంచి విద్యువులు చేర్చబడినవి. అంజనము సామాన్యముగా వాడతగినది. కండ్లకు ఏవిధమైన జబ్బుగలదును, ఈ కాటుకను విడువక కొద్ది దినములు వెంట్రుకొ కంటిమంటలు, ఎలుపులు, పుసికట్టులు, కండ్లు అంబుకొనుట, తిడుదలు, కండ్లమధ్యకు మొదలగు మామను. ఇట్టిలో పావు తు కాటుకమార్గముచేయుదును. నీ సా 1-కి వేలకు మందు రు. 0-4-0

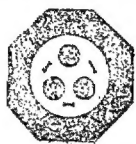
ఈనూనెను కలపరానిది. నీల నగ్గులు. చర్మమునకు వెంట్రుకలకు హాని యుండక వెంట్రుకలు పెరుగును.

రోమమారి డబ్బా 1 కి రు. 0-8-0

అమృతాంజనముచేసే, వాడరాదు. బొంబాయి

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము అన్ని చోట్ల దొరకును, చక్కని డబ్బితో నహా 1-కి వెల 10 అణాలు మాత్రమే.
అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబుకెట్టింది మదరాసు.

బలహీనము, నరముల బలహీనము

రక్త హామి

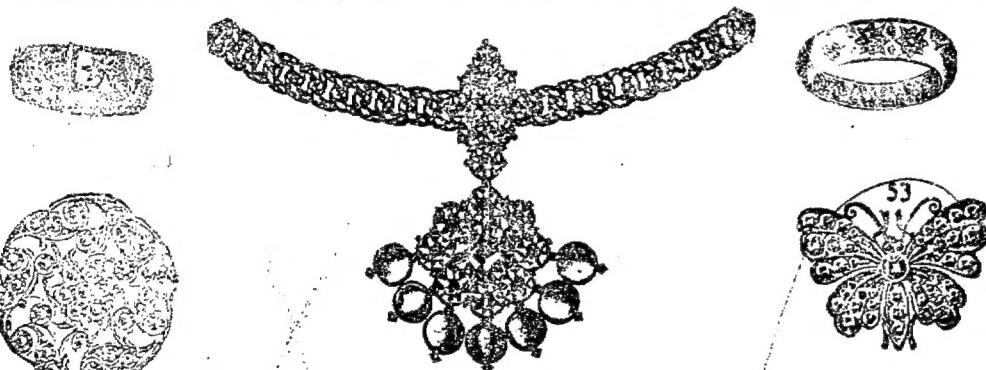
మొదలగు వాటికి.

Deschiens' syrup

శిరశును ఉపయోగించుము.

ఇది, ఆరోగ్యమును, బలము, నియంత్రణపడియ, 30,000 వైద్యులు ఒకప్పుడొనియున్న వారు. డిస్పెన్సరీ, పారిష్
అందు మామూలు, గమనించుము. ఎక్కడను చిక్కును.

To be had of all Chemists (Wholesale) C.T. HARI & Co., Broadway, Madras.

నమ్మకమును కొత్తచూరిది నగలుదొరకు స్థానము
ది ఆంధ్రాజ్యాయలరి మానిఫాక్చరింగు కంపెనీ

హెడ్క్వార్టర్సు, బెజవాడ. బ్రాంచి 51, చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు

మావద్ద అనేక రకములు క్రొత్తచూరిది గాజులు, మెడగొలుసులు. కానుకలను అడ్డగిస్తేలు మొదలగు బంగారు
నగలున్ను, నవరత్నములు వేసిన అనేకచూరిది అడ్డగిలు, జడబిళ్ళలు, నాగరములు, ఉంగరములు, చూపనరములు,
పతకములు, మొదలగునవి వెండి రైలుకూజులు, టంబులు, కేలాగిన్నెలు, కాపిన్నెలు మొదలగు పాత్రసామానులున్ను
అనేక రకములు కాపుగొలుసులు, మొదలగు అన్ని వస్తువులు యెప్పుడు సిద్ధముగా యుండును. కాను బంగారమునకు
న్న చూరేడికిన్ని రత్నములు మొదలగువాటికి గారంటి యివ్వజుడును. నచ్చని వాపను తీసుకొనబడును.

ప్రాప్తియందు:—కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి,

1597

శనగపాటి కోటయ్య అందు బ్రదరు,

చాటికరణవల్లి:—రతిమన్యులవలె దాంపత్య సౌఖ్యమిచ్చును.
ప్రాచీన ఋషులకాలమునుండి భాతువృద్ధికి జయభేరి మోగినది. ఆంగ్లతరులచే
వీరధులు గల సిద్ధావధము. ఒక మోతాదునకు గుణమిచ్చునది. అనేకులువాడి
పరిశీలించిది. ఎంతవలచునది మువ్వనైపు గట్టిపర్చి స్వప్నములోను మాత్రము
లోన పొయెడి శుక్లవస్త్రమును. ముసలితనమున నపురవత్తమును పొందొలి
సంసారసౌఖ్యమును, సంతానభాగ్యమును ఇచ్చి పునఃపునః కంటోమమును స్త్రీలకు
ప్రేమనుగల్గించును. స్త్రీలలోతెచ్చెగలుగునీరసము, కాళ్ళులాగుట బోనడిచి చ
క్కని నరపటుత్వమిచ్చును. 15 దినములలో అతిమాత్రమును, వధుమూత్రమును
నివారించి మాత్రవస్త్రమును తగ్గించి మాత్రమును నిర్మలముచేయును. శంకునీ
నాలమందు శతవృద్ధులైనను యౌవనులుగ చేయును. బలహీనులను స్త్రీపురుషులకు
మిగల రక్తవృద్ధిచేయును. మి వుత్తరములు రహస్యముగానుంచబడును 40.
మాత్రము 2.0.0 పోస్తేవేరు.

ఆయుర్వేద రత్న డాక్టరు ఆచార్యులు, ఆయుర్వేద రసాయనశాస్త్ర వలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

Printed and Published by K. Nageswara Rao Editor, Andhrapatrika Pawan, Press, 6 & 7 Thambu Chitty Street, MADRAS.

మానసోల్లాసినీ మాత్రము

30 మాత్రము 0-10-0 (కది అణాలు)

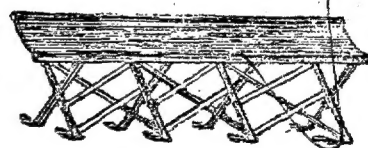
శలనులభము! (పోతుబుద్ధులు ప్రత్యేకము) గుణవర్ధకము!

శరీరములో ఉష్ణధర్మమునే శరీరగతి ప్రత్యేకము
మాత్రము దివ్యాత్మకము. అత్యున్నత, అరుచి, అపురింతము,
అగ్నిమాంద్యము, అతివాహము, ఏక్స్పాన్షన్, సర్వాంగముల
యందు బలమును, విక్రము, పార్శ్వములు, శరీరము,
ప్రశస్తి, అనుబంధము, మొదలగువానియందు గలిగిడి స్వా
లను బోగొట్టి భూమిను మంచి యారోగ్యమునకు
కెచ్చును.

ఈ మాత్రము మేహవాత సోపులను వెంటనే
మాన్యును. యిందు ఆ సోపివధులు చేరినవి. అనుభవము
గల బౌద్ధధర్మగుణవర్ధకము వరుసచూపుకొని యని చెప్ప
కచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.
విరుణామా:— (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
హిస్ట నిదుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

స్వదేశికాంపు ఫర్నిచరు

(1) కాంపు ఈజి
చేర్ 1 వ రకం
రూ. 8.
2 వ రకం రూ. 7.

(2) మడత కాంపుకాటు 1 వ రకం రూ. 15, 2 వ రకం రూ. 18.
(3) ఎక్కు కాన్ వాసుచేర్ రూ. 4,
(4) కాంపుచేర్ 1 వ రకం రూ. 8-8-0, 2 వ రకం రూ. 8.
క్యాటలాగు, యితర వివరములకు వ్రాసిన పత్రమును

పి. వీరాస్వామినాయుడు అండ్ సన్సు
1856 నర్సరావుపేట, గుంటూరు జిల్లా.

శ్రేష్ఠతరమైన వెంటుకల
తైలము "మణీనూనె"

మిక్కిలి మునోహరమైన ముగ్గులనగలవి. వైట్ ఆ
యిల్ యితర అపాయకరమైనవన్నుల చేయింపడు. ఇది
చాలకాలమునుండి మంచిగుణముకలిగి, వాడుకలోనున్న
ది. బుడి 1 కి ధర రూ. 1-0-0.

దీనిని వాసులుచే వెంటుకలు మిక్కిలి కాంతిగాను
నల్లగాను, బలముగాను యుండును. ముందును రాసీయక
వెంటుకలను బాగుగా పెంచును. యితరవివరములకు మా
క్రొత్త క్యాటలాగునకు వ్రాసిన ఇనాముగలపంపెదము.

ఆ తంకని గ్రహ ఫార్ముసి,
219 26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.